BARNBIBLIOTEKET SAGA: 3.

SAGOR UR TUSEN OCH EN NATT

AV

ANNA WAHLENBERG

ANDRA UPPLAGAN

MED 53 TECKNINGAR

AV

LOUIS MOE

PRIS 1 KRONA.

STOCKHOLM
SVENSK LÄRARETIDNINGS
FÖRLAGSAKTIEBOLAG

Gottfried Håkanssan,

Tryde.

BARNBIBLIOTEKET SAGA
3.

SAGOR UR
TUSEN OCH EN NATT

BERÄTTADE FÖR SVERGES BARN

AV

ANNA WAHLENBERG

FÖRSTA SAMLINGEN

MED ORIGINALTECKNINGAR

AV

LOUIS MOE

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM
SVENSK LÄRARTIDNINGS FÖRLAGSAKTIEBOLAG

STOCKHOLM
SVENSKA BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAGET 1909.

Sagoberätterskans egen saga.

För länge sedan levde en sultan, som ägde en skön gemål, vilken han älskade som sin ögonsten. Hon måste ständigt vara i hans närhet. Han lämnade icke sitt palats, utan att hon följde honom. Han bar henne på händerna, uppfyllde hennes minsta önskningar och tog henne till råds i allt, vad han företog sig.

Men lika öppen och trofast som han var mot henne, lika falsk och hycklande var hon mot honom, och en dag upptäcktes det, att hon till och med begått ett brott, som i lagen var belagt med dödsstraff, varför hon också blev dömd och avrättad.

Sedan den stunden var emellertid sultanen som förvandlad. Från att förut ha varit en mild och god härskare blev han nu en grym tyrann, och alla kvinnor betraktade han som usla och trolösa varelser. Då han tog sig en ny gemål, lät han avrätta henne dagen efter bröllopet, och samma öde undergingo hennes talrika efterträderskor, ty han ville icke lämna någon av dem tillfälle att bedraga honom, liksom den första gjort.

Dessa grymheter sänkte likväl hela landet i sorg, och storvisiren, som måste låta utföra alla dödsdomarna, fick en sådan avsky för sitt bödelsyrke, att han önskade sig själv döden. En av hans döttrar, den sköna och snillrika Scheherezade, som led lika mycket som han av de ohyggliga blodsutgjutelserna, började då grubbla över ett medel att hindra dem och rädda en mängd olyckliga unga kvinnor från att falla offer för sultanens mordlust. Slutligen trodde hon sig också ha funnit ett sätt att nå sitt mål och gick en dag till sin fader och bad

honom föreslå sultanen att taga henne själv till gemål.

Hennes fader, storvisiren, blev förskräckt, ty han kunde ju icke tro annat, än att hon förlorat sitt förstånd. Vad hon ville var ju detsamma som att döma sig själv till döden. Men hon förklarade, att hon umgicks med en plan att rädda landet från sultanens grymheter, och bad sin far så bevekande att uppfylla hennes bön, att han till slut icke kunde motstå henne utan gick till sin herre och föreslog honom att taga hans dotter till gemål.

Sultanen hade heller ingenting emot att villfara hans begäran, ty Scheherezade var beryktad för sin skönhet och älskvärdhet, och efter ett par dagar stod bröllopet med prakt och ståt. Men den unga sultaninnans föräldrar och syskon gräto och klagade, ty de trodde, att hon icke skulle kunna rädda sig utan måste dö den påföljande morgonen.

Scheherezade hade dock gjort ett så gott intryck på sin man sultanen, att han kände sig nådigt stämd och meddelade henne, att om hon hade någon önskan att framställa, innan hon gick ut för att halshuggas, så skulle den beviljas henne.

— Min herre och sultan, svarade Scheherezade, jag önskar ingenting annat, än att min

syster Dinarzade får sova i min närhet, så att hon kan trösta mig, om jag vaknar på natten och ängslas för min förestående död.

Detta gick sultanen gärna in på, och Dinarzade låg om natten i ett närgränsande rum. Men när hela palatset var försänkt i sömn, satte Scheherezade sig upp i bädden och ropade på sin syster så högt, att även sultanen vaknade. Och Dinarzade kom in med tårar i ögonen och hukade sig ned på golvet vid systerns fötter, omfamnande henne och jämrande sig över deras olycka.

Då lutade sig Scheherezade emot henne och smekte henne.

— Gråt icke, älskade syster, sade hon. Vad som skall ske kan icke hjälpas, men för att du skall glömma din sorg för en stund, skall jag berätta dig en saga, som jag så ofta gjort förr, då jag ville stilla dina tårar.

Och med Dinarzades huvud i sitt knä började Scheherezade berätta en underbar saga om dolda skatter, bevakade av andar, som också hade en skön prinsessa i sitt våld. Aldrig hade hon berättat så förr. Rysningar av förskräckelse och darrningar av spänning gingo genom Dinarzades gestalt, och när Scheherezade ett ögonblick vände på huvudet, såg hon sultanen ligga stödd på armbågen och betrakta henne med

ett par vakna, lysande ögon. Även han hörde på med oavvänd uppmärksamhet.

Då sagan var slut, tackade Dinarzade berätterskan på det varmaste men slog på samma gång armarna om hennes knän och bad att få höra ännu en.

— Käraste syster, sade Scheherezade, snart gryr dagen, och jag hinner kanske icke sluta min saga.

— Å, börja blott, börja blott! bad Dinarzade.

Och Scheherezade fortsatte att berätta. Hon talade om förtrollade prinsar och sjungande träd, om palats av smaragder, byggda på havets botten, och om elaka trollkvinnor, som kunde förvandla sig till fåglar och ormar.

Men just då hon skulle beskriva, hur det gick prinsen, som blev bortförd genom luften av den store anden med läderlappsvingarna och lejongapet, föll dagens första stråle in genom fönstret, och med detsamma veks purpurförhänget undan, och där stod bödeln och hans hantlangare för att hämta henne.

Scheherezade kysste sin gråtande syster och reste sig upp. Men i samma ögonblick sprang sultanen fram och ställde sig mellan sin gemål och bödeln.

— Du får leva till i morgon, sade han till henne, så att du kan berätta slutet på din historia.

Och nästa natt fortsatte Scheherezade att

berätta sin avbrutna saga för sultanen och sin syster. Men då den var slut, bad sultanen själv om en ny, och innan den var till ända, stod bödeln åter i dörröppningen. Icke heller då kunde sultanen besluta sig för att avstå från fortsättningen på sagan, som var underbarare än allt, vad han hittills hade hört, och ännu ett dygn fick Scheherezade leva. Men icke heller nästa och icke heller de därpå följande morgnarna fick bödeln taga sitt byte, ty allt skönare och skönare sagor berättade Scheherezade, och alltid var hon mitt i den vackraste, då dagen bröt in.

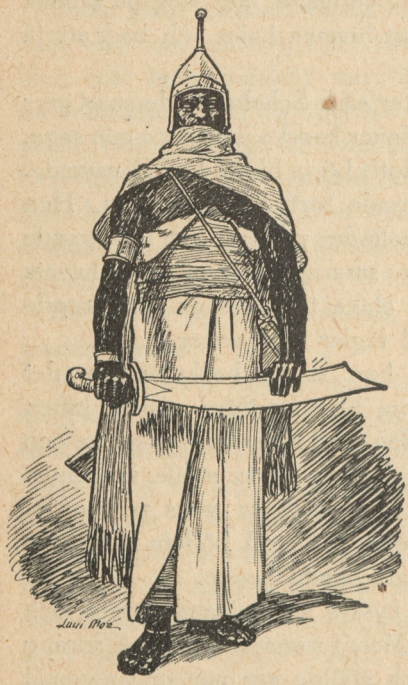

På det viset höll hon på att berätta sagor för sultanen i tusen och en nätter, men då hade hon också skänkt honom en son och blivit honom kärare än hans första gemål. Bödeln behövde icke längre besvära sig med att stiga upp om morgnarna, och sultanen hade åter blivit en mild och god härskare, som älskades av alla sina undersåtar.

Men här äro några av Scheherezades vackraste sagor.

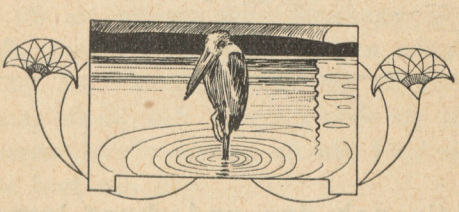

Aladdin och den underbara lampan.

I en av Österlandets största städer levde en gång en skräddare vid namn Mustafa.

Han var mycket fattig och hade svårt att draga sig fram, i synnerhet som hans son Aladdin icke ville vara till minsta nytta för honom. Så fort det var fråga om att äta, var pojken nog hemma, men annars såg man aldrig till honom. Hela dagarna drev han om-

kring på gator och torg och lekte med andra små odågor, och det var omöjligt att få någon bukt med honom, varken med aga eller goda ord. När hans far försökte lära honom sitt yrke, satt han kanske stilla ett par minuter, men i samma ögonblick, som fadern vände ryggen till, var han ute genom dörren, och ingen såg skymten av honom, förr än det blev matdags igen.

Egentligen elak var han väl inte, och med hans huvud var det ingen fara, men han kunde aldrig hålla tillsammans sina tankar tillräckligt länge för att inhämta några kunskaper, och det såg ut, som om han skulle bli en odugling i hela sitt liv. Modern sörjde sig till gråa hår för hans skull, och fadern gjorde sig sådana bekymmer för framtiden, att han blev sjuklig, tynade bort och dog.

Då blev det ännu värre ställt för den stackars modern. Hon sålde boden och verktygen, eftersom Aladdin icke visade minsta lust att lära sig faderns hantverk, och hon satte sig ner att spinna bomullsgarn för att försöka försörja sig och sin son. Men Aladdin bara lekte och roade sig som förut, fastän han nu vuxit upp till yngling och icke hade några andra lekkamrater än gatpojkar, ty alla hans jämnåriga vänner

voro sysselsatta med att förkovra sig i sina yrken och förtjäna sitt uppehälle.

Men vid den tiden hände det sig, att en skicklig trollkarl kom till staden. Han var från Afrika, som är trollkarlarnas land, och var djupt förfaren i den hemlighetsfulla punktér-konsten, genom vilken man kunde få reda på de underbaraste ting.

Nu hade han efter årslångt studerande av sin punktér-kvadrat kommit under fund med, att det på ett visst underjordiskt ställe i Österlandet skulle finnas en förborgad skatt, en märkvärdig lampa, vilken hade en sådan underbar kraft, att den kunde göra sin ägare mäktigare och rikare än någon konung i världen. Detta underjordiska ställe var just beläget i närheten av Aladdins födelsestad, och trollkarlen begav sig utan dröjsmål i väg för att skaffa den dyrbara klenoden i dagen.

Men den saken var icke utan sina faror. Fruktansvärda andar kretsade kring den fördolda skattkammaren, där lampan stod, och trollkarlen visste, att de skulle vara på sin vakt emot honom, om han försökte stjäla den. Därför måste han skaffa sig någon medhjälpare, som kunde hämta upp den åt honom, och det var just en sådan han letade efter, när han en morgon gick in i den österländska staden, där

Aladdin bodde. Han behövde en person, vars förtroende var lätt att vinna, och som var tillräckligt äventyrslysten att vilja utföra hans planer. Sedan skulle han nog kunna göra honom oskadlig, ty hemligheten med lampan ville han icke dela med någon.

Som han nu gick där på gatorna och sökte efter, vem han skulle kunna locka, fick han syn på Aladdin, vilken som vanligt gick och slog dank och gjorde ofog.

— Där har jag bestämt min man, sade trollkarlen för sig själv. Den där ser mig just ut att bli bra!

På ett listigt och försiktigt sätt smög han omkring bland Aladdins kamrater och hörde sig för om hans förhållanden, gick så tillbaka och vinkade Aladdin till sig.

— Min unga vän, sade han, säg mig, är inte din far skräddaren Mustafa?

— Jo, kära herre, svarade Aladdin, han var min far, men nu är han för längese'n död.

Då föll trollkarlen Aladdin om halsen, omfamnade och kysste honom med tårar i ögonen och suckade djupt.

— Död! utbrast han. Jag har således kommit för sent! Ack, mitt barn, du skall veta, att din far var min käraste broder, och efter att ha varit skild från honom i många, långa år

har jag nu rest hit för att träffa honom. Och så säger du, att han är död!

En lång stund fortsatte han att jämra sig på detta vis men torkade slutligen sina tårar och sade till Aladdin, att det enda, som tröstade honom, var, att han återfann sin älskade broders drag i hans sons ansikte.

— Tänk, det är ju underbart, utropade han. Jag kände genast igen dig på likheten!

Han underrättade sig om, var Aladdin bodde, tog så upp sin börs och gav honom ett par guldmynt.

— Gå genast till din mor, min kära brorson, sade han, och säg henne, att jag något senare tänker besöka henne för att få se det ställe, där min kära broder framlevde sina sista dagar. Och om hon tillåter, att jag äter kvällsvard med er, så kunna vi under tiden språka litet om din framtid.

Han nickade vänligt åt brorsonen, som han så hastigt hade skaffat sig, och avlägsnade sig nedåt gatan. Men Aladdin sprang, häpen över äventyret, hem till sin mor och visade henne glädjestrålande sina guldstycken.

— Se, mamma, vad jag har fått av min farbror, ropade han.

— Din farbror? upprepade modern förvånad.

Död! utbrast han.

Du har varken någon farbror eller morbror i livet, det jag vet!

— Jo, naturligtvis måste han vara min farbror, sade Aladdin. Varför skulle han annars säga, att han var det, och gråta över att far var död, och ge mig pengar och säga, att han skulle komma hit och äta kvällsvard och tala om min framtid?

Ja, det måste väl vara så då, tänkte också modern, när hon fått höra hela historien. Någon annan förklaring på saken fanns ju icke. Och så erinrade hon sig, att hennes man talat om, att han haft en bror, som dött ung, men denne hade väl på något sätt levat upp igen, så det var väl han, som nu var här. Hur det än förhöll sig, så var det ju i alla fall en glädjande händelse att ha fått tag i en sådan förmögen och välvillig släkting, som tycktes vilja bry sig om sina fattiga anförvanter en smula. Och modern gick förnöjd ut och gjorde rikliga uppköp för de pengar, Aladdin lämnat henne. Hela dagen sysslade hon med att feja det torftiga rummet och ställa i ordning kvällsvarden, och när aftonen kom, väntade både hon och Aladdin med stor otålighet på den ärade gästen.

Slutligen började modern nästan frukta, att han icke skulle hitta dit, och bad Aladdin gå och se efter, om han kom, då dörren i det-

samma öppnades, och den nye farbrodern steg in. Han hade händerna fulla med frukter och druvor och ett vinkrus under armen, bugade sig vördnadsfullt för sin så kallade svägerska, överlämnade sin börda åt henne och bad henne förlåta, att han så här kom och gjorde henne omak.

Efter hjärtliga hälsningar och många tårar över brodern såg han sig omkring i rummet och frågade, var den avlidne vanligen suttit och vilat, då han var hemma.

Svägerskan visade honom då på ett hörn i soffan, varpå han kastade sig på golvet, kysste det minnesrika stället under suckar och snyftningar och kunde icke på några villkor övertalas att sätta sig på denna hedersplats.

— Ack nej, sade han, denna plats är mig alltför helig, för att jag skulle kunna göra det. Men mitt emot skall jag slå mig ner, så kan jag inbilla mig, hur det skulle ha varit, om han och jag fått råkas och suttit och pratat med varandra i all glädje och gamman.

Aladdins mor trugade honom inte längre, utan lät honom sätta sig, var helst han behagade. Och under det trollkarlen med djup rörelse blickade mitt över bordet till den hädangångnes älsklingsplats, talade han länge och vackert om hur kär han alltid hållit sin bror,

fastän de varit åtskilda i fyrtio år, vilken mödosam resa han gjort för att få se honom, hur glad han blivit, då han känt igen hans drag hos Aladdin, och hur underrättelsen om hans död träffat honom som ett slag, just då han trodde sig snart få trycka honom i sina armar.

Änkan blev så gripen av detta känslofulla ordande, att också hon rördes till tårar, men då tröstade hennes nyblivne svåger henne med, att vad Allah låter ske alltid är till det bästa, och

övergick taktfullt att tala om Aladdin, så att hon icke alltför mycket skulle hängiva sig åt sin sorg.

— Nå, min kära brorson, sade han, säg mig nu, vad du sysselsätter dig med! Kan du något yrke?

Vid den frågan slog Aladdin ned ögonen och såg förlägen ut. Men modern tog i stället till ordet.

— Så ont det än gör mig att tillstå det, sade hon, så måste jag säga, att Aladdin är en odåga. Hans far har sörjt ihjäl sig för hans skull, och jag vet inte, vad det skall bli av honom. Ingenting vill han göra eller lära, fastän han ser, att jag arbetar livet ur mig för att hindra oss från att dö av svält. Men endera dagen stänger jag dörren för honom, så får han sedan reda sig, bäst han kan.

Trollkarlen skakade bekymrad på huvudet.

— Vad är det jag får höra om dig, min kära Aladdin! sade han. Det där låter inte gott. Men kanske du inte har håg för något av de yrken man föreslagit dig? Är det något särskilt, du skulle vilja bli? Säg mig bara, om det är något, som leker dig i sinnet, så skall jag hjälpa dig, om jag kan.

Men Aladdin hängde fortfarande huvudet. Han hade ingenting att svara, ty han hade verkligen aldrig tänkt på att bli någonting.

— Kanske du inte alls har lust att bli hantverkare, fortfor den falske farbrodern, utan skulle tycka mera om att bli en ansedd köpman och stå i en butik och sälja präktiga sidenvaror och guldtyger? Säg bara ifrån, om du tycker något sådant skulle passa bättre för dig, så skall jag i morgon se till, om jag kan sätta upp en dylik bod åt dig.

Då var det Aladdin, som sken upp. Att bli en fin och ansedd köpman, en riktig herreman, hade han ingenting emot. Och inte kunde det heller vara så värst påkostande att stå bakom en disk och mäta upp dyrbara, vackra tyger. Det kunde kanske vara lika trevligt som att springa kring gatorna, och så skulle han förtjäna mycket pengar, så att han skulle kunna skaffa sig allt, vad han ville.

Han skyndade sig därför att försäkra, att det uttalade förslaget tilltalade honom. Han kände redan en brinnande lust att bli affärsman, sade han, och tackade farbrodern på det hjärtligaste, för att han ville hjälpa honom till det.

— Gott, svarade trollkarlen, då kommer jag hit i morgon bittida och hämtar dig, så ska vi gå ut i staden och göra våra förberedelser.

Och hela tiden, medan de sutto till bords, talade de icke om annat än Aladdins framtid, som farbrodern målade ut i lysande färger.

Modern var så lycklig och rörd, att hon kysste den nya svågerns mantelfåll, trodde vart ord han sade och upptäckte allt mer, hur lik han var hennes avlidne make. Och Aladdin kände sig redan som en man, när han tänkte på den upphöjelse, som väntade honom.

Dagen därpå infann sig också trollkarlen, som överenskommet var, och tog Aladdin med sig ut i staden för att göra honom till köpman. Men först måste denne se ut som en sådan, och därför gingo de in i en bod, där man handlade med färdiggjorda kläder. Trollkarlen valde ut några av de vackraste dräkterna, och sedan fick Aladdin utse åt sig, vilken av dem han själv önskade.

— Jag vill, att du skall göra mig heder, min kära brorson, sade trollkarlen.

Och när Aladdin stod där i den nya, präktiga dräkten, kände han sig verkligen som en annan människa. Mannen, som de handlade med, bugade sig djupt för honom och sade, att han lyste som solen, och att han aldrig sett en sådan märkvärdig förvandling. Men farbrodern betalade utan att pruta det ringaste och tog Aladdin med sig, för att han skulle få se sig omkring i de andra butikerna och göra bekantskap med köpmännen, som hädanefter skulle bli hans yrkesbröder.

Under det de sålunda gingo från butik till butik, hörde de även efter, om det fanns någon, som passade för Aladdin. Men fastän åtskilliga bodar stodo att få, var ingen riktigt i farbroderns smak, och så fingo de ingen den dagen. Som den följande var helgdag, kunde de heller icke hyra någon då utan måste uppskjuta affären en dag. Men den tiden skulle de begagna till att roa sig. Ehuru Aladdin nästan var fullvuxen, hade han ännu icke sett mycket mer av sin födelsestad än gatorna kring hemmet, och farbrodern kom därför överens med honom, att de tidigt påföljande morgon skulle gå ut och bese allt, som var värt att ses.

När Aladdin på kvällen steg in till sin mor igen, grät hon glädjetårar över sin gosse, som blivit så vacker och fin, och nu tvivlade ingen av dem det minsta på, att trollkarlen var Aladdins riktiga farbror.

Nästa dag höll denne också sitt ord. Det hade icke länge varit ljust, förrän han kom för att hämta Aladdin, och de bägge vännerna gingo ut på sin promenad.

Först besågo de sultanens palats och de största moskéerna. Sedan gingo de till det värdshus, där trollkarlen bodde, och intogo där en läcker måltid tillsammans med några köpmän, som de

träffat dagen förut, och därefter begåvo de sig åter ut på vandring.

Men nu förde den falske farbrodern sin nyförvärvade brorson till utkanterna av staden. Där lågo stora lantgårdar, den ena präktigare än den andra, och de avlägsnade sig allt längre bort, ty trollkarlen försäkrade oupphörligt, att de lanthus, de sågo skymta framför dem, voro ännu vackrare, än de, vilka de hittills sett. Slutligen hade de kommit ända ut på riktiga landet, och trakten var nu nästan obebyggd. Men trollkarlen talade så förtroendeingivande med Aladdin om hans framtid, gav honom så vackra råd och förmaningar och berättade sådana roliga historier, att ynglingen knappast märkte, var de gingo, förrän de kommit in i en stor skog. Då såg han sig förundrad omkring.

— Kära farbror, sade han, vart gå vi? Tror du vi hinna hem, innan det blir mörkt, om vi fortsätta längre?

— Var bara lugn, svarade trollkarlen, vi äro snart framme vid ett märkvärdigt ställe, som jag vill visa dig, och sedan hinna vi gott att gå hem, innan det blir kväll.

De fortforo att vandra vägen framåt, och farbrodern berättade nya, ännu roligare historier, så att Aladdin icke tänkte på, hur långt de

gingo. Men efter ytterligare en timmes marsch stannade trollkarlen äntligen av sig själv.

— Här är det, sade han.

Och det var verkligen ett märkvärdigt ställe, de kommit till. De befunno sig i en liten trång och smal dalsänka, på två sidor omgiven av höga mörka berg.

Detta var just den plats, som trollkarlens punktér-kvadrat utpekat som fyndorten, där man skulle söka efter den underbara lampan. Den falske farbrodern såg allvarligt på Aladdin och klappade honom på huvudet.

— Nu ska vi se, om du är en modig gosse, sade han. Jag skall tala om för dig, att det icke endast var för att uppsöka din far, som jag kom hit. Jag har fått kännedom om en skatt, som skall ligga förborgad på detta ställe, och om du vill hjälpa mig att bringa den i dagen, så skall du bli rikare och mäktigare, än du någonsin drömt om, att en människa kan bli.

Aladdin åhörde honom förvånad, men äventyrslysten, som han var, gjorde han inga vidare invändningar utan lovade snart att göra allt, vad farbrodern önskade. Denne befallde honom då att samla ihop en stor knippa ris, och som det under buskar och träd fanns överflöd på den varan, hade han snart burit fram en väldig hög torra kvistar.

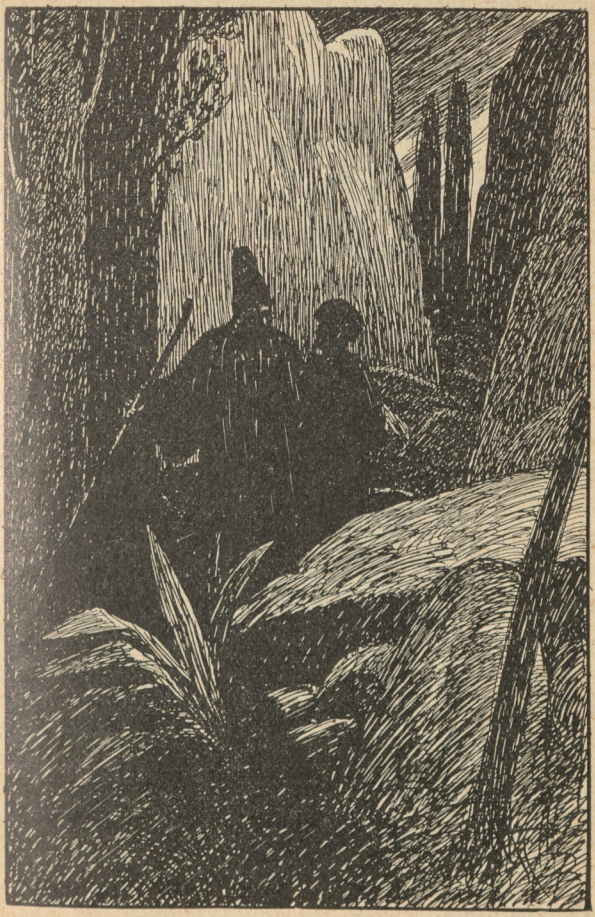

De befunno sig i en trång dalsänka.

Trollkarlen tog upp flinta och stål, slog eld och tände på riset. Brasan flammade upp, och när den brann som bäst, öppnade han en dosa, innehållande ett slags rökelse, och kastade en hand full av det röda pulvret i elden. Då bolmade det fram en tjock rök, som han vände med sin stav än åt det ena hållet, än åt det andra, allt under det han halvhögt mumlade besvärjelseformler och med uppspärrade ögon stirrade in i elden.

Med ens började jorden att darra och bäva, och efter några ögonblick öppnade den sig. Mullen vräktes åt sidorna, och framför trollkarlen och Aladdin låg en blottad, kvadratformig sten med en ring i mitten att tjäna som handtag.

Aladdin blev emellertid så skrämd av det hemlighetsfulla, som försiggick i hans åsyn, att han ryggade baklänges och tog till flykten. Men trollkarlen, som var rädd, att hans förehavande skulle misslyckas till följd av pojkens omedgörlighet, blev mäkta vred, hann upp honom med ett par steg, tog honom i kragen och gav honom en blixtrande örfil, så att munnen flög i blod.

Den stackars Aladdin stannade, skälvande i hela kroppen.

— Men farbror, vad har jag då gjort, efter-

Då bolmade det fram en tjock rök.

som du slår mig så förskräckligt? frågade han både rädd och ond.

— Din far är död, sade trollkarlen, och som din närmaste släkting har jag trätt i hans ställe. Därför understår du dig inte att vara olydig emot mig, förstår du, utan gör vad jag befaller dig, helst som det endast är till ditt eget bästa!

Därmed förde han honom tillbaka till den blottade stenen och började tala mildare till honom för att lugna honom, så att han skulle kunna behärska sin rädsla. Han sade honom, att om han bara ville, skulle han kunna förvärva sig oerhörda rikedomar, som lågo förvarade under deras fötter. Men passade man icke på nu, medan stenen låg bar, skulle man aldrig mera få reda på den, och det måste vara Aladdin, som skulle bege sig in i det underjordiska valvet därnere och hämta upp skatterna, ty farbrodern var icke i besittning av de egenskaper, som erfordrades för den bedriften. För att kunna utföra den måste man vara ung och icke hava begått något brott. Och nu skulle Aladdin visa, att han hade mod i bröstet, då skulle det bli till utomordentlig lycka för dem båda.

Dessa ord tröstade och uppmuntrade Aladdin betydligt, och när han fick sansa sig litet, var han åter samma modiga, morska pojke som vanligt.

— Nå, så säg mig då, vad jag skall göra, så skall det nog bli gjort, sade han.

Då blev trollkarlen idel vänlighet igen, klappade honom på axeln och sade, att han skulle fatta tag i järnringen och lyfta upp stenen. Den var nog tung, men farbrodern skulle förstöra alltsammans, om han hjälpte honom.

— Hugg bara friskt i, och nämn din fars och din farfars namn, så går det nog, uppmanade han.

Aladdin lydde. Och se, stenen lät rubba sig ganska lätt. Han behövde endast rycka till ett par gånger, så lyckades han få den åt sidan upp på jordvallen, och nu visade sig en ganska djup klipphåla, med en halvöppen stendörr, genom vilken framskymtade några trappsteg, ledande än djupare ned i jorden.

— Min kära brorson, sade trollkarlen, hör nu noga på vad jag säger! Stig ned i hålan och gå in genom den där dörren, du ser! Gå så vidare utför trappan, du skönjer där bakom! När den är slut, befinner du dig uti ett stort valv, som är delat i tre väldiga salar. I var och en av salarna stå till höger och vänster en mängd höga bronsvaser, till bräddarna fyllda med guld och silver. Men akta dig väl för att röra något utav det eller ens snudda vid väggarna med dina kläder, för då skulle du genast

dö. Innan du stiger in i den första salen, är det därför bäst, att du skörtar upp din rock omkring dig och med gördeln snor den hårt kring midjan. Gå bara raskt framåt och var inte rädd! Vid slutet av tredje salen träffar du åter på en dörr, som leder ut till en vacker fruktträdgård. Den skall du också gå igenom, och vill du plocka utav frukterna, så kan du göra det. Det är inte farligt. Men följ så vägen framåt, tills du kommer till en femtio steg hög trappa, som för till en terrass! När du stigit uppför den, ser du framför dig ett tempel och i templet en nisch med en brinnande lampa. Tag denna lampa, släck den, kasta bort veken och häll ut den brännbara vätskan på marken! Stoppa sedan lampan innanför rocken, och ge mig den lilla klenoden, så fort du kommer tillbaka!

Aladdin nickade och tänkte genast giva sig av, men trollkarlen hejdade honom. Han hade ännu något att tillägga.

— Se här, sade han, i det han drog en ring av sitt finger och satte den på Aladdins. Det är så gott, att du tar denna ring. Den skall skydda dig, i fall du skulle begå någon oförsiktighet. Och nu, min son, gå med friskt mod och kom tillbaka med skatten, så skola vi sedan leva i lycka och välstånd i hela vårt liv!

Lättfotad hoppade Aladdin ner i hålan och gick in genom stendörren. Alldeles som trollkarlen sagt, kom han därefter in i de tre salarna, som lystes upp av facklor, gick försiktigt igenom dem för att icke råka i någon olycka och steg ut i den likaledes klart upplysta trädgården, som han genomvandrade, ända tills han kommit fram till den femtio steg höga trappan. Med några språng stod han uppe på terrassen, och där fann han, såsom farbrodern hade sagt, även templet och nischen med den brinnande lampan.

Seende sig omkring för att försäkra sig om, att ingen var i närheten, grep han den, släckte den hastigt, kastade bort veken, hällde ut det flytande innehållet och stoppade lampan innanför rocken.

När detta var gjort, kände han sig lugnare och kunde med mera uppmärksamhet betrakta den härliga trädgården, under det han gick tillbaka.

Frukterna på träden skimrade i alla upptänkliga färger och glänste och gnistrade som smaragder, rubiner, turkoser, ametister, safirer och diamanter, vilket de också voro, ehuru de till storlek och glans mångdubbelt överträffade sådana, man kan få se uppe på jorden. Men Aladdin, som aldrig i sitt liv hade skådat en ädelsten, förstod sig naturligtvis icke på, vilket

värde de hade, och blev förargad, när han bet i en frukt och fann den hård som sten. Han förmodade, att de endast voro färgade glasbitar, och skulle ha blivit mycket mera belåten, ifall han hittat några fikon och druvklasar.

Emellertid fann han dem så vackra, att han för lustighets skull stoppade på sig en hel mängd. Såväl fickorna som de två stora penningpungar, han fått av trollkarlen på samma gång som den nya kostymen, plockade han

fulla. Sedan vek han upp sidengördeln och lade in åtskilliga frukter under den samt packade slutligen några av de största stenarna ovanpå lampan, mellan rocken och skjortan.

Utan att veta det lastad med oerhörda rikedomar, gick han så tillbaka genom de tre salarna, aktade sig väl att komma åt några föremål därinne och stod till sist oskadd vid hålans ingång, där trollkarlen otåligt väntade på honom.

— Kära farbror, ropade Aladdin, så fort han fick se honom, räck mig din hand och hjälp mig upp!

Men trollkarlen hade alls icke för avsikt att låta Aladdin komma upp igen ur hålan. Lampan ville han nog ha, men han hade beslutat, att så snart han fått den, skulle han göra sig av med den nyförvärvade brorsonen för att ensam få vara i besittning av sin skatt och sin hemlighet.

— Min son, sade han därför med ett smilande leende, räck mig först lampan! Den kanske besvärar dig, när du skall stiga upp.

— Nej bevars, den besvärar mig inte det minsta, svarade Aladdin och räckte upp handen för att bli hjälpt.

— Men den skulle kanske fara illa?

— Nej då, den ligger så bra. Du får den inte, förrän jag kommer upp.

Saken var den, att Aladdin, som packat en hel hop ädelstensfrukter ovanpå lampan, icke ville göra sig besvär att plocka upp dessa för att få fram lampan. Och som han var envis till sin natur, så höll han i sig i sitt nekande.

Men då råkade trollkarlen i en förfärlig vrede. Han misstänkte, att Aladdin på något sätt fått ett begrepp om lampans värde och icke ville lämna den ifrån sig. Men hellre än att pojken skulle komma i besittning av den, skulle ingendera äga den.

— För sista gången frågar jag dig, om du vill ge mig den? skrek afrikanen i raseri.

— Nej! svarade Aladdin.

Han tyckte inte om farbroderns tyranni. Ännu hade han icke glömt, att denne hade slagit honom för en stund sedan, och Aladdin behövde icke göra någon tjänster för att bli illa behandlad.

Då tog trollkarlen en näve av rökelsepulvret i dosan och kastade det i elden, som han hela tiden omsorgsfullt underhållit, sträckte fram sin stav mot den uppvirvlande röken och uttalade några mystiska besvärjelseord.

I ett nu hördes ett brak. Stenen, som tjänat klipphålan till lock, flyttades av sig själv på sin förra plats. Den uppkastade jorden jämnade ut sig över den, och marken låg inom

Sträckte fram sin stav mot den uppvirvlande röken.

ett ögonblick i samma skick som den varit, innan den afrikanske trollkarlen öppnat den genom sina häxerier.

Aladdin var nu levande begraven, och om afrikanen aldrig så gärna åter velat befria honom, skulle han icke ha kunnat det. Därför begav han sig skyndsamt från platsen, ursinnig över att han fått göra sin långa resa förgäves. Och undvikande staden för att icke bli utfrågad om Aladdin, for han på en omväg tillbaka till sitt land igen.

Emellertid stod Aladdin bestört och förskrämd i sitt fängelse under jorden. Åter och åter ropade han på farbrodern, att han gärna skulle ge honom lampan, om han bara lät honom komma upp. Han kunde icke tro, att farbrodern, som i alla fall visat sig så vänlig och givmild emot honom, plötsligt störtat honom i ofärd och lämnat honom åt sitt öde.

Än bultade han i väggarna, så att händerna blödde, än skrek han, tills rösten förgick honom. Men intet svar.

Då vände han sig till sist om och gick ned för trappan för att åtminstone komma ur mörkret in i de upplysta salarna och den vackra fruktträdgården. Men vid trappans slut var också vägen slut. Ingången till det ljusa valvet hade stängts på samma gång som nedgången

till klipphålan, och han var inlåst som i en svart källare.

Nu först insåg han, att han var räddningslöst förlorad. Ingen hörde honom. Ingen kunde veta, var han var, då den falske farbrodern övergivit honom. Han hade ingenting annat att göra än att sätta sig ner och vänta på döden.

* * *

I denna förfärliga belägenhet förblev den stackars Aladdin under tre dygn. Av svält och törst hade han till sist blivit så matt, att han tyckte sig känna sitt slut nalkas, och sträckte ut sina båda hopknäppta händer för att anbefalla sig i den högstes beskydd.

Men vid denna rörelse kom han ofrivilligt att gnida naglarna mot ringen, som trollkarlen satt på hans finger, och i samma stund uppenbarade sig framför honom en väldig ande, som tycktes fylla halva klipphålan med sin nedhukade, fruktansvärda gestalt.

— Vad vill du? sade denne med dov röst. Jag och ringens övriga andar äro färdiga att lyda dig och alla dem, som bära ringen på sitt finger.

Hade Aladdin icke redan haft erfarenhet av trolleri, skulle han troligen förlorat sansen av

Framför honom uppenbarade sig en väldig ande.

fasa, men nu bemannade han sig rätt snart och intogs av ett hopp om räddning.

— Vem du än är, sade han med stadig röst, så hjälp mig ur denna håla och upp i fria luften igen!

Knappt hade han uttalat dessa ord, förrän han åter befann sig ovan jord, och just på det ställe, där ingången till klipphålan blottats genom trollkarlens konster. Men nu var marken slät och jämn, och Aladdin gnuggade sig i ögonen för att övertyga sig om, att han icke sov och hade drömt allt, vad som hänt honom.

Resterna av den förbrända rishögen sade honom dock, att allt varit verklighet. Han såg sig omkring och kände igen trakten, dit den falske farbrodern fört honom, fann snart vägen och begav sig, så fort hans svaga krafter medgåvo, åter till staden och hem till sin mors bostad.

När han trädde in till henne, satt hon med huvudet i händerna och grät, ty sedan hon letat efter honom kring hela staden utan att finna honom och han icke låtit höra av sig på dessa tre dagar, trodde hon, att han råkat ut för någon olyckshändelse och var död. Vid ljudet av hans röst spratt hon därför till av överraskning och glädje, slog armarna om hans hals och smekte honom som ett litet barn.

Men Aladdin var alltför utmattad av svält

för att kunna svara på hennes frågor. Han sjönk halvt vanmäktig ned på en stol och bad om något att äta. Och först sedan han stillat sin värsta hunger, berättade han, vad som tilldragit sig, och vilken samvetslös skurk den falske farbrodern visat sig vara.

Modern åhörde honom med utrop av fasa och förskräckelse, och när han slutat, föll hon på knä och tackade Allah, för att han frälst hennes son ur den elaka trollkarlens våld.

— Ja, min son, sade hon därefter, trollkarlar och trolleri äro en styggelse, och det länder en alltid till ofärd att ha med sådant att göra. Det var nog också bara för att du anbefallde dig i Allahs beskydd, som du blev hjälpt ur klipphålan.

Den gamla gudfruktiga modern ville icke tro på ringens kraft och erkände ingen annan makt än Allahs.

Emellertid lade Aladdin sig att sova för att hämta sig efter sina utståndna vedermödor. Han sov hela kvällen och hela natten, och då han vaknade igen, kände han sig så stärkt och frisk, att han genast ville ha mera mat. Men hans mor skakade sorgset på huvudet.

— Kära Aladdin, jag har icke en brödbit i huset, sade hon. Allt vad jag hade, åt du upp i går, när du kom hem. Men jag skall gå och sälja litet bomullsgarn, som jag spunnit, så kan

jag sedan köpa mat åt dig, om du ger dig till tåls en stund.

Det spunna garnet utgjorde likväl en sådan tunn liten bunt, att Aladdin blev rädd, att modern icke skulle få mycket för det.

— Vänta, sade han. Du kan spara ditt garn till en annan gång, så kunna vi i stället sälja den där lilla lampan, jag hade med mig hem. Den är nog så mycket värd, att vi kunde få mat, så det räcker både för i dag och i morgon.

Modern gick efter lampan, som Aladdin ställt på spiselkransen, och tittade på den. Ja, det kunde nog hända, att de kunde få några småmynt för den, sade hon, fastän den varken var av silver eller guld utan såg ut att vara av en ganska simpel metall. Men den var då också så smutsig. Kanske skulle den bli bättre, om man skurade den litet.

Och hon gick efter vatten och fin sand för att blanka den. Men knappast hade hon tagit ett tag med borsten, förrän en jättestor, förskräcklig andegestalt stod framför henne.

— Vad vill du? dundrade han. Jag och lampans övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

Den stackars kvinnan blev emellertid så skrämd,

Vad vill du? dundrade anden.

att hon handlöst släppte lampan och utan ett ord föll avsvimmad till golvet.

Men Aladin, som redan förut sett en dylik ande-uppenbarelse, lät däremot icke förskräcka sig utan fattade raskt tag i lampan och svarade i moderns ställe:

— Jag är hungrig. Skaffa mig något att äta!

Anden försvann men återkom ögonblickligen, bärande på huvudet en stor silverhämtare, vari funnos tolv lockbetäckta fat av samma metall, doftande av de utsöktaste varma rätter, vidare sex nybakade bröd, två flaskor gammalt gott vin och två silverpokaler. Han ställde alltsammans på soffan och försvann igen.

Allt detta hade skett så hastigt, att Aladdins mor ännu icke hunnit vakna ur sin svimning. Men nu väckte Aladdin henne genom att stänka vatten i hennes ansikte.

— Kära moder, sade han, du måste stiga upp, så att vi få äta, innan maten kallnar. Här ha vi fått en hel mängd rara saker att styrka oss med.

Den goda kvinnan tog sig över pannan och frågade, vad som hänt, ty hon hade blivit så dövad av andens uppenbarelse, att hon varken mindes honom eller varför hon svimmat. Men när hon fick se de präktiga faten och allt det läckra, de innehöllo, gjorde hon stora ögon.

Aldrig hade hon känt något, som luktat så frestande, och aldrig sett något så vackert.

— Ät! sade Aladdin, lyfte på locken och bjöd henne.

Men hon vågade knappast smaka en bit.

— Är det sultanen, som hört talas om hur fattigt vi ha det och förbarmat sig över oss? frågade hon.

Aladdin bara log och skakade på huvudet. Hon fick lov att äta först, så skulle hon nog sedan få reda på, varifrån härligheterna hade kommit. Och de åto och trakterade sig, så det var en lust åt det. Halva dagen förgick, under det de sutto där och lyfte på fatlocken och togo för sig, och måltiden, som endast skulle ha varit en frukost, blev både frukost och middag på en gång. Men när de slutat, hade de ändå tillräckligt med mat kvar för hela följande dag.

— Nå, sade modern, sedan hon dukat av, berätta mig nu, varifrån det kommit!

Då villfor Aladdin hennes begäran, förklarade, att alltsammans var andens verk, och att hon själv framkallat honom genom att gnida lampan. Men vid den upplysningen blev hon alldeles vit av förskräckelse, och det var väl, att hon icke fått veta rätta förhållandet, innan hon

satte sig att äta, ty då hade hon icke kunnat förtära det ringaste.

— Ack, käraste Aladdin, skaffa genast bort det otäcka trolltyget, så jag slipper se det mer! bad hon. Jag skulle dö av förskräckelse, om det hände mig, att jag kom åt den där pjäsen en gång till och en sådan där figur visade sig.

Men då skrattade Aladdin. Nej, så dum skulle han minsann inte vara. Nu visste han, vad lampan dugde till, och varför den så kallade farbrodern så gärna velat åt den. Den kunde nog bli till nytta, och han skulle begagna sig av den, så mycket han vågade utan att väcka grannarnas nyfikenhet.

Så tog han lampan och satte den på ett ställe, där varken modern eller någon annan kunde få tag i den.

Men dagen därpå var maten slut, och då gick han ut med ett av de stora silverfaten under armen, steg in i första bod, han såg, och frågade handelsmannen därinne, om han ville köpa det.

Ja, denne vände på det präktiga fatet, och när han tyckte sig märka, att Aladdin icke förstod, vad det var värt, bjöd han för fatet ett guldmynt, vilket endast var en trettiondedel av dess värde. Men Alladdin var övernöjd och sprang lycklig hem med sitt guldmynt för att låta modern köpa mat.

Så snart de sedan behövde pengar, sålde han ett nytt fat åt handelsmannen och därefter mathämtaren och bägarna. Men när alltsammans var borta, tog han åter fram lampan och gned den med rockärmen, fastän icke så hårt, som modern gjort. Och där stod anden.

— Vad vill du? frågade han, nu något mildare, eftersom Aladdin gnidit saktare. Jag och lampans övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Jag är hungrig, svarade Aladdin. Skaffa mig något att äta!

Liksom förra gången försvann då anden men kom ögonblickligen tillbaka med en ny silverhämtare, återigen full med en uppsättning silverfat, innehållande doftande rätter, samt silverbägare och vinflaskor. Och så var han borta igen.

Modern och Aladdin höllo på nytt kalas, och sedan maten var uppäten, sålde Aladdin silverfaten som förut. Men nu kom han händelsevis att gå in till en ärlig köpman, som gav honom, vad sakerna voro värda, och så småningom lärde han sig att förstå sig på både silverpjäser och andra varor. Han blev bekant i hela trakten som en stor silverhandlare, ty han skaffade sig oupphörligt nya uppsättningar, och snart ansågs han som en riktig köpman.

Därigenom kom han också i beröring med mycket folk och skaffade sig bildning och världsvana, ty han hade lätt att lära, bara han ville. Han förbättrade sina villkor, hyrde ett litet anspråklöst men trevligt hus, klädde sig smakfullt, så att hans vackra ansikte och välbyggda gestalt kommo till sin rätt, och väckte ganska mycket uppseende, när han gick på gatorna.

— Där kommer den ståtlige Aladdin, sade man.

Men han gjorde sig även bemärkt genom andra goda egenskaper och var omtyckt av

yrkeskamrater och vänner för sitt angenäma sätt och den frikostighet, varmed han stod alla till tjänst.

Den, som hade svårt att passa in sig i de nya förhållandena, var emellertid hans mor. Hon envisades med att icke för egen del vilja taga emot mer än det allra nödvändigaste av allt det goda, som kom ifrån lampan, ty hon var alltid rädd för trolltyget, som hon kallade den, och fastän Aladdin blev en allt finare herre, gick hon fortfarande omkring klädd som en liten fattig kvinna och hade levnadsvanor som en sådan.

När så flera år förflutit, var Aladdin en dag ute och promenerade i staden och hörde då härolder gå omkring och ropa ut en befallning från sultanen, att alla bodar och portar, som vette åt de gator, vilka förde till det kungliga badhuset, skulle stängas, medan prinsessan Bedrulbudur, sultanens dotter, begav sig till badet och sedan tillbaka därifrån. Han gick då undan, liksom alla andra, men greps av en plötslig längtan att få se den vackra sultandottern. Detta kunde han också ha fått, om han gått upp till en bekant och ställt sig vid hans gallerfönster, men då hade han endast fått se hennes gestalt och icke hennes ansikte, som enligt bruket i Österlandet måste vara betäckt. Och det var

honom icke nog. Han ville se henne obeslöjad.

Med stor list och försiktighet lyckades han emellertid få sin önskan uppfylld. Han smög sig nämligen på bakvägar. fram till badhuset och lagade så, att han kom att stå mellan den öppnade dörren och väggen, när prinsessan steg in med sina slavinnor. Genom en springa kunde han iakttaga henne, under det hon passerade det yttre rummet, och just som hon kom in, lyfte hon slöjan, så att han såg, hur skön hon var.

Det var endast ett ögonblick han sett henne, men han gick hem alldeles hänförd av hennes skönhet och kunde icke tänka på något annat än henne. Han varken talade eller åt på hela dagen, och modern försökte förgäves få veta, vad som fattades honom.

Morgonen därpå gick han dock in till sin mor och bad att få tala med henne, berättade, hur han lyckats få se prinsessan Bedrulbudur, och hur hon intagit honom så, att han icke kunde få henne ur sina tankar.

— Och nu, min kära moder, slutade han, måste jag säga dig, att jag icke kan leva utan henne, och att du genast måste gå till sultanen och be honom, att han ger mig henne till hustru.

Modern brast först ut i ett gapskratt men stirrade sedan på honom helt förskräckt.

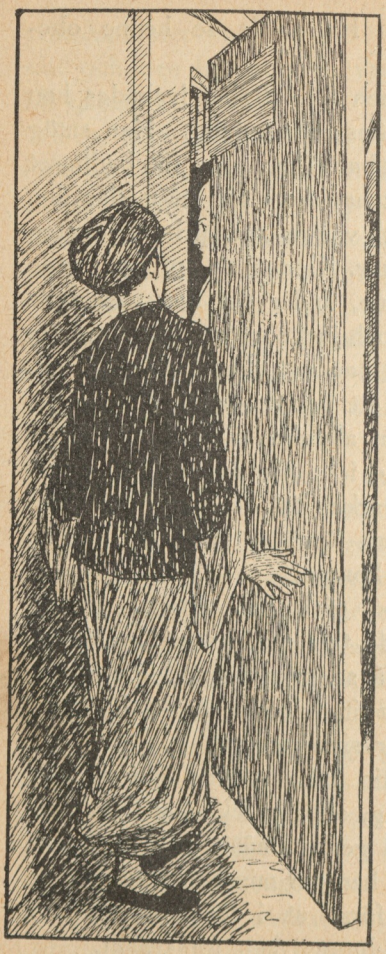

— Har du blivit tokig, eftersom du kan prata sådana galenskaper? utropade hon.

Och när han försäkrade, att han icke var tokig, men alltjämt vidhöll sin begäran, började hon tala förstånd med honom. Kom han då icke ihåg, att han var son till en simpel skräddare, och att sultaner icke gifta bort sina döttrar annat än med söner av sultaner eller mycket högförnäma män? Och hur skulle det gå, om hon bara försökte få före-

träde hos sultanen och hade den djärvheten att framföra sitt ärende? Hon skulle bli utkörd, skymfligt kastad på dörren. Det var alltihop! För resten måste hon ju ha med sig en kunglig gåva, om hon alls skulle kunna begära att bli hörd. Och var skulle hon taga den ifrån?

— Nå, vad den sistnämnda saken beträffar, så tror jag inte, det skall bli svårt, sade Aladdin.

Han steg upp och gick in till sig men kom strax tillbaka med en stor porslinsvas, vari han lagt alla de skimrande ädelstensfrukterna, som han plockat i den underjordiska trädgården. Nu hade han genom sina besök i juvelerarebutikerna fått klart för sig deras värde och visste, att sultanens alla skatter icke kunde uppväga en enda av dem.

— Här, sade han, har du en gåva att framlämna, som är präktigare, än någon sultan skulle kunna ge.

Och han förklarade för henne, huru ofattligt dyrbar denna skatt var, så nu kunde hon då icke neka att uppfylla hans bön av det skälet, att hon icke hade någon värdig gåva att medföra åt sultanen. Därefter föll han henne om halsen och tiggde och bad henne ånyo att gå till sultanen, så framt hon icke ville se sin son tyna bort och dö inför sina ögon. Och fastän modern tyckte, att alltsammans var den renaste

galenskap, som kanske skulle göra dem båda olyckliga, måste hon till slut lova att göra honom till viljes.

När sultanen påföljande förmiddag satt i konseljen med sina ministrar, och folk av alla klasser strömmade in i salen för att andraga sina ärenden, följde sålunda även Aladdins moder in med de andra. Hon bar den tunga, övertäckta vasen mellan sina bägge händer och ställde sig så, att hon hade sultanen mitt framför sig och ministrarna på ömse sidor. Och där stod hon och väntade helt tålmodigt på, att man skulle fråga henne, vad hon ville, ty av sig själv kunde hon då inte vara så näsvis att säga något.

Men vänta fick hon. Runt omkring henne kallades människorna fram att tala vid sultanen i den ordning de inlämnat sina böneskrifter, men hon, som icke kände till bruk eller förordning och aldrig haft en aning om, att man skulle behöva skriva upp, vad man ville, när man helt enkelt kunde säga det med sin egen mun, hon fick stå där.

Efter ett par timmar var det nästan tomt i den stora salen. Endast hon och en del nyfikna, som bara velat se på sultanen, stodo kvar. Och till sist reste sig även de rättrognes härskare och lämnade rummet, följd av alla sina ministrar.

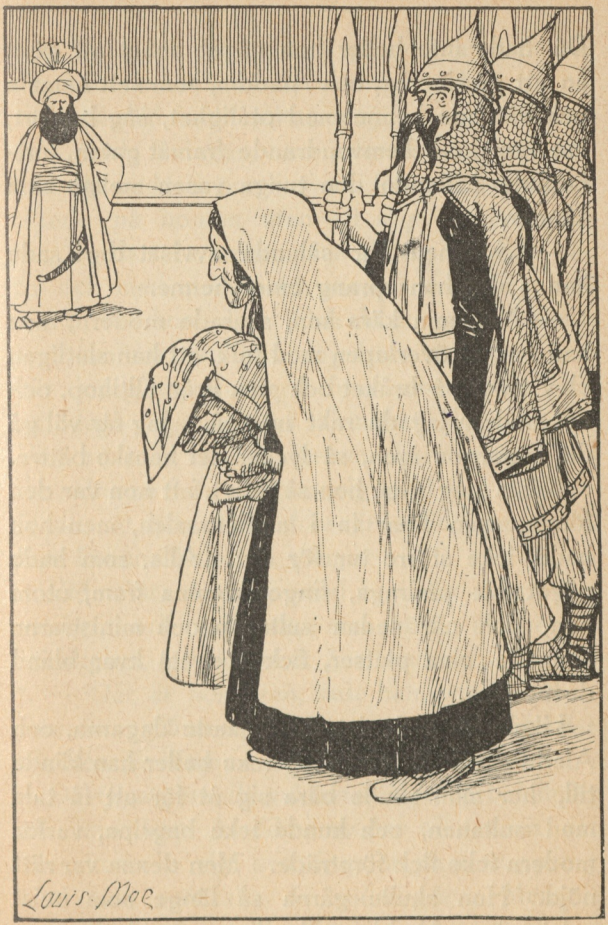

De rättrognes härskare lämnade rummet.

Då hade inte heller hon något annat att göra än att gå sin väg, och Aladdin, som satt hemma och väntade henne med otålighet, såg bestört, hur hon kom hemvandrande framåt gatan, fortfarande hållande den tunga vasen mellan sina händer.

— Sultanen har sålunda avvisat dig! sade han, i det han sprang emot henne.

— Nej, min kära son, svarade modern, men han var så överlupen med folk, att han slutligen blev trött på bråket och gick ifrån alltihop, och det undrar jag då rakt inte på. Jag får väl gå dit i morgon igen, så lyckas det kanske bättre.

Nästa dag gick hon så tidigt, att hon var den första, som kom in i audienssalen, men hon hade icke större tur för det. Alla, som hade något att andraga, fingo komma fram, utom hon, och när sedan sultanen och ministrarna lämnade sina platser, fick hon stå kvar bland de nyfikna.

Likaledes gick det de följande dagarna, och Aladdin var förtvivlad, ty icke heller han kände till, hur man skulle bära sig åt för att få tala med sultanen, och kunde icke begripa, varför modern icke fick företräde. Men denna var rätt nöjd. Hon skulle gärna så länge som helst velat göra Aladdin till viljes och gå till konseljen, bara hon slapp framföra sitt ärende, ty

hon darrade vid tanken på sultanens vrede, när han skulle få höra, vad det gällde.

Emellertid hade sultanen själv lagt märke till den gamla kvinnan, som infann sig vid varenda konselj med sin porslinsvas i händerna och bara tittade på honom utan att säga ett ord. En dag, sedan konseljen var slutad, frågade han till och med storvisiren, om han sett henne och visste, vad hon ville. Och då denne helt vårdslöst svarade, att hon nog bara var ett sådant där krångligt, gammalt fruntimmer, som hade att klaga över att man sålt unket mjöl åt henne, eller att man trampat hennes hund på svansen, lät sultanen icke avspisa sig med det utan befallde, att hon skulle föras fram till honom, ifall hon komme ännu en gång.

Vid nästa konselj stod hon där också som vanligt, och sultanen, som rörts av hennes ihärdighet, gav en vink åt storvisiren.

— Där är hon igen, sade han, och för att du inte ska glömma bort henne, så är det bäst, att hon får komma fram med detsamma.

De tjänstgörande vakterna fingo då befallning att föra fram Aladdins moder till tronen, och hon kastade sig ned framför dess trappsteg, som hon sett alla de andra göra. Men när sultanen bad henne resa sig upp, blev hon så rädd, att hon skalv i alla lemmar, och när

Hon kastade sig ned framför tronens trappsteg.

hon skulle försöka tala, stammade hon av ångest.

— O, min herre och härskare, fick hon äntligen fram, mitt ärende är så djärvt och underligt, att jag inte vet, hur jag skall våga framställa det. O, ve mig! Ve mig!

Och hon kved, så att sultanen intogs av medlidande och befallde, alla de närvarande utom storvisiren att lämna salen, för att hon lättare skulle kunna tala. Men hon var ändå inte nöjd. Under tårar bad och besvor hon sultanen, att han icke skulle vredgas, om något av vad hon hade att säga skulle förefalla honom opassande och stötande, och först då han givit henne detta löfte, började hon sin redogörelse.

Hon berättade, hur Aladdin råkat få se prinsessan Bedrulbudur obeslöjad, och att hon ingivit honom en sådan häftig kärlek, att han hotat begå en förtvivlad handling, om hans mor icke ville anhålla om prinsessans hand för hans räkning. Och hon berättade också om, hur ivrigt hon själv bett honom bekämpa sin kärlek, och att hon sagt honom, hur vansinnig och orimlig hans begäran var, men att allt tjänat till ingenting.

Sultanen hörde på henne med ett småleende och enligt löfte utan att bli ond. När hon slutat, strök han sig om skägget och tycktes

fundera på, hur han så milt som möjligt skulle kunna avvisa det löjliga frieriet. Men innan han fått svaret färdigt, kom han att kasta ögonen på den övertäckta porslinsvasen, som den stackars kvinnan släpat med sig under så många dagar.

— Vad har du där? frågade han.

Aladdins mor framräckte vasen, i det hon drog bort de fina linnedukarna, som höljde den, och bad sultanen mottaga hennes sons gåva.

Men i samma stund, som sultanen fick se ädelstenarna, undergick hans ansikte en sällsam förändring. Det förrådde den största förvåning och förtjusning. Han grep den ena juvelen efter den andra och höll dem emot ljuset, medan hans blickar girigt flögo emellan dem. Först satt han stum av överraskning, men sedan vände han sig till storvisiren, visade honom de gnistrande stenarna och frågade:

— Vad tycker du? Tror du, att det någonstans i världen kan letas fram sådana klenoder? Har du sett någonting underbarare? Se på dem, och säg, om inte den, som är rik och högställd nog att kunna skänka bort sådana skatter, är värd att få min dotter?

Dessa ord försatte storvisiren i en pinsam förlägenhet, ty sultanen hade för någon tid sedan låtit förstå, att han ämnade giva prinsessan Bedrulbudur till gemål åt storvisirens

son. Men bländad av denna skatt skulle han kanske nu ändra sig.

Orolig viskade därför storvisiren till sultanen:

— Jag medger, att gåvan är värdig din dotter. Men begär betänketid i tre månader, så skall kanske min son under denna tid hinna att skaffa något ännu bättre.

Detta råd tycktes sultanen gott, och Aladdins mor fick gå med det beskedet, att hon kunde komma igen om tre månader, så skulle hon få höra, vad man beslutat. Men troligen blev det inte nej, och prinsessans utstyrsel skulle förfärdigas under väntetiden.

Då hon kom hem med detta svar, blev Aladdin utom sig av glädje, och fastän han hade svårt att finna sig i det långa uppskovet, föresatte han sig dock att vänta med tålamod.

Emellertid hade icke mer än två månader förflutit, då modern en dag, när hon var ute i staden och gjorde uppköp, fick se, att man överallt gjort festliga tillrustningar som för att fira en stor högtid. Blomster-girlander voro upphängda över dörrarna, mattor uthängda, och på gatorna vimlade det av hovherrar i paraduniform.

Nyfiken frågade hon, varför all denna ståt skulle utvecklas. Men då betraktade man henne med förundrade blickar.

— Vet du icke det? blev svaret. I afton gifter sig ju prinsessan Bedrulbudur med storvisirens son. Hon har nu gått till badet, och alla de förnäma hovherrarna vänta på henne för att följa henne tillbaka till slottet.

Bestört skyndade hon sig hem till Aladdin, som nyss återkommit från en resa och därför icke kunde veta av dessa förberedelser.

— Sultanen har svikit sitt löfte, ropade hon andfådd, så fort hon såg honom.

Och så talade hon om, vad hon hade hört.

Aladdin stod som träffad av blixten, ty aldrig hade han trott, att sultanen skulle bryta sitt ord och icke vänta de tre månaderna ut. Men han kunde ju icke känna till, vilka bedrägerier som ofta förekomma vid ett hov.

Efter några ögonblick väcktes han dock av sin vrede och svartsjuka till besinning.

— Kära moder, sade han, i det han rätade upp sig, jag spår, att storvisirens son i alla fall inte blir så lycklig, som han hoppas.

Därmed gick han in i sitt rum, tog fram den underbara lampan och gned den med rockärmen.

Ögonblickligen stod den fruktansvärda andegestalten framför honom.

— Vad vill du? frågade skepnaden. Jag och lampans övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Hör på, svarade Aladdin, hittills har du endast förskaffat mig mitt uppehälle, men nu vill jag, att du även skall tjäna mig på annat sätt. I afton gifter sig storvisirens son med prinsessan Bedrulbudur, och jag önskar, att han icke skall få mycken glädje av detta giftermål. Så fort bröllopsgästerna avlägsnat sig och han blivit ensam med prinsessan, vill jag, att du osynlig blåser på honom, så att han icke kommer en tum från väggen.

— Jag lyder dig min herre och härskare, sade anden. Har du något vidare att befalla?

— Inte för ögonblicket, svarade Aladdin.

Och så försvann anden.

Under tiden hade emellertid festligheterna i palatset tagit sin början. Förmälningen firadas med pomp och ståt. Musiken klingade långt ut på gatorna, och förströelserna varade halva natten.

Slutligen avlägsnade sig likväl gästerna. Sultanen och sultaninnan sade godnatt åt sin dotter och måg, och dessa blevo ensamma.

Storvisirens son tog då prinsessans hand för att kyssa den, men i samma ögonblick kastades han tillbaka och slungades mot väggen av en stark luftström, utan att han kunde förstå, varifrån den kom. Häpen stod han stilla under en sekund och ville sedan gå tillbaka inåt rummet. Men

Han slungades mot väggen.

det var ogörligt. Han fäktade med armar och ben. Nej, det gick inte. Den underliga luftströmmen tog emot.

— Vad gör du, min gemål? frågade prinsessan. Varför bär du dig så där besynnerligt åt?

— Oj, oj, oj, jag kan inte annat, svarade han.

Och så fäktade han igen med armar och ben, som om han sprang, allt vad han orkade. Men inte en tum kom han framåt. Prinsessan räckte honom handen och försökte draga fram honom, ty hon trodde, att han lekte med henne. Först tänkte hon också, att han höll emot, och hon drog allt vad hon orkade fastän utan framgång. Men sedan såg hon på hans förvridna ansikte, att det var allvar, och då blev hon rädd, så att hon började skrika på hjälp. Men ingen kom, ty alla voro långt därifrån och hade lagt sig att sova.

— Spring ut efter någon, som är riktigt stark! bad storvisirens son med gråten i halsen, ty han visste sig ingen råd.

Och prinsessan ville springa ut, men i dörren motades också hon av en stark luftström, som tryckte henne tillbaka in i rummet. Och där fick hon nu sitta hela natten och se på, hur hennes gemål dansade för henne längs väggarna, ty åt sidorna kunde han komma, så mycket han

ville. Runt, runt gick det, och varv på varv, så man kunde bli yr i huvudet.

När hon inte grät, så skrattade hon.

Men den stackars brudgrummen, han skrattade inte alls, han. Han bara sparkade och fäktade, så när som på de stunder, då han sjönk ihop som ett bylte på golvet, ty han var så trött, som om man piskat honom med käppar över hela kroppen.

Äntligen dagades det då. Och ett par timmar senare knackade någon på dörren. Som på ett tecken upphörde i detsamma den starka luftströmmen att verka. Storvisirens son kände sig fri, och han begagnade sin frihet till att genast springa in i sitt toalettrum. Men prinsessan Bedrulbudur gick och öppnade dörren och fick då se sin far, sultanen, som kom för att fråga efter hennes befinnande.

Han blev förvånad över att se henne redan uppstigen och klädd, men ännu mera förvånad över att märka hennes bedrövade min. I början frågade han henne förgäves efter orsaken, men slutligen tillstod hon, att hon var ledsen, för hennes man var så besynnerlig. Han hade dansat hela natten kring väggarna, sade hon, och hon visste inte riktigt, om han gjorde det med flit eller inte.

Men den historien kunde då sultanen inte

annat än skratta åt. Hon hade väl sovit illa och haft en elak dröm. Det var alltsammans. Och så gick han in till sin måg för att höra, vad han sade.

— Min kära son, började han, har du också haft en dålig natt liksom min dotter, prinsessan?

Storvisirens son kände sig likväl alltför mycket hedrad över släktskapen med sultanen för att vilja tillstå, att den vållat honom några obehag.

— Min herre och härskare, vågar jag anhålla om en förklaring på denna fråga? svarade han.

Men då skrattade sultanen igen. Denna okunnighet övertygade honom fullständigt om, att dotterns bekymmer endast voro dumma griller.

— Gott, gott, jag vill inte veta mer, sade han. Du är förståndigare än hon.

Och så fortsattes bröllops-högtidligheterna. Glädjen stod högt i tak, och festligheterna voro ännu mera lysande än dagen förut. Men på kvällen, då bruden och brudgummen blevo ensamma, gick det inte bättre än föregående natt. Så snart storvisirens son försökte kyssa prinsessans hand, blev han slungad i väggen, och där fick han dansa igen, så länge han kunde röra en arm och ett ben. Och prinsessan satt mitt på golvet och grät. Den natten kunde hon inte skratta ett tag, ty alltsammans föreföll henne så hemskt obegripligt. Och ändå räddare

skulle hon nog ha blivit, om hon kunnat se den stora, förskräckliga anden, som stod och pustade på hennes gemål.

Efter denna andra natts fasor var det dock slut med brudgummens mod. Han trodde säkert, att han skulle dö, om han för tredje gången nödgades utsätta sig för ett dylikt äventyr, och när morgonen kom och han befriades, i samma ögonblick som det knackade på dörren, gick han genast till sin fader, storvisiren, och tillstod, hur alltsammans förhöll sig. Han kunde icke längre stå ut med ett äktenskap, som medförde sådana olägenheter, och bad sin far att strax gå till sultanen och anhålla om, att det upplöstes.

Storvisiren blev högeligen bedrövad och förskräckt. Men när det gällde sonens liv, kunde han ju inte neka att göra, vad denne bad honom om. Således begav han sig så fort som möjligt till sultanen och hälsade på honom med en viss förlägenhet. Sultanen å sin sida såg emellertid lika generad ut, ty han hade nyss av sin dotter hört samma historia som morgonen förut och börjat fundera på, om den icke kunde ha någon sanning i sig.

När storvisiren kom fram med sin berättelse, lyssnade han därför mycket ivrigt, och det dröjde inte länge, förrän de båda fäderna hade kommit överens om, att de nygifta borde skiljas.

Tydligen voro högre makter med i spelet, och det skulle inte vara rätt att sätta sig emot deras vilja. Festligheterna blevo således inställda. Brudgummen flyttade hem till sin far igen, och prinsessan Bedrulbudur var inte gift längre.

Det var ett ganska snöpligt slut på det fina bröllopet, och sultanen var så förargad, att han förbjöd vem det vara månde att tala om saken. Men den, som var glad, det var Aladdin, som ställt till hela spektaklet. Han var nu fri från sin medtävlare, men han väntade i alla fall med

att göra sig påmint hos sultanen, tills de tre månaderna voro förbi.

Precis på dagen, när de voro till ända, skickade han åter sin mor till konseljen, och sultanen, som glömt bort hela Aladdins frieri, erinrade sig det plötsligt, då han fick se den gamla kvinnan i hennes slitna dräkt.

— Se, där står återigen den gamla, fattiga kvinnan, som gav mig de vackra juvelerna, sade han till storvisiren. Det var ju så sant, hon skulle ha svar på sin sons frieri. Hur skall jag nu komma ifrån den historien?

Och sultanen och storvisiren slogo sina kloka huvud ihop för att hitta på något bra sätt att slingra sig undan, ty vad man än sade, så inte var det något passande parti för en prinsessa att gifta sig med en simpel köpman som Aladdin och få en svärmor sådan som den tarvliga lilla gumman framför dem. Men ändå ville sultanen inte gärna visa sig ohövlig mot en man, som förärat honom en så kunglig skänk som de praktfulla stenarna.

Slutligen viskade likväl visiren ett råd i örat på sin herre, som denne fann förträffligt, och Aladdins moder blev framkallad till tronen. Sedan hon kastat sig ned och berört trappstegen med sin panna, reste hon sig åter upp på sultanens befallning och framförde i all ödmjukhet

sin påminnelse om det höga löfte, hon fått tre månader förut.

— Ja, min goda kvinna, sade de rättrognes behärskare med ett milt leende, vi hålla alltid våra löften och äro beredda att även hålla det, vi givit er. Men naturligtvis är därvid fäst ett villkor, ty prinsessan Bedrulbudur kan icke giftas bort till en man vilken som helst. Gå till din son och säg honom, att jag skall giva honom hennes hand, så snart han skickat mig fyrtio skålar av gediget guld, fyllda med likadana kostbara stenar, som dem du lämnade mig sist. Och dessa skålar skola bäras till mig av fyrtio svarta slavar, ledsagade av fyrtio sköna och dyrbart klädda vita slavar.

Nu trodde sultanen, att han begärt någonting så omöjligt, att han för alltid skulle bli befriad från Aladdin, och med detta besked fick den gamla kvinnan återvända hem. Hon framförde det likväl mycket försiktigt till sin son, ty hon var rädd, att han skulle bli ifrån sig av bedrövelse. För hur skulle han kunna tillfredsställa sultanens önskningar? Han kunde ju icke återigen tränga in i den underjordiska trädgården och plocka av de sällsynta frukterna.

Men Aladdin mottog tvärtom budskapet med största glädje och bad modern icke göra sig några bekymmer utan i lugn och ro tänka på

sina hushållsbestyr. Därpå stängde han in sig i sin kammare, tog fram lampan och gned den med rockärmen.

Strax var anden där.

— Vad vill du? sade han. Jag och lampans övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Sultanen ger mig sin dotter till hustru, svarade Aladdin, men som villkor fordrar han fyrtio skålar av gediget guld, fyllda med frukter från den trädgård, där jag hämtade lampan, vars slav du är. De skola frambäras till honom av fyrtio svarta slavar, ledsagade av fyrtio sköna, välväxta och praktfullt klädda vita slavar. Gå och skaffa mig allt detta med detsamma, så att jag kan skicka gåvan till sultanen, innan han lämnar konseljen.

— Jag lyder, svarade anden och försvann.

Många ögonblick dröjde det likväl icke, innan han var tillbaka igen, men då var han utanför fönstret och vinkade åt Aladdin att se ut på gården.

Där riktigt krälade det av folk. Par om par kommo en svart och en vit slav in genom porten, tills de fyllde hela gårdsplatsen, och varje svart slav bar en utsökt formad guldurna, övertäckt med en vit, guldbroderad silkesduk. Och när Aladdin gick ut och lyfte på silkesdukarna,

såg han, att urnorna voro fulla med ännu härligare och större ädelstenar än de, han plockat i den underjordiska trädgården. Men även i avseende på de vita slavarna voro hans önskningar uppfyllda över förväntan. De voro allesammans unga, sköna och utomordentligt välväxta. Deras dräkter voro förfärdigade av siden och purpursammet, och dyrbara smycken prydde deras bröst och armleder.

I detsamma tittade även Aladdins mor ut på gården, ty bullret och trampet därnere hade stört henne i hennes göromål.

Hon slog ihop händerna och måste sätta sig ner av förvåning. Men Aladdin gick in och bad henne åter taga på sig slöjan för att gå till sultanen och överlämna guldurnorna och de åttio slavarna som bröllopsgåva åt prinsessan Bedrulbudur.

Hon efterkom även genast hans begäran, och sedan slavarnas lysande tåg vandrat ut genom porten, slöt hon sig till det och gick efter det sista paret. Men på gatorna blev det snart folkskockning omkring dem, ty allas ögon bländades av den ståtliga skaran, och man trodde, att det var någon främmande sultan, som med sitt följe tågade in i staden. Då de hunnit till det kungliga palatset, fingo också vakterna bråttom och kommo utskyndande för att under stora vördnads-

betygelser fråga, vilket hov som skickat ut så förnäma sändebud, ty de förmodade, att slavarna minst voro ministrar.

Men anden hade givit den första vita slaven sina förhållningsorder, och denne svarade bugande:

— Vi äro endast slavar, och vår herre skall infinna sig, när tiden är kommen.

Aladdins moder trädde för övrigt strax fram och förklarade saken. Hon fick gå först in i tronsalen, och slavarna ställde upp sig i en halvcirkel omkring henne. På ett tecken föllo de så alla på en gång ned på golvet och berörde det med sina pannor, varefter de fyrtio svarta slavarna nedsatte guldurnorna framför den häpna sultanen.

— Allernådigaste herre och sultan, sade Aladdins moder, min son skickar mig till dig med denna skänk, ehuruväl han vet, att den är alltför ringa för att vara värdig prinsessan Bedrulbudur. Men han hoppas dock, att du i nåder vill emottaga den för hennes räkning.

Sultanen var dock så överväldigad av den överlämnade gåvans storartade prakt och av den lätthet och skyndsamhet, varmed hans orimliga begäran uppfyllts, att han icke genast fann ord för att besvara den gamla kvinnans hälsning utan i stället vände sig till storvisiren för att inhämta hans mening.

— Vad säger du om det här? frågade han. Måste det icke vara en märklig man, som kan skicka en sådan gåva? Anser du honom ännu ovärdig att bli prinsessan Bedrulbudurs gemål?

Hur påkostande det än var för storvisiren att se en annan vinna den lycka, som kunde varit hans sons, så måste han likväl nu medge, att Aladdins bröllopsgåva kunde betraktas som tillräcklig, och sultanen lät den gamla kvinnan komma närmare.

— Min goda fru, sade han, gå och säg din son, att jag väntar honom med öppna armar!

Sultanen hade tagit ett sådant intryck av de omätliga skatter, som regnat ner över honom, att han verkligen icke kunde tänka sig någon fullkomligare måg, än den måste vara, som var i stånd att slösa på det viset. Och han upplöste strax konseljen för att gå in och visa prinsessan Bedrulbudur, vad hennes nya gemål hade skickat henne.

Men Aladdins moder ilade hem, så fort hon förmådde, och meddelade sin son den glada underrättelsen, som försatte honom i hänryckning. Så fort han tackat sin mor för hennes hjälp, gick han åter in till sig, tog fram lampan och kallade på anden, ty han ville göra sina förberedelser för att värdigt uppträda inför sultanen.

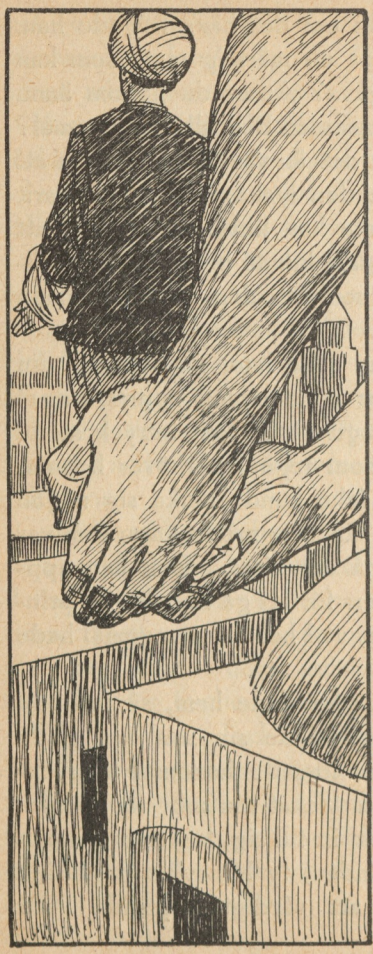

— Bada mig, kläd mig, skaffa mig ridhäst och en passande svit, giv mig tiotusen guldmynt i tio penningpungar, lämna min moder en präktig högtidsdräkt och sex slavinnor, och låt alltsammans gå fort! sade han till anden, då denne infann sig.

Genast kände han sig upplyft av osynliga händer och infördes i ett badhus, byggt av den vitaste marmor. Osynliga tjänsteandar klädde av honom och betjänade honom i det välluktande badet, och då han kom

upp, fann han i stället för sina gamla kläder en dräkt, som i praktfullhet överträffade allt, vad han kunnat drömma om. Huvudbonaden och sabelfästet blixtrade av undersköna briljanter, och den tunga halskedjan av guld glänste än röd och än grön av rubiner och smaragder.

Sedan blev han åter förd till sitt hem, och där kom hans mor emot honom så fin och grann, att han höll på att icke känna igen henne, och sex vackra slavinnor följde efter henne som uppvaktning.

Men ute på gården väntade sviten, som bestod av tjugu ståtliga vita slavar, ännu präktigare klädda och smyckade än de, som skickats till sultanen. Varannan av dem höll en tung guldpung i handen, och allesammans redo de på ädla, bruna hästar.

Vad som mest fägnade Aladdins ögon var dock den mjölkvita hingsten, som utan ryttare stampade och kråmade sig i spetsen för följet. Hans ögon sprutade eld, hans hals böjde sig behagfullt, och sadeln och remtyget voro besatta med guldsirater och juveler av ofantligt värde.

Med ett raskt språng satte sig Aladdin upp på honom och red i spetsen för tåget fram mot sultanens palats. Men han kunde icke skrida fram annat än steg för steg, ty gatorna voro packade med folk. Ryktet om det förra tåget

med slavarna och guldurnorna hade spritt sig kring hela staden, och man hade även hört, att sultanen ämnade skänka prinsessan Bedrulbudur åt den obetydlige köpmannen Aladdin. Det rådde därför en stor uppståndelse överallt. Var och en ville med egna ögon se den unge mannen, som tilldelats en så stor upphöjelse. Men när man varseblev honom, där han red fram på sin vita hingst, var det ingen, som fann honom ovärdig, så skönt strålade hans ansikte, och så ädelt och kungligt var hans skick.

Från alla munnar ropades det leve för honom, och till svar lät han slavarna kasta guldmynt till höger och vänster. Då blev det ett jubel utan all ända, och han kom fram till slottet hälsad och välsignad, som om han varit världens störste kejsare.

Men när han trädde in i tronsalen, reste sig sultanen för att taga emot honom, och de rättrognas behärskare blev icke mindre betagen i den ståtliga ynglingen än hans folk.

Han omfamnade honom, bjöd honom sitta bredvid sig på tronen, och pukor och trumpeter stämde upp dånande fanfarer. Därefter började musiken att ljuda, och hela hovet begav sig in i den kungliga matsalen för att intaga en präktig festmåltid. Men sultanen och Aladdin åto ensamma vid det översta bordet, och sul-

tanen blev nu lika förtjust i sin tillkommande mågs fina sätt och bildade tal, som han förut blivit det i hans utseende.

Så fort middagen var slut, gjorde han honom på stället till prins, lät därpå sätta upp äktenskapskontraktet mellan honom och prinsessan Bedrulbudur och frågade, om han ville, att förmälningen skulle firas ännu samma kväll.

Men då bugade sig Aladdin djupt och svarade:

— Min herre och sultan, hur ivrigt mitt hjärta än yrkar på att få svara ja till ditt anbud, så ber jag dig dock att uppskjuta högtidligheten, tills jag hunnit uppföra ett palats, som är värdigt prinsessans höga rang och skönhet. Och ville du öka din godhet med att anvisa mig en byggnadsplats i närheten av ditt slott, så att vi så ofta som möjligt kunde råkas, så vore jag dig dubbelt tacksam.

— Min son, svarade sultanen, välj dig själv en plats! På den stora öppna slätten framför mitt slott finns det gott om utrymme. Men kom ihåg, att du skyndar på med arbetet, ty jag längtar efter att få kalla dig min måg.

Alladin tackade honom och tog avsked med en hållning, som om han varit född och uppfödd till prins, red så hem igen med sina tjugu slavar och hälsades liksom på bortfärden av folkets jubel. Men när han kom in i sitt rum,

tog han fram den underbara lampan och kallade på anden.

— Ande, sade han till denne, då han stod inför honom, jag har allt skäl att vara nöjd med dig. Men nu vill jag be dig om ett ännu större prov på din makt, än du visat mig förut. På kortaste tid, som är dig möjligt, skall du bygga mig ett palats på den stora slätten mitt emot sultanens slott. Av vilket material det skall uppföras, överlåter jag åt ditt eget val, men i övre våningen måste finnas en stor fyrkantig, kupoltäckt sal, vars väggar skola vara belagda med fint arbetade rutor av guld och silver. Tjugufyra fönster skola ge den ljus, och deras galler skola alla utom ett vara konstrikt smyckade med diamanter, smaragder och rubiner, vilkas motstycken man ännu aldrig sett på jorden. Vidare önskar jag, att palatset får en yttre och en inre gård, en utsökt trädgård och en skattkammare fylld med skatter, rikare än någon konungs. Ett präktigt stall med ädla hästar; stallknektar och stallmästare får heller inte saknas. Och att du sörjer för kök, matvaror, betjäning och slavinnor åt prinsessan faller av sig självt. Nu känner du mina önskningar. Gå, och kom igen, när allting är färdigt!

Solen hade nästan gått ner, när Aladdin utdelade dessa sina befallningar åt anden, men

denne väckte honom redan i daggryningen genom att stå vid hans säng och pusta honom i ansiktet.

— Stig upp, herre, sade han, och kom och se, om du är nöjd med ditt palats, ty nu är det färdigt.

Och Aladdin hade icke väl hunnit gnugga sömnen ur ögonen och rest på sig, förrän han kände sig förflyttad genom luften och nedställd på slätten utanför sultanens slott. Men den var icke längre öde som förut. Där låg framför honom ett gnistrande och skimrande palats av vit, ådrig marmor, prytt med pelare och kupoler. Och anden förde honom ditin och visade honom sitt verk.

Allt var efter Aladdins önskan och därutöver. Trädgården med sina blommande träd och spelande springbrunnar var så härlig, som om féerna ordnat den. Den stora salen i övre våningen lyste med en prakt så bländande, att man trodde, att sju solar skeno ditin. Skattkammaren var fylld till taket med idel guldsäckar. Från köket kommo redan dofter av läckra rätter, och rikt klädda slavar och slavinnor sprungo om varandra, upptagna av tusen bestyr.

— Jag tackar dig, sade Aladdin till anden, som hela tiden följt honom, du har över för-

väntan uppfyllt mina önskningar. Nu fattas det bara en sak, och det är en matta av finaste purpursammet, som skall utläggas från portarna till de båda slotten, sultanens och mitt, så att prinsessan icke smutsar sina fötter, då hon går hit.

— Det skall strax vara gjort, svarade anden och försvann.

Och ögonblicket därpå såg Aladdin till sin förvåning en präktig, röd sammetsmatta ligga utlagd mellan de båda portarna, utan att han visste, hur det gått till.

Han återvände nu högst belåten till sitt hem och tillsade sin moder att kläda sig i sin högtidsdräkt för att gå och hämta prinsessan.

Så småningom började man emellertid vakna i det kungliga slottet, och det första sultanen tog sig för var att ställa sig och titta i fönstret för att se, om Aladdin var ute och mätte ut en tomt för att bygga sitt palats. Men då han fick syn på den härliga byggnaden rätt framför sig, trodde han icke sina ögon utan ropade på storvisiren.

— Ser du något märkvärdigt? frågade han.

Ja, storvisiren såg palatset, han med, och den röda mattan också.

— Du store Allah, sade han, det måste vara ett trolldomsverk!

Och han slog sig för bröstet och beskärmade

sig. Men då blev sultanen förargad och sade rent ut, att han trodde, storvisiren var avundsjuk på Aladdin, för att denne skulle bli kunglig måg i stället för hans son.

— Trolldom och trolldom! brummade sultanen. Jag vill inte höra talas om någon trolldom! Liksom inte min måg, som visat sig vara en sådan mäktig man och äga sådana omätliga rikedomar, skulle kunna bygga ett hus på en natt! Har man bara pengar, så går allting. Det måtte man väl veta.

Och storvisiren kom riktigt i onåd för sitt tal om trolldom.

Men under det de tvistade, hade Aladdins moder kommit till palatset, följd av sina slavinnor, och nu blev hon mottagen på ett helt annat sätt, än när hon varit där de första gångerna. Hon infördes till prinsessan, fick närvara, medan hon gjorde toalett, och fick sitta till bords med henne och sultanen. Och under hela tiden spelade musikkårer, uppvaktningar fingo företräde för att avlägga sin hyllning inför de höga herrskaperna, och den ena festligheten avlöste den andra. Men allra högtidligast gick det till på kvällen, när prinsessan Bedrulbudur skulle begiva sig till Aladdins palats.

Sedan hon på trappan omfamnat sin fader och tagit avsked av honom, steg hon ut på

den röda mattan tillsammans med Aladdins moder. Alla de förenade musikkårerna gingo före dem och spelade. Hundra slavinnor, två hundra drabanter och lika många svarta slavar åtföljde dem. Men på ömse sidor om dem gingo fyra hundra unga, förnäma pager, alla bärande flammande facklor, som lyste så, att de nästan gjorde natten till dag. Men ändå ljusare blev det dock, ju mera de närmade sig Aladdins palats, ty det var upplyst i alla fönster med vaxljus och lampor.

Aladdin själv stod i porten och förde in prinsessan Bedrulbudur och sin gamla mor. Och när prinsessan kom in i den stora pelarsalen, där den festliga kvällsmåltiden var dukad under blommande mandelträd, bjöd han henne sitta ned på de mjuka, purpurklädda ejderdynorna, kysste hennes hand och hälsade henne vördnadsfullt välkommen som härskarinna i hans palats.

— Dyraste prinsessa, sade han, jag hoppas du vill förlåta mig, ovärdige, som strävat efter ett så högt mål som att göra mitt ringa hus till ditt hem.

Men prinsessan, som vid första anblicken av Aladdin hade fått honom kär, kastade upp slöjan och svarade.

— Min gemål, jag lyder endast min faders bud. Men jag lyder honom gärna.

Då blev Aladdin hjärteglad, satte sig vid bordet mellan sin gemål och sin mor och gav tecken till att festen skulle begynna. Medan de åto, tonade den ljuvligaste sång och musik bakom de höga bladväxterna, och de skönaste, älvlika danserskor tjusade dem med sin trolska dans.

Prinsessan hade aldrig trott, att jordiska varelser kunde dansa och sjunga så, och i själva verket var det heller inga sådana, som fägnade deras ögon och öron, utan idel féer, som på andens befallning stigit ned för att göra festen ännu mera glänsande och oförgätlig.

Till sist dansade, enligt landets sed, även bruden och brudgummen en dans tillsammans, och de utvecklade därvid så mycket behag, att alla de närvarande tyckte, att de voro det vackraste brudpar, som de någonsin sett. Och så var det bröllopet till ända.

Men dagen därpå var det sultanens tur att få se Aladdins palats. Han begav sig av, så tidigt han kunde på morgonen, och alla sina ministrar och visirer hade han i sällskap. Ju närmare han kom palatset, ju mera förvånad blev han över dess prakt och glans. Men när han kom in, och Aladdin visade honom omkring överallt, steg hans förundran över alla gränser. Mest hänryckt blev han dock över den stora

kupolsalen med de juvelinlagda gallerfönstren. Men då han såg, att det tjugufjärde var ofullbordat, föreföll det honom så besynnerligt, att han måste fråga om orsaken.

— Ack, min herre och sultan, svarade Aladdin, det är på min befallning som hantverkarna icke avslutat detta fönsters utsmyckning. Jag tänkte nämligen utbedja mig som ett bevis på din gunst och nåd, att du ville låta utföra det och sålunda lägga sista handen vid detta verk.

— Jaså, är det på det viset, sade sultanen, som kände sig smickrad över att få vara med om att skapa ett sådant konstverk, så skall det snart vara klart.

Och han skickade strax ut befallning om, att stadens skickligaste guldsmeder skulle komma och fullborda fönstret.

De kommo också. Men sedan de arbetat i tre veckor, voro alla deras juveler slut. Sultanen, hos vilken de klagat sin nöd, öppnade då sin egen skattkammare för dem, men efter ytterligare tre veckor var den också tömd, och ändå var fönstret icke mer än halvfärdigt.

Då kom Aladdin in till juvelerarna, såg på deras arbete, och under föregivande av, att de icke gjort det riktigt, tvang han dem att åter taga bort varenda sten och återlämna till sultanen, vad de tagit ur hans skattkammare. De

skyndade också upprörda till denne och berättade, hur Aladdin behandlat dem, varpå de rättrognes härskare genast steg till häst och red till sin måg för att höra, hur saken förhöll sig. Men hans bestörtning blev stor, då Aladdin icke svarade ett ord på hans frågor utan endast förde honom in i kupolsalen och till det fönster, på vilket guldsmederna arbetat i så många veckor utan att ha fått det färdigt. Fönstret var nämligen nu till punkt och pricka lika med de andra, och förvandlingen hade skett på mindre än en halvtimmes tid.

Aladdin hade naturligtvis under denna halvtimme kallat på anden och låtit honom fullborda fönstret. Och hans mening med alltsammans var endast att låta sultanen få ett riktigt begrepp om, hur ofantliga hans tillgångar voro, och hur väl han var betjänad.

Detta lyckades även. Sultanen stod mållös av förundran, och efter den stunden betraktade han sin måg med större vördnad, än han hyste för någon annan människa. Han gav honom alla möjliga förtroendeuppdrag och gjorde honom till och med till överbefälhavare för sin krigshär. Och Aladdin utmärkte sig, på vilken post man än ställde honom. Han hjälpte till med att styra landet, och han drog ut i krig och kom ärekrönt tillbaka. Genom sin tapper-

het, sin älskvärdhet och sin frikostighet mot alla gjorde han sig så allmänt älskad, att han hade flera vänner än sultanen själv. Och sålunda levde han i flera år ett lyckligt och angenämt liv.

*

Men den afrikanske trollkarlen hade under hela denna tid suttit hemma i Afrika och grämt sig över den förlorade lampan och sökt trösta sig så gott han kunde med sina vanliga trollerier.

Han trodde förstås, att Aladdin för länge sedan var död i den underjordiska bergshålan. Men en dag, då han satt och sysslade med sin punktérkvadrat, föll det honom i alla fall in att för ro skull se efter, hur det gått honom. Sedan han jämnat sanden i kvadraten, gjorde han sina hokus pokus och upptäckte då till sin outsägliga förvåning, att Aladdin alls icke var död utan i största välmåga och härlighet levde i sitt palats tillsammans med prinsessan Bedrulbudur, och att det var lampan, som förskaffat honom all denna lycka.

När trollkarlen något hämtat sig från sin förvåning, steg blodet honom åt huvudet av raseri.

Den eländige skräddaresonen hade således upptäckt lampans underbara kraft och njöt nu

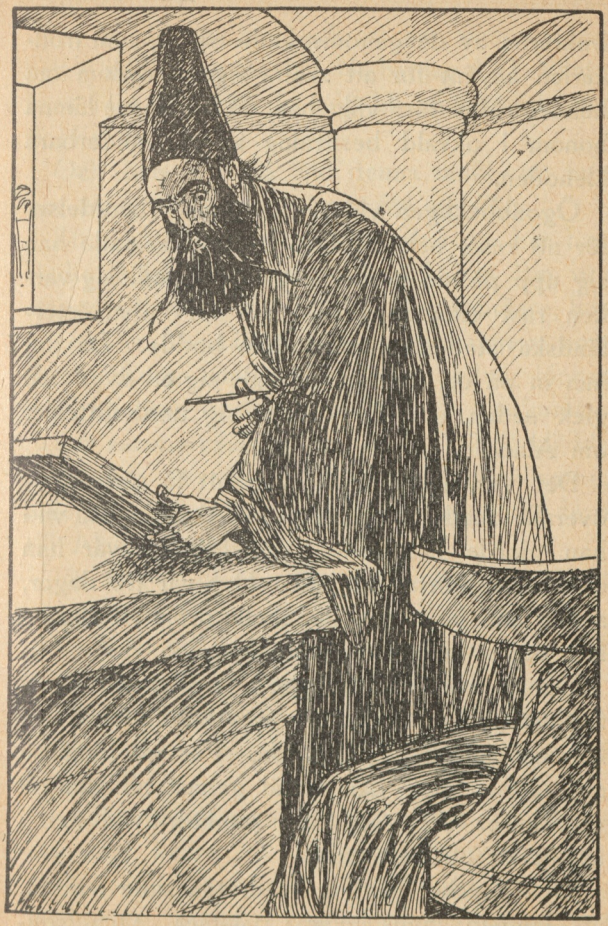

Den afrikanske trollkarlen.

frukterna av de genomvakade nätter, som trollkarlen använt för att skaffa sig kännedom om henne. Men förr ville han dö än längre lämna honom i okvald besittning av den underbara klenoden.

Ögonblickligen vidtog han sina förberedelser för att resa, och följande morgon kastade han sig upp på sin berberhäst och unnade sig varken rast eller ro, förrän han var i den österländska staden, där Aladdin bodde. Då tog han in på ett värdshus, vilade sig ett dygn och gick sedan ut och skaffade sig underrättelser om Aladdin.

Det var heller icke svårt att få sådana, ty överallt talade man om prins Aladdin och vad han gjorde och sade. För tillfället var han emellertid borta på jakt. Det var tre dagar, sedan han farit, och det skulle dröja ytterligare fem dagar, innan han kom igen.

Denna underrättelse gjorde trollkarlen högst förtjust, ty han hoppades, att Aladdin icke tagit lampan med sig på jakten. För att försäkra sig därom gick han likväl genast tillbaka till värdshuset och tog fram punktér-kvadraten i avsikt att utröna saken.

Och mycket riktigt: kvadraten sade honom, att lampan fanns kvar i palatset. Och trollkarlen gnuggade händerna av glädje.

— O, du din bov! utbrast han, som om han haft Aladdin framför sig. Nu har jag dig! Vänta bara litet, så skall du nog bli nedstörtad i din ringhet igen!

Och han njöt så vid denna tanke, att han gav till ett kraxande skratt för sig själv.

Efter att ha gjort upp en plan om hur han skulle få lampan i sitt våld, gick han åter ut i staden och begav sig till en lamphandlare, hos vilken han beställde tolv kopparlampor, som skulle skuras riktigt blanka och sedan skickas hem till hans bostad i värdshuset. De kommo också samma kväll, och morgonen därpå klädde trollkarlen ut sig till kringvandrande köpman, lade lamporna i en korg och begav sig bort till Aladdins palats.

På torget därutanför ställde han sig så att ropa:

— Vem vill byta ut gamla lampor mot nya? Vem vill byta ut gamla lampor mot nya?

Barnen, som lekte i närheten, samlades omkring honom, skrattade och gjorde narr av honom.

— Han måtte vara litet tokig, den där, skreko de, som hellre vill ha gamla lampor än nya.

Och äldre personer närmade sig ävenledes, ställde sig att gapa och gjorde sig lustiga över honom, och det blev en hel, stor folkskockning.

Vem vill byta ut gamla lampor mot nya?

Men trollkarlen lät sig icke bekomma utan gick på och ropade som förut, så mycket han förmådde, och till slut ökades oväsendet till ett sådant larm, att prinsessan Bedrulbudur, som händelsevis befann sig i kupolsalen med de tjugufyra fönstren, blev nyfiken på, vad det kunde vara fråga om, och skickade ut en av sina slavinnor för att höra efter.

Flickan kom strax tillbaka, skrattande så hjärtligt, att alla inne i salen måste skratta med, fastän de icke visste, vad hon skrattade åt.

— Ack, min härskarinna, sade hon till prinsessan, det är en sådan dum karl därute. Han har korgen full med de vackraste nya lampor, men han ville inte sälja dem utan bara byta ut dem mot gamla.

— Är det möjligt? sade prinsessan och alla hennes tärnor.

Det där tyckte de vara ytterst märkvärdigt, och prinsessan sade, att det skulle vara roligt att pröva, om det kunde vara sant. Bara de nu hade haft en gammal lampa! Men någon sådan fanns väl icke i huset?

— Jo, min härskarinna, svarade en av slavinnorna, det står en gammal ful en på fönsterkornischen under taket. Jag dammade den nyss och undrade, varför den skulle stå där och skräpa. Det kan väl inte vara någon skada,

om man gör ett försök med att se, om han vill ha den.

Nej, det tyckte prinsessan inte heller, och slavinnan tog ner lampan, som icke var någon annan än den, vilken förhjälpt Aladdin till hans storhet. Annars brukade han alltid bära den på sig, men när han gick ut på jakt, var han rädd att skada den och ställde den då alltid i den undangömda lilla vrån under taket, där han icke kunde tänka sig, att det skulle falla någon in att titta. Men prinsessan hade aldrig sett lampan, visste ingenting om dess betydelse och skickade därför helt lugnt ner den till trollkarlen med en slav, ty hon tyckte, att det hela var ett gott skämt.

Slaven gick bort till den falske köpmannen och begärde att få en ny lampa i stället för den gamla. Och verkligen, den gamle mannen lät honom välja, vilken han ville, men själv tog han häftigt den gamla oskurade och stoppade den med darrande hand innanför sin rock. Trollkarlen kunde icke tvivla på, att det var den rätta, ty han hade hört sig för i palatset och fått veta, att alla andra husgerådskärl därinne voro antingen av guld eller silver.

Nu hade han fått, vad han ville, och han smög sig därför undan så fort som möjligt, ropade icke längre ut, att han ville byta bort

sina lampor, utan ställde tvärtom ifrån sig hela korgen, så snart han kom in på en folktom gata. Sedan skyndade han med lätta steg ut ur staden och uppehöll sig på en avlägsen plats nära skogen, ända tills mörkret inbrutit. Då tog han fram lampan, gned henne med rockärmen, och genast infann sig anden.

— Vad vill du? frågade han. Jag och lampans övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Jag befaller dig, svarade den afrikanske trollkarlen, att du genast låter upplyfta det palats, du och lampans andra andar byggt inne i staden, och att du flyttar det med alla dess innevånare och därjämte mig själv till den största staden i Afrika, där du ställer ner det på ett lämpligt ställe.

Strax försvann anden, och om några timmar var trollkarlens befallning utförd. Av palatset med dess gårdar och trädgårdar, människor och djur, syntes icke längre ett spår, där det hade stått.

Men när sultanen morgonen därefter gjort sin toalett och som vanligt gick till ett av slottsfönstren för att roa sig med att betrakta och beundra Aladdins palats, blev han underlig till mods. Han såg och såg åt det håll, där

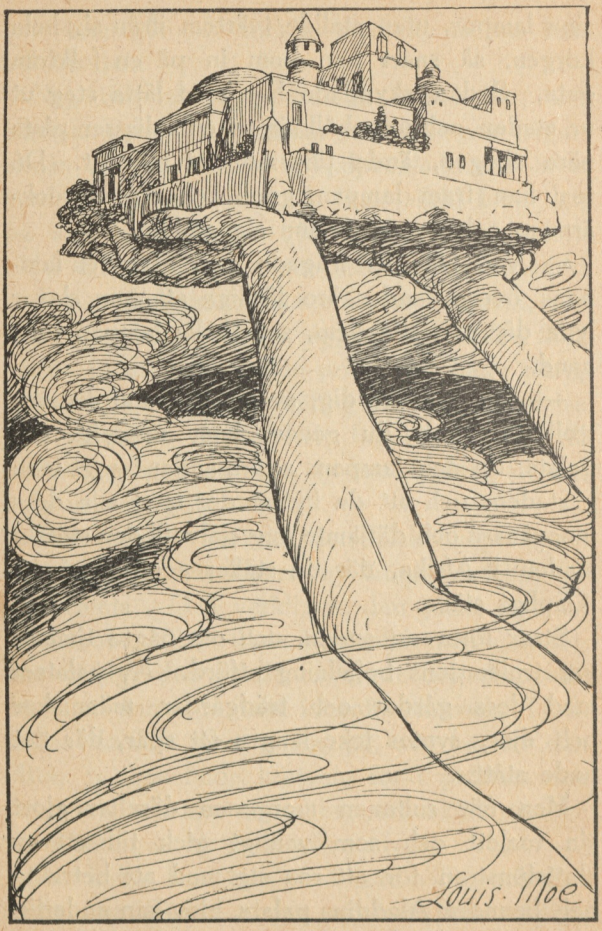

Slottet förflyttas.

han varit van att finna det, men hur han såg, kunde han den dagen icke se annat än en tom plats. Först trodde han, att det var någon dimma, som skymde utsikten, men han märkte snart, att detta icke kunde vara fallet, ty även långt avlägsna föremål såg han tydligt och klart. Så försökte han, om han kunde se bättre från ett annat fönster. Men det var likadant.

Då lät han i största hast hämta storvisiren, och denne kom andfådd springande.

— Säg mig, sade sultanen, var är Aladdins palats?

— Aladdins palats, svarade visiren, det står väl, där det står! Så stora byggnader lärra väl inte flytta på sig så lätt.

Men med detsamma såg han ut genom fönstret och ryggade tillbaka av förskräckelse. Inte heller han såg ett spår av det.

— Som jag redan sagt dig, min herre och härskare, återtog han, så tycks trolldom vara förbunden med allt, vad prins Aladdin tar sig för. Kan du fortfarande tvivla på det?

Nej, sultanen tvivlade nu icke längre.

— Var är han, den bedragaren, den skurken! skrek han. Jag skall genast låta hugga huvudet av honom.

Och när han kom ihåg, att hans måg dragit ut på jakt, lät han sända ut trettio av sina

ryttare, försedda med järnkedjor för att fängsla honom och föra honom tillbaka. De träffade också på Aladdin rätt snart, ty han var redan på hemvägen. Men så stor var deras aktning för honom, att de endast följde honom som en livvakt, och först i närheten av staden meddelade de honom sultanens befallning att fängsla honom.

Aladdin blev så förvånad, att han icke trodde sig ha hört rätt, och frågade, vad han förbrutit. Men det visste icke hans fångvaktare, ty de hade ännu icke sport, att palatset var borta, och på det sättet fördes han inför sultanen utan att ha en aning om vidden av sin olycka.

Då han kom till palatset, fick han emellertid icke ens träda dit in utan släpades till borggården nedanför sultanens balkong. Ovanpå denna stod de rättrognas härskare med sin storvisir, och nedanför väntade bödeln med ett draget svärd och höll just på att breda ut en blodfläckad djurhud, på vilken förbrytarne brukade stå, när de halshöggos.

Så fort sultanen fick se sin måg, ropade han genast åt bödeln att fullgöra sitt värv, och till svar på Aladdins böner att få veta, varmed han förtjänat döden, knuffades han blott fram till djurhuden, och det fasansfulla svärdet svängdes vinande över hans huvud.

Men i samma ögonblick störtade en skränande folkmassa in på borggården, bröt sig igenom den beridna livvakten och höjde hotande armarna mot sultanens balkong. Bödeln blev så rädd, att han sänkte svärdet, och storvisiren bleknade och darrade.

— Herre, sade han till sultanen, betänk dig, innan du låter döda honom! Han är folkets gunstling, och

man stormar säkert ditt palats, om det sker honom något ont.

Folkhop på folkhop trängde också in på borggården, och över gårdsmurarna sågos huvuden och kroppar sticka upp. Vakterna försökte visserligen hålla dem tillbaka, men de voro vanmäktiga mot dessa människomassor, som packade sig allt tätare och skreko högt på, att Aladdin skulle givas fri. Ryktet om hans fängslande hade spritt sig som en löpeld, och folket glömde icke lika lätt som sultanen, att han varit deras vän.

Till och med de rättrognas härskare insåg nu, att det var fara å färde, och hellre än att man skulle riva ner hans palats och slita honom själv i stycken, lät han bödeln sticka svärdet i skidan igen och kungjorde, att Aladdin var benådad.

Men först då fångknektarna löst hans kedjor och dragit sig tillbaka, lugnade sig de påträngande folkmassorna.

Under leverop för Aladdin veko de så småningom tillbaka, men en del stannade ännu kvar i portgångarna för att se, att intet ont vederfors honom.

Aladdin kastade sig emellertid ned inför sultanen och lyfte upp händerna emot honom.

— Min herre och härskare, sade han, jag

tackar dig för din nåd, men jag ber dig även bevisa mig en annan och säga mig, vari mitt brott består.

— Vad menar du, din skurk? svarade sultanen. Låtsas du vara okunnig? Kom med mig då, så skall jag visa dig, vad som hänt.

Aladdin fick komma upp i palatset, och sultanen förde honom till ett av fönstren, som vette åt den stora slätten.

— Var är palatset? Och var är min dotter? frågade han.

Den stackars Aladdin stod mållös av bestörtning och förskräckelse. Han hade svårt att fatta, att han såg rätt, och att slätten var tom. Men sultanen grep honom i axlarna och skakade honom.

— Palatset frågar jag inte efter, skrek han, men skaffa mig tillbaka min dotter, annars låter jag utan förbarmande halshugga dig, dina vänner må skräna så mycket de vilja!

Då återfick Aladdin besinningen.

— Det är icke jag, som fört bort prinsessan och palatset, sade han. Men bevilja mig fyrtio dagars anstånd för att söka vinna upplysningar, så försäkrar jag dig på mitt hedersord, att jag själv skall lägga mitt huvud för din tron, om jag innan den tidens utgång icke haft framgång i mitt sökande.

— Gott sade sultanen, jag beviljar din anhållan. Men tro inte, att du skall undkomma min vrede! I vilken vrå av världen du än döljer dig, skall jag nog få tag på dig.

Aladdin gick sin väg så bedrövad och tillintetgjord, att han väckte medlidande hos alla, som sågo honom. Men ingen vid hovet vågade ändå visa honom sitt deltagande av fruktan för sultanens onåd. Ingen öppnade sitt hem för honom eller räckte ho-

nom en vänlig hand, och han vandrade ut ur staden, så förvirrad av sorg, att han frågade alla människor, om de visste, var hans palats och hans prinsessa voro. Och det var verkligen hart nära, att han förlorat sitt förstånd.

Allt tydligare insåg han, hur omöjligt det var, att han någonsin skulle få reda på vad han sökte, då han icke hade den minsta ledtråd, och efter flera dagars kringirrande i skog och mark greps han slutligen av en sådan förtvivlan, att han beslöt förkorta sitt eländiga liv. Han skulle störta sig i den stora floden, som flöt igenom trakten, och sålunda finna glömska och ro.

Innan han utförde denna handling, ville han dock som en rättrogen muselman förrätta sin bön, och först måste han då enligt landets sed två sin händer och sitt ansikte. I denna avsikt steg han nedför flodstranden för att nå vattnet. Men stenarna voro hala, så att han halkade till, och när han tog emot sig för att icke falla, råkade han skrapa ringen, som han fått av trollkarlen, och som han ännu bar på sitt finger, mot en utskjutande klippkant.

Plötsligt stod då framför honom samma ande, som befriat honom ur den underjordiska bergshålan.

— Vad vill du? frågade skepnaden. Jag

Vad vill du? frågade skepnaden.

och ringens övriga andar äro färdiga att som slavar lyda dig och alla dem, som bära ringen på sitt finger.

Aladdin blev så häpen, att han i första ögonblicket icke förmådde få fram ett svar. Men snart hämtade han sig dock, och hans hjärta klappade av hopp och glädje.

— Ande, sade han, flytta åter tillbaka mitt palats!

— Vad du nu önskar, svarade anden, står icke i min makt att utföra. Det kan endast lampans slav. Vänd dig till honom!

— Om så är, så vill jag, att du strax förflyttar mig till det ställe, där mitt palats befinner sig, och nedsätter mig utanför prinsessan Bedrulbudurs fönster, sade Aladdin.

Knappt hade han uttalat dessa ord, förrän anden fattade tag i honom och förde honom till Afrika, där det bortförda palatset stod mitt på en äng i närheten av en stor stad, satte ner honom alldeles under ett fönster och försvann.

Under deras färd hade det emellertid blivit natt, så att Aladdin icke tydligt kunde urskilja, var han befann sig. Han hade ingen aning om, att det var i Afrika, och han grubblade förgäves över, hur palatset kunnat föras bort, och vad som var orsaken till olyckan. Att

den skett genom att lampan kommit i en annans hand, misstänkte han nog, men att det var trollkarlen, som fått fatt i den, kunde han icke tro, då denne icke låtit höra av sig på så många år.

Trots mörkret kände han likväl igen sitt slott. Han gick hänryckt omkring och betraktade det, ty han hoppades, att han skulle finna någon utväg att åter bemäktiga sig sin egendom, och han var lycklig vid blotta tanken att befinna sig i närheten av prinsessan Bedrulbudur.

Nu ville han emellertid icke väcka henne utan satte sig ned under ett träd alldeles bredvid hennes fönster för att vänta till morgonen. Där somnade han av trötthet och sov långt in på ljusan dag, då han slutligen vaknade vid att någon ropade:

— Prins Aladdin! Prins Aladdin!

Och när han slog upp ögonen, stod en ung slavinna framför honom, hälsande honom med alla tecken till igenkännande och glädje. Men han såg icke länge på henne, ty i fönstret där ovanför fick han med detsamma se prinsessan Bedrulbudur själv. Hon stod med glädjetårar i ögonen men med ett finger på munnen till tecken, att hon icke vågade tala, och vinkade åt honom att följa slavinnan.

Denna förde honom till en löndörr vid bak-

sidan av palatset och släppte in honom, under det hon viskande berättade, hur hon nyss upptäckt honom ligga sovande under trädet och strax talat om det för sin matmor.

Försiktigt smög han sig in genom de välkända rummen, mötte lyckligtvis ingen och var snart inne hos sin älskade gemål, som tog emot honom med öppna armar.

När deras rörelse något lagt sig, bad Aladdin henne berätta, hur allt gått till. Och hon sade honom då, att hon den olycksdigra natten märkt, hur palatset flyttades, och att hon på morgonen till sin bestörtning erfarit, att hon befann sig i Afrika.

— I Afrika! utbrast Aladdin, som med ens förstod allt. Den nedriga trollkarlen är således här?

— Ja, svarade prinsessan, jag tror, att han är en trollkarl, den förskräckliga människan, som kommer hit och plågar mig varenda dag. Han skryter med, att alltsammans är hans verk, och att han kan göra allt, vad han vill, tack vare en liten lampa, som han alltid bär på sig.

— Det är min lampa! Men hur har han fått tag i den?

Och Aladdin berättade för prinsessan om lampans underbara kraft, och hur han kommit i besittning av den, att han annars alltid brukat

bära den på sig men vid sin jaktfärd varit rädd att göra illa åt den och därför gömt den uppe under taket i kupolsalen.

Men då slog prinsessan händerna för sitt ansikte och grät.

— Å, det är mitt fel! Det är mitt fel! jämrade hon sig.

Och så fick Aladdin veta, på vad sätt den underbara lampan blivit bortnarrad. Och prinsessan ville icke låta trösta sig.

— Ack, sade Aladdin, anklaga dig icke! Det är mera mitt fel än ditt, eftersom jag icke bättre bevarat den. Låt oss nu bara tänka ut ett sätt att få igen den!

Det var prinsessan med om, ty hon hatade den elaka trollkarlen, som var dag kom till henne och pinade henne med begäran om, att hon skulle bli hans hustru. Han hade påstått, att Aladdin vore död, och att hennes far låtit halshugga honom. Och när prinsessan bara sörjt och klagat, hade han sagt, att han skulle ge henne några dagars betänketid, men ville hon sedan icke gifta sig med honom, skulle han i alla fall flytta till palatset och tvinga henne att bli hans gemål.

Aladdin rasade av vrede, när han hörde talas om alla dessa nedrigheter, och brann av begär att hämnas.

Han bad prinsessan skaffa honom en pung med guldmynt ur skattkammaren, och när han fått sin önskan uppfylld, smög han sig åter ut ur palatset för att göra förberedelser till utförandet av sina planer.

Först vandrade han omkring på landsbygden, tills han träffade på en bonde, vilken han övertalade att byta kläder med honom, ty han var rädd att väcka uppseende med sin präktiga dräkt. Och när hans utseende sålunda blivit förvandlat, gick han in i den stora staden och begav sig till en butik, där man handlade med salvor och läkemedel.

Han nämnde namnet på ett starkt sömnpulver, begärde att få en stor dosis därav, betalade den dyra varan och begav sig åter till palatset, dit han i skymningen blev insläppt av den trogna slavinnan.

— Min älskade gemål, sade han, när han satt sig på divanen tillsammans med prinsessan, nu vill jag be dig om något, som kanske är dig motbjudande, men för vår välgångs skull måste du göra det. Bjud till dig trollkarlen i kväll, var så vänlig du kan mot honom, sitt till bords med honom och låt sätta fram vin! Men i något obevakat ögonblick skall du kasta detta pulver i hans bägare. Det dödar honom

icke men gör honom sanslös. Och resten överlämnar du åt mig.

Aladdin gav henne därmed det pulver, han köpt, och fastän hon visste, att hon skulle få svårt att ens småle åt den avskyvärde häxmästaren, gick hon dock in på förslaget.

En slav skickades att bjuda trollkarlen till fest, och denne infann sig mycket riktigt på aftonen, helt glad och förtjust, ty nu trodde han, att hon äntligen besegrat sina betänkligheter och beslutat sig för att bli hans hustru.

I den stora kupolsalen var dukad en läcker måltid. Bordet doftade av blommor och de utsöktaste rätter, och prinsessan kom in klädd i en dyrbar festdräkt och med pärlor och juveler om halsen och bad sin hänryckte gäst att slå sig ned vid hennes sida. Hon var älsvärdheten själv, lade med egna händer för honom av alla rätterna och avbröt honom icke, när han pratade om hur mycket han beundrade henne. Det uttråkade henne emellertid förskräckligt, och hon satt hela tiden och funderade på, hur hon skulle bära sig åt med att få pulvret i hans bägare.

Slutligen fann hon likväl på råd.

Med sin bägare i handen gick hon ut på balkongen för att svalka sig, som hon sade åt trollkarlen. Men därute passade hon på att

under mörkrets skydd kasta pulvret pokalen, och då hon strax därpå kom in igen, fyllde hon den med vin, förde den till sina läppar utan att svälja något av innehållet och räckte den sedan åt trollkarlen, för att han som en nåd skulle få dricka ur den bägare, hon sålunda kredensat.

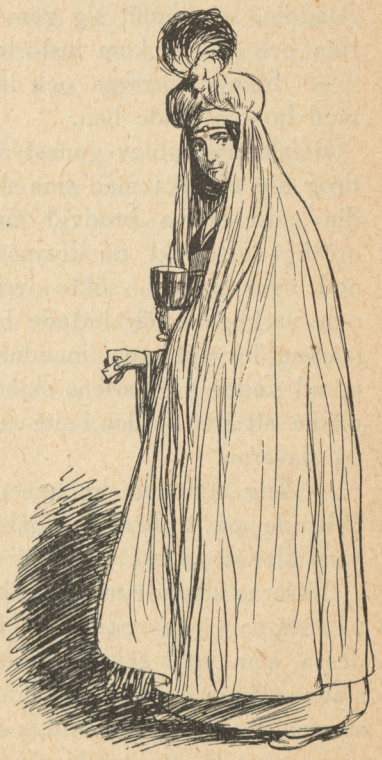

Han tackade henne också på det hjärtligaste, satte den för munnen och drack ur vinet till sista droppen, så att han måste böja huvudet långt tillbaka.

Men han höjde det icke igen. Tvärtom sjönk det allt längre bakåt, och han föll handlöst ned på divanen. Sömndrycken

var så stark, att den ögonblickligen gjorde verkan.

Då skyndade prinsessan ut och kallade på Aladdin, som hållit sig gömd i ett angränsande rum och genast kom instörtande.

— Stäng dörrarna och låt mig vara ensam med honom! sade han.

Befallningen blev genast åtlydd. Prinsessan drog sig tillbaka med sina slavinnor, och Aladdin stod allena bredvid sin fiende, som låg orörligt utsträckt på divanen. Han böjde sig ned över honom, sökte ivrigt i hans kläder, och verkligen, där hittade han den underbara lampan insvept i en linneduk och omsorgsfullt gömd under trollkarlens skjorta. Skälvande av glädje att åter ha den i sitt våld ropade Aladdin på slavarna.

— Tag den där druckne uslingen, sade han, pekande på trollkarlen, och lämna honom åt hans slavar, så att de få bära hem honom!

Slavarna släpade ut den eländige, lade honom på trappan och ropade på hans slavar. Men dessa, som varit säkra på, att trollkarlen skulle stanna länge i palatset, hade gått sin väg för att roa sig på egen hand, och Aladdins slavar gingo åter in, förlitande sig på, att trollkarlens tjänare snart skulle komma och taga reda på sin husbonde.

Under tiden tog emellertid Aladdin fram lampan och gned henne, och på stunden visade sig den väldiga anden.

— Vad vill du? sade han. Jag och lampans övriga andar äro beredda att som slavar tjäna dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Ande, sade Aladdin, jag befaller dig att genast låta upplyfta detta palats och ställa det med allt, vad däruti är, på dess förra plats i min österländska fädernestad.

— Jag lyder, sade anden och försvann.

Och Aladdin, som ställt sig vid fönstret, såg efter ett par minuter, hur palatset lyfte sig och av osynliga händer fördes bort högt över trädtopparna. Men icke en skakning förnams inne i själva byggnaden.

Då gick han efter prinsessan Bedrulbudur, och de ställde sig bägge ute på balkongen och sågo på, hur slottet i ilande fart flög över sjöar och berg. De tryckte sig intill varandra, rädda men lyckliga, och njöto med rysningar i hjärtat av den underbara färden.

Men plötsligt fick prinsessan se något svart, som låg på slottstrappan inunder dem, alldeles på det nedersta steget.

— Vad är det där? frågade hon.

I detsamma började det underliga svarta att

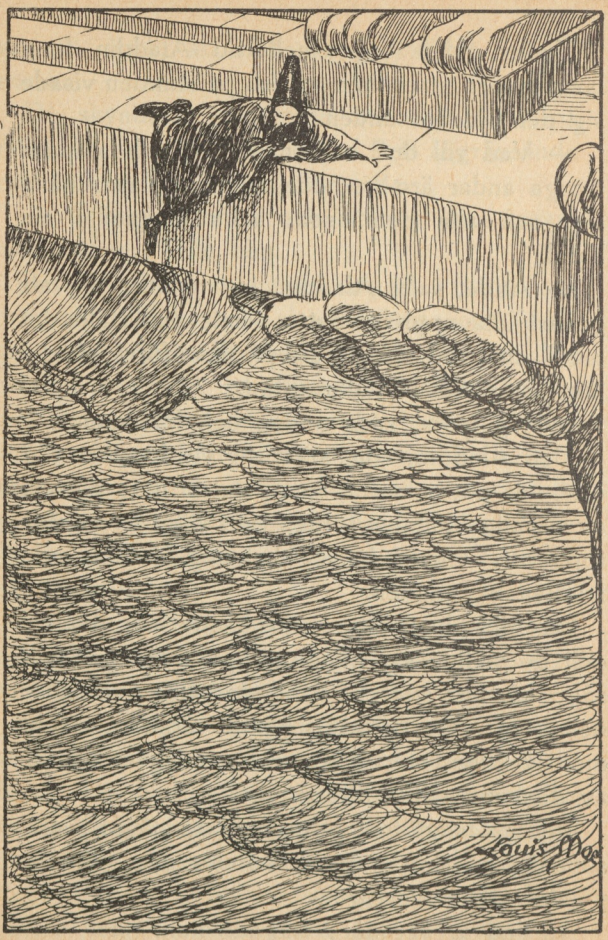

Han svindlade.

röra på sig, och då kände de igen, vad det var. Det var trollkarlen, som höll på att vakna ur sin bedövning.

Han satte sig upp och såg sig omkring. Först blickade han uppåt och gjorde en förfärlig grimas, när han i den gryende dagern varseblev Aladdin och prinsessan på balkongen. Sedan skådade han nedåt. Men när han då märkte sig sitta på slottstrappans nedersta steg med benen dinglande i luften och nedanför såg det stora, vida havet, som de just foro över, gick det omkring i hans huvud. Han försökte gripa tag i nästa steg och klättra högre upp men svindlade och föll. Och hans kropp susade som en stor, mörk fågel ner i djupet.

Prinsessan skrek till av förskräckelse, men Aladdin kände sig lätt till sinnes, ty nu skulle den elaka trollkarlen aldrig mer kunna göra dem något ont.

De gingo in och lade sig till vila, medan palatset fortsatte sin färd, och de sovo helt lugnt, när det, just som solen gick upp, sänkte sig ned på sin gamla plats mitt emot det kungliga slottet.

Men när sultanen vaknade den morgonen och sin vana trogen gick och ställde sig vid sitt fönster för att med sorg och saknad se ut över

den tomma slätten, där hans dotter förr hade bott i sitt ståtliga palats, spärrade han upp ögonen, så stort han kunde.

Där stod ju palatset igen!

Utan ett ögonblicks dröjsmål lät han sadla sin häst och red bort till det återkomna slottet för att se, om även hans dotter och måg vänt tillbaka på samma gång.

Och riktigt! Där stod Aladdin på trappan och välkomnade honom, bjöd honom stiga in och hälsa på prinsessan Bedrulbudur och öppnade alla dörrar på vid gavel för honom.

Lika förtjust som förvånad steg han på, och sedan han glädjestrålande omfamnat sin dotter, fick han höra hela deras äventyr från början till slut. Och då måste han förstås be Aladdin vackert om förlåtelse. Han skulle aldrig misstro honom mer.

Men folket hade samlat sig i stora hopar kring slottet, jublande över Aladdins och prinsessans återkomst, så att det unga paret måste ut på balkongen och hälsande mottaga dess hyllning. Aladdin lät kasta ut guldpengar kring hela torget, och stadens innevånare stämde upp sånger och läto musikkårer spela till hans ära, klädde alla hus med girlander och vimplar och höllo fest hela dagen.

Efter sina genomgångna prövningar levde emellertid Aladdin hädanefter i ostörd lycka med sin älskade prinsessa och de vackra barn, hon skänkte honom. Och då den gamla sultanen dog, var det Aladdin, som besteg tronen och regerade landet till allas belåtenhet.

Fiskaren och anden.

Vid havsstranden, icke långt från en stor stad, bodde en fattig fiskare med sin hustru och sina åtta barn. Han försökte försörja sig med vad han kunde få upp ur havet, men för det mesta var det mycket klent med fisket. Det ville rakt

inte förslå åt så många munnar, och barnen sögo jämt och samt på fingrarna, ty något annat fingo de så sällan att sticka i munnen.

Och värre och inte bättre blev det. Om han åtminstone hade kunnat hålla på att fiska hela dagen, skulle han kanske rett sig någorlunda. Men nu var det så olyckligt, att han en gång, när han var i sjönöd, givit Gud det löftet, att om han bleve räddad, skulle han aldrig kasta ut sitt nät mer än fyra gånger om dagen. Och ett sådant löfte får ingen rättrogen bryta.

En morgon, då de icke haft en brödkant i huset på över en dag, gick han åter ut att försöka sin fiskelycka. Det var så tidigt, att månen ännu lyste på himlen, och han kastade ut sitt nät med en brinnande bön till Gud, att han måtte hjälpa honom i hans nöd.

Knappt hade hans nät sänkt sig under vattenytan, förr än han kände, att det blev tungt. En stor mängd fisk måste ha fastnat uti det, ty han rådde knappt med den stora tyngden. Och medan han drog den till sig av alla krafter, tackade han den högste, för att han bönhört honom.

Men när han fått upp nätet över vattnet, vad var det han fick se, om inte en otäck gammal åsnekropp, som slitit sönder maskorna på flera ställen.

Ledsen och bedrövad slängde han bort den ovälkomna fångsten, lagade nätet och kastade ut det igen, under det hon bad nya böner.

Knappt hade det sjunkit, förrän det åter blev tungt, och han drog upp det, full av förhoppningar.

Men vad såg han nu? Bara stenar och sjögräs, som alldeles trasslat till nätet för honom.

Djupt suckande satte han sig ned att reda ut det.

Gud måtte inte ha tid med mig, eftersom han så helt och hållet övergivit mig, tänkte han för sig själv.

Ännu fick han dock kasta ut nätet två gånger till, och nu sänkte han det ett stycke längre bort, fortfarande under många vackra böner.

Liksom de föregående gångerna blev det åter strax tungt. Han halade och drog, och med stor möda fick han upp en trasig videkorg, till brädden fylld med lera och grönsmörja.

Då kunde han icke hålla sig från att bli ond. Han slog sig i förtvivlan för sitt bröst och ropade, att onda makter gycklade med honom.

Men så lugnade han sig något, lagade maskorna, som slitits sönder av korgen och kastade ut nätet för fjärde och sista gången på den dagen.

— Du store Allah, bad han, du vet, att jag lovat dig att aldrig kasta ut mitt nät mer än

fyra gånger på en dag! Låt nu icke mig, min hustru och mina barn svälta ihjäl, för att jag håller mitt löfte till dig!

Det hade nu blivit full dager, och han kunde länge se nätet genom vattnet. Men plötsligt kände han återigen en stor tyngd och, rädd att åter bliva narrad, släpade han och drog, tills han fick fångsten upp till båtkanten. Då såg han någonting gult glindra emot sig, och vid närmare efterseende fann han sitt fynd vara ett stort, kupigt mässingskärl med hals som på en flaska.

— Nå, det där kan man väl åtminstone sälja i staden och få litet pengar för, tänkte han och rodde i land något gladare till mods.

Uppkommen på stranden undersökte han bättre den stora mässingsflaskan och såg då, att halsen var tillsluten med en väldig blykapsel och förseglad med ett sigill. Det måste således vara något i den.

Han skakade på den, men det hördes icke ett ljud. Då tog han sin kniv och bände upp först sigillet och sedan blykapseln, tittade i flaskan utan att upptäcka något och välvde så upp och ner på den för att se, om ingenting skulle komma fram på det viset. Men det föll ingenting ut.

Då ställde han den upprätt igen för att ännu

engnå g skärskåda den, och efter ett ögonblick såg han till sin förvåning en tjock rök komma uppvirvlande ur flaskhalsen. Röken virvlade allt värre och värre, bredde ut sig runt omkring, och när flaskan syntes tom, låg det som en dimma över hela nejden.

Men dimman tätnade till ett moln. Molnet sammandrog sig ytterligare och sänkte sig mot marken, och plötsligt hade det förvandlat

sig till en ande av människoskapnad, men så hög och väldig, att han räckte halvvägs upp till skyarna.

Han sträckte armarna upp mot himlen.

— Salomo, Salomo! ropade han. Gud är en, och Salomo är hans profet! Förlåt mig, Salomo, vad jag förbrutit! Jag skall aldrig mer motsätta mig din vilja utan foga mig efter alla dina befallningar.

Först hade fiskaren stått som förstenad av skräck, men då han hörde den store anden så ödmjukt bedja de himmelska makterna om nåd, sansade han sig något.

— Vad skulle han vilja göra mig för ont? tänkte han. Jag har ju befriat honom ur hans fångenskap, så han borde väl tvärtom visa sig tacksam.

Hans mod steg till och med så högt, att han efter ett ögonblick vågade tilltala honom.

— Store man, sade han, säg mig, vem du är, och varför du åkallar profeten Salomo? Vad har du gjort honom för illa?

Då vände sig anden emot honom och beskådade honom med flammande blickar. Och med en röst, som dånade vitt omkring likt ett åskdunder, utbrast han:

— Mask, hur vågar du tala till mig? Vet, att jag är en mäktig ande, den mäktigaste bland många!

Fiskaren höll på att signa till jorden, då han hörde den åsklika stämman, men strax därpå fattade han åter mod.

— Nå, hur mäktig du än är, så lär du väl inte tillfoga mig något ont, eftersom jag räddat dig, sade han käckt.

Men anden svarade med sin väldiga stämma:

— Människobarn! Människobarn! Du måste dö, och det ännu i denna stund. Den enda nåd, jag kan bevilja dig, är, att du får välja ditt dödssätt.

— Dö! skrek fiskaren, slagen av skräck. Är det så, du tackar mig?

— Hör min historia, sade anden, så skall du inse, att jag icke kan handla annorlunda. Jag var en gång bland de andar, som sammansvuro sig mot himmelen och icke ville erkänna någon högre makt än deras egen. Men det gick dock så, att profeten Salomo blev mäktigare än vi. Hans tjänare togo mig en dag till fånga och släpade mig inför hans tron, där han satt i all sin glans och härlighet. Han var mild emot mig och lovade mig förlåtelse för min uppstudsighet, om jag ville erkänna Guds allmakt, men trotsig, som jag fortfarande var, nekade jag. Då miste han tålamodet, lät hämta detta mässingskärl, inspärrade mig däri och förseglade det med sitt heliga sigill, som vi andar

icke äro i stånd att bryta, varefter han lät slunga det i havet, på det ställe, där det är djupast. Föga hopp fanns för mig att någonsin mer få skåda dagens ljus. Jag ångrade bittert min olydnad. Och medan jag låg därnere i min grav, lovade jag heligt, att, om det skulle hända, att någon räddade mig inom ett århundrade, skulle jag göra honom lycklig och rik. Men århundradet gick, utan att någon kom till min hjälp. Då lovade jag, att om jag bleve befriad under det följande seklet, skulle jag giva min räddare alla jordens skatter. Men även det seklet förflöt, och jag låg alltjämt på havets djup. Vid det tredje århundradets början utfäste jag mig att göra den, som frälsade mig innan dess slut, till konung och beskydda honom under hela hans liv. Dock, även detta århundrade gick till ända, utan att någon hade miskund med mig. Då blev jag full av hat och vrede och lovade, att den, som nu räddade mig, skulle dö. Och dig, olycklige, har detta öde träffat. Bered dig till döden, och det fort!

Vid dessa förfärliga ord greps fiskaren av en dödlig ångest. Han tiggde och bad anden, att denne skulle skona hans liv, och han förehöll honom, hur otacksam han var. Men ingenting hjälpte. Anden tillsade honom endast att

skynda sig att välja dödssätt, ty han hade icke tid att uppehålla sig så länge med honom.

Men när fiskaren såg, att ingenting stod att ändra i denna dom, tänkte han med förtvivlan på sin hustru och sina stackars små barn, som kanske skulle få svälta ihjäl, när han var död, och plötsligt fick han en ingivelse att söka rädda sig genom list.

— Store och mäktige ande, sade han, eftersom ditt hjärta är så förhärdat,

att du lönar din välgörare med döden, så måste jag väl finna mig i mitt öde, men jag besvär dig i den ende och allsmäktige Gudens namn att besvara en fråga, som jag vill göra dig, innan du dödar mig.

Nämnandet av Guds namn kom anden att skälva, och han kunde icke avslå en bön, som uttalades på detta sätt.

— Tala! svarade han.

— Jo, jag tänker, sade fiskaren, att hela din historia kanske bara är ett påhitt, för det är mig omöjligt att tro, att du, som är så stor och lång, kunnat få rum i det här obetydliga mässingskärlet. Erkänn nu, att det är osanning!

— Nej, försäkrade anden, jag bedyrar, att det är sant.

Men då ropade fiskaren:

— Ande, du ljuger!

Och hur många gånger än anden förklarade, att han talade rena sanningen, skrek mannen alltjämt:

— Du ljuger! Du ljuger!

Till sist blev anden förargad över en sådan misstro, och för att göra slut på alla hans tvivel, sade han otåligt:

— Nå, eftersom du inte kan tro annat, än vad du ser, så skall jag för dina ögon ännu en gång krypa ner i flaskan.

Fiskaren log i mjugg, ty detta var just, vad han

ville. Och helt belåten såg han på hur anden började upplösa sig i dimma, som bredde sig över sjö och strand och steg långt uppåt himlen.

Den täta dimman drog sig så småningom ned igenom mässingsflaskans hals och packade in sig i kärlet, tills luften slutligen var alldeles klar. Och då ljöd en dov, grov röst ur flaskan:

— Har du nu bevis nog, din envisa tvivlare?

— Ja, tack, nu är jag nöjd, sade fiskaren, tog proppen med Salomos sigill, som han hållit i beredskap och slog kvickt ner den i flaskhalsen.

— Så där ja, nu har jag dig, din ärkeskälm, du, som vill löna den, som räddat dig, med att ta livet av honom, skrek han. Men vänta du, din bov, nu skall du få komma tillbaka dit, där jag hittade dig, och se'n lär det nog dröja, innan du får se sol och måne igen.

Anden arbetade och vred sig i raseri inne i flaskan för att få upp proppen. Men Salomos sigill tog emot. Då hade han ingen annan råd än att börja bedja vackert för sig, och han lovade fiskaren guld och stora rikedomar, om han ville släppa ut honom.

Men fiskaren bara knogade på mässingsflaskan för att få upp den i båten och ro ut på havet. Han hade ingen lust att låta mörda sig, sade

han, och han trodde inte ett tecken på alla andens gyllene löften. Det hjälpte inga böner. Han stjälpte flaskan innanför relingen och styrde utåt havet. Där det var djupast, stannade han och skulle just kasta ut sin last, då anden ropade:

— Hör på! Jag lovar och bedyrar vid alla andars behärskare, att jag icke skall göra dig något ont, om du släpper ut mig, utan tvärtom bereda din lycka. Må den högste förkrossa mig med sin vrede, om jag bryter detta löfte!

Nu visste fiskaren mycket väl, att andar alltid hålla ett löfte, som de givit i Guds namn, ty i annat fall drabbas de av evig tillintetgörelse, och han drog därför tillbaka sin arm. Kanske det ändå skulle kunna bli honom och hans hustru och barn till nytta, ifall han befriade anden.

— Nå, eftersom du lovar det så heligt, så vill jag tro dig, sade han och rodde åter tillbaka till stranden.

Framkommen släpade han upp flaskan på land och tog ur proppen. Röken strömmade för andra gången ut ur flaskan, bredde ut sig och tätnade. Och där stod anden åter framför honom i sin väldiga gestalt.

Nu var han likväl helt och hållet förändrad till sitt sätt, tackade fiskaren på det hjärtligaste och slungade mässingsflaskan långt ut i havet

för att slippa ha vidare förargelse av den. Därpå uppmanade han den fattige mannen att rulla ihop sina nät och följa honom.

De gingo framåt vägen men icke in i staden utan ett gott stycke där förbi, stego uppför en hög kulle och kommo så ner i en vidsträckt dal. Här stannade anden.

— Hör nu noga på! sade han. Jag vill använda dig som medel att frälsa en olycklig och därigenom bringa dig själv lycka. Men du kan icke ensam utföra denna bragd, ty därtill fordras en riddersmans hand. Lyd därför blint mina ord, så skall allt gå väl.

Med sin stav ritade anden en vid ring på marken, och strax började det blänka som av glittrande vatten. Förundrad spärrade fiskaren upp ögonen och såg då, att där det nyss varit land, nu var en stor sjö. Och vattnet var djupt och genomskinligt klart. Ja, så klart, att han tyckte sig se många famnar ned. Men det allra mest förunderliga var, att han därnere såg en hel stad med hus och palats av kristall. Och genom husen och dörrarna simmade fiskarna ut och in, som om dessa varit deras egna bostäder. Det var emellertid egendomliga fiskar. Somliga voro gula, andra blå, en del vita och en annan del röda.

— En gång om dagen men icke mera får

du kasta ut ditt nät här i sjön, sade anden. Och var gång fångar du då fyra fiskar. Med dem skall du gå till sultanen, så ger han dig så mycket pengar, att du och de dina icke behöva lida någon nöd. Och vad som vidare skall ske, får du veta sedan.

Så fort han sagt ut dessa ord, stampade han i marken, som genast öppnade sig, och i nästa ögonblick var den väldiga jättegestalten försvunnen.

Fiskaren gnuggade sig i ögonen för att få klart för sig, att han inte drömde, men då han fortfarande såg den underliga sjön framför sig, skyndade han sig att kasta ut sitt nät. Och när han drog upp det igen, hade mycket riktigt fyra fiskar fastnat däri, en röd, en blå, en vit och en gul.

Full av glädje och hopp ilade han med sin fångst ner till staden, gick bort till sultanens slott och hade den turen att i porten råka sultanen själv.

Denne, som var en god härskare, fruktad av sina fiender för sin tapperhet, men älskad av sina undersåtar för sin mildhet och sin rättvisa, nickade nådigt åt honom och såg på hans vara.

Han blev mycket förtjust i de vackra, ovanliga fiskarna, som mannen bjöd ut åt honom, och

tillsade sin skattmästare att betala dem med tvåhundra sekiner.

Fiskaren kunde ha hoppat högt av fröjd, om icke hans vördnad för sultanen förbjudit honom det, och överlycklig gick han hem till sin hustru och sina barn, lastad med kött och bröd och alla möjliga goda saker, som han köpt för sina pengar. Nu hade de, vad de behövde, för långa tider.

Men sultanen gav fiskarna åt sin visir, och visiren gick ned i köket med dem och befallde kocken att på bästa sätt anrätta dem till middagen.

Kocken rensade och sköljde dem väl, satte stekpannan på elden och lade dem däri tillsammans med ett stort stycke smör, så att de puttrade och fräste och började se riktigt läckra ut.

Men just som han skulle vända dem på andra sidan, delade sig spiselmuren mitt itu, och i rämnan visade sig en underskön kvinna, klädd i präktiga sidenkläder och smyckad med ett pannband, strålande av juveler. I ena handen, som hon höll upplyftad, hade hon en kort stav, och med den berörde hon fiskarna i stekpannan, under det hon uttalade följande besvärjelse:

Fiskar, röda, gula,
vita, blå,
hören mig och
passen på!
Gör er plikt
raskt och kvickt!

Alla fiskarna lyfte då upp huvudena och svarade med en mun:

Dig, o fe, så skön
och huld,
trogen är var fisk
som guld.
Tvivla ej!
Vi lyda dig!

Därpå kröpo de åter ner i pannan och synen i spiselmuren försvann. Men när kocken något lugnat sig från sin häpnad och bestörtning

och nu åter skulle försöka vända fiskarna med sin kniv, togo de allesammans högt ett skutt över pannbrädden och ner i elden, där de genast förbrändes till kol, så att de voro omöjliga att förtära.

I sin ängslan och förtvivlan sprang mannen genast ner till visiren och talade om, vad som hänt, och denne talade i sin ordning om det för sultanen, som visserligen hade svårt att tro på kockens historia men ändå skänkte honom sin förlåtelse och skickade bud till fiskaren med befallning, att han skulle skaffa nya fiskar.

Denne hittade på åtskilliga förevändningar för att uppskjuta fisket till följande dag, ty han erinrade sig noga andens tillsägelse att endast kasta ut nätet en gång om dagen. Men morgonen därpå gick han tidigt ut, sökte reda på den underbara sjön och fångade åter fyra fiskar: en röd, en gul, en vit och en blå, tog dem med sig till sultanen och fick som betalning nya tvåhundra guldmynt, som satte honom i hänryckning.

Nu tyckte han sig riktigt rik, köpte läckerheter och gick hem och trakterade hustru och barn.

Visiren begav sig emellertid till köket med fiskarna, och som det gått galet förra gången,

ställde han sig att övervaka hela tillredningen för att se, att allt gick rätt till.

Fiskarna blevo rensade, sköljda och lagda i pannan, men just som smöret puttrade omkring dem, upprepades samma händelse som dagen förut. Spiselväggen rämnade, och den unga, sköna kvinnan blev synlig. Hon berörde fiskarna med sin trollstav och framsade med manande stämma:

Fiskar, röda, gula, vita, blå,
hören mig och passen på!
Gör er plikt
raskt och kvickt!

Och genast lyfte alla fiskarna på huvudena och svarade med en mun:

Dig, o fe, så skön och huld,
trogen är var fisk som guld.
Tvivla ej!
Vi lyda dig!

Därmed lade de sig åter till rätta i pannan, och synen i spiselmuren försvann.

Visiren stod där med ögonen uppspärrade av förvåning, och kocken kom darrande och försiktigt fram med sin kniv. Han visste inte, om han skulle våga vända fiskarna, och frågade visiren till råds.

— Jo, vänd du bara! sade denne och satte

händerna runt om pannbrädden, för att fiskarna icke skulle kunna hoppa över, om de finge lust till det.

Men kocken hade icke väl rört vid dem med kniven, förrän de togo ett skutt långt över visirens händer och hamnade nere i glöden, varifrån de blevo framdragna alldeles sotbrända och odugliga att ätas.

Nästan vettskrämda sprungo både visiren och kocken till sultanen och berättade vad som tilldragit sig. Och då blev även sultanen förundrad. Det måtte väl ändå vara något sant i denna historia, tänkte han, eftersom det nu finns två vittnen på den.

Och så fick fiskaren befallning att komma till slottet med nya fiskar. Han förstod även nu att uppskjuta saken till nästa dag och avlämnade då punktligt de fyra fiskarna i så god tid, att de skulle hinna stekas till middagen.

Två hundra guldmynt blev som förut hans lön, och nu köpte han fina kläder åt hustru och barn och gick hem och gjorde sig en glad dag med dem.

Men sultanen hade blivit så nyfiken, att han beslöt att själv vara närvarande, när fiskarna tillagades, och han gick ner i köket och ställde sig att se på.

De rensades, sköljdes och lades i pannan.

Och verkligen, just som smöret fräste omkring dem, gick spiselmuren itu med starkt brak.

Men den gången stod där icke en skön kvinna i rämnan utan en stor, svart man med bister uppsyn. Han berörde fiskarna med en stav, som han hade i handen, och ropade med en mullrande, sträng röst endast de korta orden:

— Fiskar, gören er plikt!

Och fiskarna

lyfte genast sina huvuden ur pannan och svarade:

— Ja, vi lyda kvickt.

Med ett nytt brak slog muren i hop, och synen var borta. Men sultanen, visiren och kocken sågo tveksamma på varandra.

— Seså, vänd dem nu bara! sade sultanen, när kocken stod och darrade med sin kniv i handen, annars bli de ju sotbrända i alla fall.

Och både sultanen och visiren stodo med händerna kring stekpannan för att taga fatt fiskarna, i fall de skulle vilja hoppa. Men så fort kocken stack ner med kniven, togo de ett ännu väldigare skutt än deras bröder hade gjort dagen förut och kommo ner i elden, där de ögonblickligen brändes till kol.

— Det här måste inte hänga rätt ihop, sade sultanen. Kalla hit fiskaren i morgon bittida! Han skall föra mig och hela hovet ut till den där sjön, där han fångat sina fiskar, så vill jag se, om vi inte ska kunna lösa den här gåtan.

Och morgonen därpå blev fiskaren förd inför sultanen och fick redogöra för var den märkvärdiga sjön var belägen.

— Men där finns ju ingen sjö, sade alla ministrarna, när han slutat sin beskrivning.

Ingen människa hade sett eller hört talas om en sjö så nära staden.

Icke desto mindre begav sig sultanen med hela sitt hov och fiskaren som vägvisare på upptäcktsfärd efter den underbara sjön. Och fiskaren förde dem över kullen och ner i den vidsträckta dalsänkan.

— Där, sade han, och pekade på det blåa vattnet, där är den.

— Var, var? ropade ministrarna och hovfolket och sågo sig omkring åt alla håll. De kunde inte se någon sjö.

— Det var besynnerligt, ser ni den inte? sade sultanen.

Han såg den, han. Och när hovmännen sprungo omkring för att se bättre efter, ropade han åt dem att akta sig för att falla i vattnet. Men till sin stora förundran såg han då, att de gingo mitt ut i vågorna utan att stupa omkull och utan att bli våta. För dem fanns det verkligen ingen sjö.

Men när sultanen lutade sig ner och stack handen i vattnet, blev den drypande våt. Det sågo alla människor, och häpna stirrade de på underverket.

— Kasta ut ditt nät, sade sultanen till fiskaren, som länge hade stått och sett ner i sjön med en grubblande uppsyn.

— Jag kan icke upptäcka några fiskar i dag, sade han. Och inte heller kan jag se

Men till sin förundran såg han då, att de gingo mitt i vågorna.

den vackra staden med kristallpalatsen och trädgårdarna.

— Nå, du kan väl kasta ut nätet i alla fall, tyckte sultanen.

Fiskaren gjorde, som han blivit befalld, och när han drog upp det igen, var det visserligen vått och fullt av sjögräs, men några fiskar hade han icke fått.

Då vinkade sultanen åt honom.

— Kom, sade han, så gå vi längre ned åt sjön, vi två, som se den. Ni andra kunna vänta här, tills vi komma tillbaka.

Därmed nickade han farväl åt sitt hovfolk och gick utmed sjöstranden längre ned åt dalsänkan, följd av fiskaren med sitt nät. Denne tittade hela tiden ner i vattnet, men allt fortfarande såg han ingen skymt varken av undervattensstaden eller de mångfärgade fiskarna.

De hade väl gått en timmes tid, då sultanen slutligen gav till ett utrop.

— Nej se, en sådan vacker stad där borta vid ändan av sjön! Vi äro ju strax där! Att jag inte sett den förut!

Fiskaren tittade och tittade. Nej, han kunde ingen stad se. Men så kom han att blicka ner i vattnet igen. Och då såg han den vackra vattenstaden med alla de simmande fiskarna.

— Nådigaste sultan, du menar väl staden i vattnet, sade han, för nu ser jag den.

Men det menade icke sultanen. Han såg en stad på land, och fiskaren såg en i vattnet. Och sultanen höll nästan på att bli ond, för att fiskaren inte kunde upptäcka staden, som låg där så tydlig och klar mitt framför dem vid sjöstranden. Allt närmare och närmare kommo de den, och så voro de mitt för stadsporten.

— Se så, nu måtte du väl se den, sade sultanen. Du stöter ju näsan i stenmuren.

— Nej, det kände jag inte, svarade fiskaren. Men för all del, aller nådigaste herre och sultan, gå inte så nära sjön! Aj, där klev ni ju i vattnet!

Han sprang fram för att hjälpa sultanen, men då denne vid hans rop tog ett par steg tillbaka, såg han, att det icke fanns en vattendroppe på hans kläder.

— Nu bultar jag på porten, sade sultanen.

Och fiskaren hörde, hur han bultade, fastän han alls icke såg någon port. Men sultanen såg den, han, och han såg också, hur den gick upp, utan att någon människa syntes till.

— Stig på nu! uppmanade han fiskaren, sedan han själv tagit ett steg innanför.

Men fiskaren drog sig tillbaka med för-

skräckelse. För honom skulle det ha varit att stiga rakt ner i sjön, om han följt sultanen. Denne stod ju halvvägs nere i vattnet, tyckte han.

— Nå, så sitt här och vänta då, tills jag kommer tillbaka! sade sultanen och slog igen porten om sig.

Och i samma ögonblick såg fiskaren, att vågorna slogo tillsammans över hans herres huvud, och han var borta.

— Allah vare oss nådig! Allah vare oss nådig! ropade den förfärade mannen och sträckte armarna mot himmelen.

Men som han anade, att den store anden, som han räddat ur mässingsflaskan, hade sin hand med i spelet och förvände deras syn, hoppades han dock, att sultanen icke hade drunknat, och han gjorde därför som sultanen befallt honom och satte sig ned vid sjöstranden att vänta.

Sultanen gick däremot in i staden och såg sig omkring. Vackra hus, ståtliga palats och blomstrande trädgårdar mötte överallt hans blickar. Men ingenstädes såg han några människor. Gatorna och torgen stodo tomma, och fanns det någon befolkning i den tysta staden, måtte den ligga försänkt i sömnen långt inne i husen.

Efter en stunds vandring kom han till ett palats, som var så stort och härligt, att det icke kunde vara annat än ett kungligt slott, och som portarna stodo öppna, gick han ditin.

Dess inre motsvarade fullkomligt dess yttre, och full av beundran skred han genom höga pelarvalv och gyllene salar, prydda med de utsöktaste mattor och sidenförhängen. Men inte heller här syntes en människa till, och han började tro, att det icke fanns en enda levande varelse i hela denna underliga stad, då med ens ett genomträngande klagorop nådde hans öron.

Han stannade och lyssnade. Och snart hörde han åter klagorop, ehuru icke längre så höga utan mera jämrande och kvidande.

Vägledande sig av ljudet gick han igenom ytterligare en mängd rum, där springbrunnar av marmor svalkade luften med sina sprutande vattenstrålar, och där svällande divaner, broderade med guld och silver, inbjödo till vila. Men hans blickar fäste sig icke mera vid prakten omkring honom. Hans enda tanke var att finna ägaren till den klagande stämman.

Äntligen hörde han den helt nära, och då han nu öppnade en till hälften tillsluten dörr och drog undan förhänget, såg han en ung, skön man sitta mitt i en stor sal på en tron av glänsande svart marmor. På huvudet bar

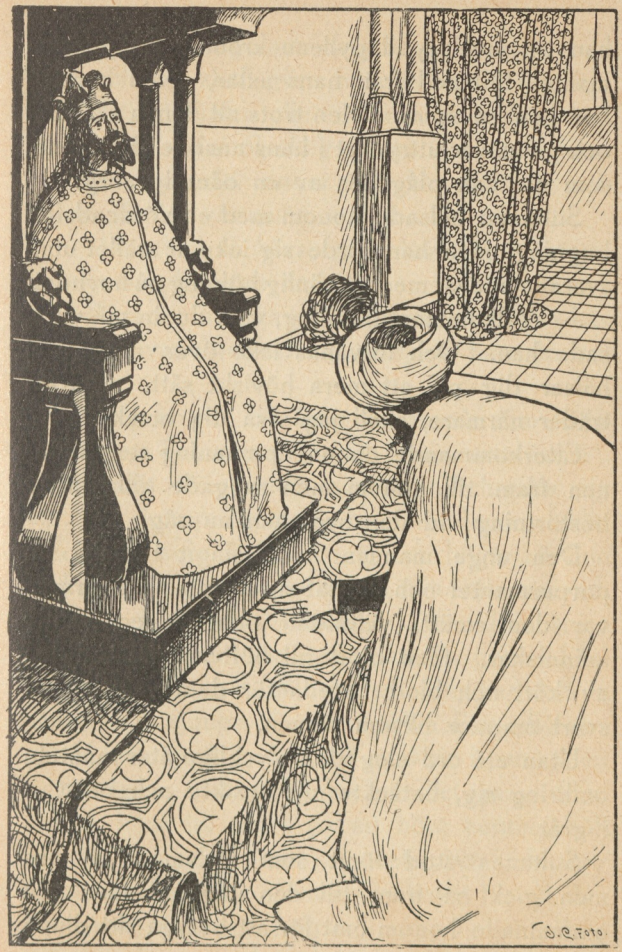

En purpurmantel föll ned från hans axlar.

han en juvelprydd gyllene krona. En purpurmantel föll ned från hans axlar, och i handen bar han en spira. Men trots all denna skönhet och glans var uttrycket i hans ansikte så lidande, som om han plågades av en oändlig sorg.

Sultanen hälsade honom med en vördnadsfull bugning, men han rörde sig icke ur stället utan svarade endast med en vänlig böjning på huvudet.

— Välkommen, främling, vem du än må vara, sade han. Och förvånas icke över att jag ej hälsar dig på ett mera höviskt sätt. Om du träder närmare, skall jag visa dig orsaken.

Efterkommande denna uppmaning steg sultanen fram till honom men ryggade tillbaka av bestörtning vid den syn, han nu såg.

Den unge mannen hade slagit tillbaka sin purpurmantel och blottat sin kropp. Till formen var den smärt, välbildad och lik en vanlig människas. Men blott till höfterna bestod den av kött och blod. Nedanför dem var den av svart marmor liksom tronen.

Utan ett ord slog den olycklige åter manteln omkring sig, betäckte sitt ansikte och brast ut i gråt.

Sultanen stod först som förlamad av fasa men gick så fram till den unge mannen och omfamnade honom ömt för att betyga sitt djupa deltagande.

— Berätta mig, hur denna olycka hänt, bad han, och jag skall göra allt, vad i min förmåga står, för att lindra eller hämnas dina lidanden.

Då såg den olycklige åter upp och hans ansikte klarnade, under det han tackade sultanen på det varmaste.

— Du skall få höra, sade han. Min historia är lika sorglig som underbar.

Och sedan han förmått sultanen att taga plats på en divan bredvid sig, började han sin berättelse:

— Jag är son till kung Mahmud, som härskade över konungariket "De fyra svarta öarna". Efter hans död besteg jag tronen och gifte mig med en dotter till min farbroder. Hon var skön och god och älskade mig så högt, att hon varken ville äta eller dricka i min frånvaro, och vi levde lyckliga tillsammans under flera år.

Då hände det en gång, att en gammal ful harpospelare kom till slottet och bad att få spela och sjunga för oss. Han fick tillåtelse därtill och tjusade oss alla med sin konst. Men drottningen blev i synnerhet betagen. Hon kunde icke bli mätt på att höra honom, höll honom kvar dag efter dag och utverkade slutligen, att han fick stanna vid hovet för att lära henne att spela på harpa.

Från den stunden var det förbi med min

lycka. Den gamle harpospelaren lärde henne visserligen spela, men det var blott en förevändning för att få henne i sitt våld och begagna henne till att främja sina planer. Hans egentliga yrke var att öva trolleri, och hans avsikt var att störta mig från tronen och intaga min plats.

När han var hos drottningen för att undervisa henne, passade han på tillfället att roa henne med några små trollkonster, och hon blev så intresserad, att hon ständigt ville se flera. Han erbjöd sig då att lära henne att själv utföra dessa konststycken, och i stället för att spela sutto de nu hela tiden och fördjupade sig i trolleri.

Min gemål blev allt mera likgiltig och ovänlig emot mig, och jag utforskade snart, att hon icke brydde sig om någon annan i hela världen än den gamle fule trollkarlen. Så hade han redan förhäxat henne.

Men vid denna upptäckt föresatte jag mig att få ett slut på saken. Jag kallade till mig min gemål och bad henne vänligt att avskeda sin harpospelare. Hon svarade emellertid ett trotsigt och kallt nej. Och hur jag än bönföll henne att ändra sig, blev svaret icke annorlunda. Då blev jag ond och befallde henne att foga sig efter min vilja, så framt livet var

henne kärt. Och först på det sättet fick jag hennes löfte att lyda.

Trollkarlen syntes icke till längre. Jag trodde, att han var borta, och hoppades, att allt skulle bli gott och väl igen och lyckan återvända till mitt hus. Men jag misstog mig.

En eftermiddag, då jag lagt mig att vila på divanen och två slavinnor stodo vid huvudgärden för att vifta svalka, slöt jag ögonen av trötthet men hade icke ännu hunnit somna, då min uppmärksamhet väcktes av ett viskande samtal mellan de båda slavinnorna, som tydligen trodde, att jag sov.

— Nog är det ändå besynnerligt, sade den ena, att inte drottningen älskar vår nådige konung, som är en så god och älskvärd furste.

— Ja, svarade den andra, det är bra skamligt att bedraga honom för den där gamla, fula trollkarlens skull. Vår herre och konung skulle bara veta, att hon håller honom gömd i lusthuset nere i trädgården och går till honom var natt för att koka trollsoppor. Men inte törs någon säga något, för hon skulle hämnas förfärligt.

Hennes kamrat höll också med henne om det.

— Men jag kan ändå inte begripa, sade hon, att kungen inte själv märker, när hon stiger upp om nätterna och går ut ur rummet.

— Å, kära du, genmälte den andra, hon häller ju var kväll ett sömnpulver i hans aftondryck, och då sover han, så länge hon vill.

Slavinnorna tystnade, och fastän hela min själ var i uppror över vad jag fått veta, låg jag ännu en stund stilla och låtsade sova för att icke väcka deras misstankar, att jag kunde ha hört, vad de sagt.

Men då aftonen kom och drottningen med ett falskt småleende räckte mig min vanliga dryck, gick jag till fönstret och hällde oförmärkt ut den, varefter jag lämnade henne tillbaka den tomma koppen. Hon lät narra sig och anade heller icke oråd, då jag lade mig och låtsade sova med tunga andedrag. Och väl var det, att jag denna dag upptäckt hennes förrädderi. Annars hade det varit för sent, ty den dryck, hon den kvällen givit mig, var ingen sömndryck utan ett dödande gift. Det uppenbarade hon själv, när hon efter en stund lutade sig ner över min bädd.

— Ligg där! väste hon med hatfull röst. Och må du aldrig mera resa dig upp!

Därefter gick hon ut ur rummet, och när jag sprungit upp från sängen, såg jag genom fönstret, hur hon gick genom trädgården och bort mot lusthuset.

Hastigt kastade jag på mig mina kläder och

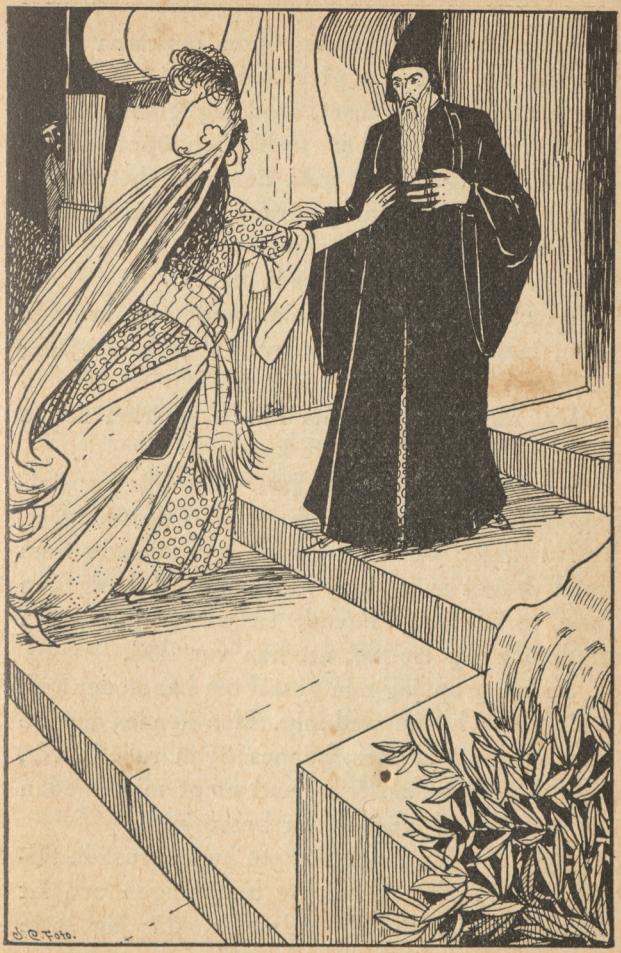

Han stod kvar på trappan i månskenet.

sprang efter. Smygande bakom buskarna följde jag henne, vart hon gick, och då hon klappade på porten till lusthuset, stod jag gömd bakom knuten och såg, hur trollkarlen öppnade för henne. Ivrig att få veta hennes nyheter stod han emellertid kvar på trappan i månskenet i stället för att draga henne in.

— Är han död? frågade han.

— Han ligger i sina sista andedrag, svarade hon, men jag kunde icke vänta därinne, ty jag längtade till dig.

Då räckte den gamla fula trollkarlen henne helt nådigt sin hand att kyssa.

— Det är bra, sade han. Då blir jag äntligen kung i morgon och du min drottning.

Nu hade jag hört nog. Jag störtade fram med draget svärd och klöv med ett hugg den usle föräddarens huvud, så att han segnade ned, och jag trodde, att han var död.

Sedan grep jag min gemål om handleden och ville släpa henne med mig. Men hennes ansikte var som ett spökes, hennes ögon rullade vilt, och hon lyfte sin fria hand emot mig, medan hennes läppar började en besvärjelse.

Jag blev rädd och släppte henne, rusade tillbaka in i slottet, väckte betjäningen och lät kalla ministrarna till rådssalen, där jag satte

mig på tronen. Ännu i denna natt ville jag döma den trolösa kvinnan.

Men då vi alla voro församlade därinne, öppnades dörrarna ljudlöst av sig själva. Drottningen trädde in lika spöklikt blek som förut och gick bort till mig med upplyft hand.

— Du har mördat den ende, som var mig kär, sade hon, tag lönen därför! Må du till hälften förbli människa, till hälften marmor som tronen, du sitter på!

Strax kände jag, hur jag förvandlades, och jag blev sådan, du ser mig här.

Men icke nog därmed. Hennes hämnd sträckte sig också till mina undersåtar. Med en vink av sin hand jagade hon ministrarna och tjänarna ur salen, och hon har senare berättat mig, att hon sänkt mitt konungarike i sjön och förvandlat dess innevånare till fiskar av fyra färger, muhammedanerna till vita, perserna till röda, de kristna till blå och judarna till gula. Endast från slottet och en del av staden höll hon vattnet på avstånd genom att draga en trollkrets omkring dem. Och hur du, främling, har kunnat komma hit under vattnet, förstår jag icke, om det icke skett genom en ny trollkraft.

Sultanen nickade och sade, att han sedan skulle berätta, hur han kommit dit, och bad den unge konungen att fortsätta.

— Ja, efter den dagen, återtog konungen, har mitt liv endast varit en oavbruten pina. Varje morgon kommer min gemål hit och piskar mina axlar med en läderpiska, så att blodet strömmar utåt min rygg. Och under tiden berättar hon mig om alla de omsorger, hon slösar på den usle trollkarlen, ty han är icke död, ehuru icke heller levande. Med sina trollkonster förmådde hon hindra hans liv att fly, men frisk kan hon aldrig göra honom. Hon har inrett lusthuset till ett praktfullt tempel, och därinne ligger han på sina purpurkuddar utan att kunna tala eller göra sig begriplig. Och så länge de båda leva, får jag ingen lindring i mina kval.

Den olycklige konungen dolde ansiktet i sin mantel under utbrottet av sin bittra sorg. Men sultanen steg upp för att trösta honom och berättade, hur han förts till den övergivna staden. En underbar hand tycktes leda deras öden, och den skulle nog hjälpa honom att hitta på råd. Nu var det emellertid natt, och de behövde bägge vila.

Sultanen gick ut i ett av de angränsande rummen, släckte sin törst vid en springbrunn och kastade sig på en divan för att samla sina tankar och fundera ut ett sätt att rädda den olycklige konungen. Snart hade han också sin plan färdig och sov därefter gott hela natten.

Men så fort det blivit dager morgonen där på, begav han sig ut i trädgården och letade reda på templet, där trollkarlen skulle ligga. Det var heller icke svårt att få tag på det, ty det lyste och sken lång väg med sitt gyllene tak och alla sina skimrande halvmånar, som bestodo av idel ädelstenar.

Då han trädde dit in, upptäckte han också genast den praktfulla bädden, där trollkarlen vilade på guldbrokad och purpursammet. Men han gav sig icke länge ro med att betrakta den vederstygglige häxmästaren, som låg där och pustade, utan lyfte sitt svärd och skilde med ett hugg hans huvud från kroppen.

Skyndsamt lindade han sedan in honom i ett av täckena, släpade honom ut i trädgården och grävde där en grop, vari han sänkte ner den gamle uslingen och täckte över honom med jord.

Nu hade den ene av brottslingarna fått sitt välförtjänta straff. Men den andras återstod. Helst hade han velat uppsöka den samvetslösa drottningen för att utan vidare stöta ner henne, men, klok som han var, besinnade han, att förtrollningen, som vilade över hennes gemål och hans rike, då icke skulle bliva bruten, och därför måste han gå tillväga med list och försiktighet.

Skyndsamt lindade han sedan in trollkarlen och släpade ut honom i trädgården.

Han återvände till templet och lade sig i trollkarlens bädd, ordnade sitt hår och skägg, så att de liknade dennes och drog purpurtäcket upp till öronen, så att det knappt syntes en skymt av hans ansikte.

Strax efter det han lagt sig till rätta, hörde han klagorop fylla luften och förstod då, att den elaka drottningen sysselsatte sig med sitt första göromål för dagen, det att piska sin arma gemål. En stund därefter förnam han hennes steg på trappan, och i nästa ögonblick lutade hon sig ned över bädden.

— Hur befinner du dig i dag, min älskade läromästare? frågade hon med honungsljuv stämma.

— Bättre, mumlade sultanen under täcket.

— Bättre?

Med ett glädjeskri kastade hon sig över honom och började smeka hans huvud.

— O, min dyre vän! är det verkligen sant, att du kan höra och svara mig?

— Ja, fastän du då alls icke förtjänar, att jag gör det, sade sultanen och kröp längre in i kuddarna. Det är dig, jag har att tacka för, att jag så länge legat i detta ynkliga tillstånd mellan liv och död. Din gemåls jämmerrop hindra mig natt och dag från att sova och hämta krafter. Så länge han hålles fjättrad

i ditt trolleri, vilar också förbannelsen över mig.

— Är det ingenting annat, som avhåller dig från att bli frisk, älskade herre och mästare, så är det väl lätt hjälpt, sade drottningen.

Därmed skyndade hon ut ur templet och in i slottet. Vid en av springbrunnarna fyllde hon en guldskål med vatten och gick in i tronsalen, där hennes gemål satt. Tre gånger tog hon med handen vatten ur skålen och stänkte över honom, under det hon mumlade trollformler.

— Har du från början blivit skapad sådan du nu är, så förbliv sådan! sade hon. Men har du blivit sådan du är genom trolldom och hemliga konster, så bliv vad du varit förut.

Genast vek förtrollningen från den unge konungens gestalt. Han reste sig frisk och sund från sitt plågosäte och brast ut i tacksägelser till Allah för sin befrielse.

Men hans gemål sträckte hotande ut handen mot honom.

— Bort från mina ögon! skrek hon. Och kom aldrig mer igen, om du vill behålla ditt liv!

Fruktande att han på nytt skulle bliva förtrollad, avlägsnade sig konungen ur slottet, dolde sig bakom träd och buskar och smög sig så genom trädgården bort till templet, ty

han anade, att hans vän, sultanen, var där, och han ville se, vad som vidare skulle hända.

Drottningen ilade emellertid tillbaka till bädden, där hon trodde, att trollkarlen låg.

— Nu, min herre och mästare, sade hon glädjestrålande, skall ingenting mera störa din ro. Den förhatlige är fri och borta.

— Ack, ännu får jag icke lugn, mumlade sultanen och vred sig under täcket. Så länge fiskarna sucka om nätterna och vattnet brusar över våra huvuden, får jag icke den stillhet, jag behöver för att bli frisk.

— Nå, det kan väl bli hjälpt, det med, svarade drottningen.

Och med snabba steg gick hon ut på tempeltrappan, höjde armarna över huvudet och framsade en lång besvärjelse med låg och entonig röst.

Knappt hade hon slutat, förrän hela det sjunkna kungariket höjde sig ur vattnet. Hus och moskéer, berg och skogar döko upp runt omkring, och buller från tusentals människor hördes från alla håll. Ur fönstren i det kungliga palatset tittade tjänarna ut. Och överallt var det liv och rörelse som i en stor stad. Förtrollningen var bruten, och allt var som förut.

Då gick drottningen åter in i templet.

— Din befallning är utförd, sade hon. Och

nu, min älskade lärare, återstår väl ingenting mer, som kan oroa dig och hindra dig från att bli frisk? Kan du icke nu resa dig från ditt läger?

— Kom närmare, sade sultanen, ännu närmare!

Han tog ett fast tag om fästet på sitt svärd, som låg vid hans sida, och just då hon lutade sig över honom, rusade han upp och klöv hennes kropp mitt itu, innan hon ens fått tid att blinka och än mindre värja sig med någon trolldom.

Sultanen drog en lättnadens suck och steg ut på trappan, då den unge konungen i detsamma sprang fram och omfamnade honom. Från sitt gömställe hade han sett, hur den elaka kvinnan blivit straffad, och han tackade sin befriare med glädjetårar och de hjärtligaste vänskapsbetygelser.

Därefter drog han honom med sig in i slottet, för att han skulle fröjda sig med honom och hans undersåtar åt trolldomens upphävande. Och var sultanen kom, föll man på knä för honom och tackade honom, och när han stod på palatsets balkong, ropade folket nedanför:

— Hell dig, vår ädle räddare!

Men slutligen påminde han sig fiskaren, som satt utanför stadsporten och väntade. Han hade

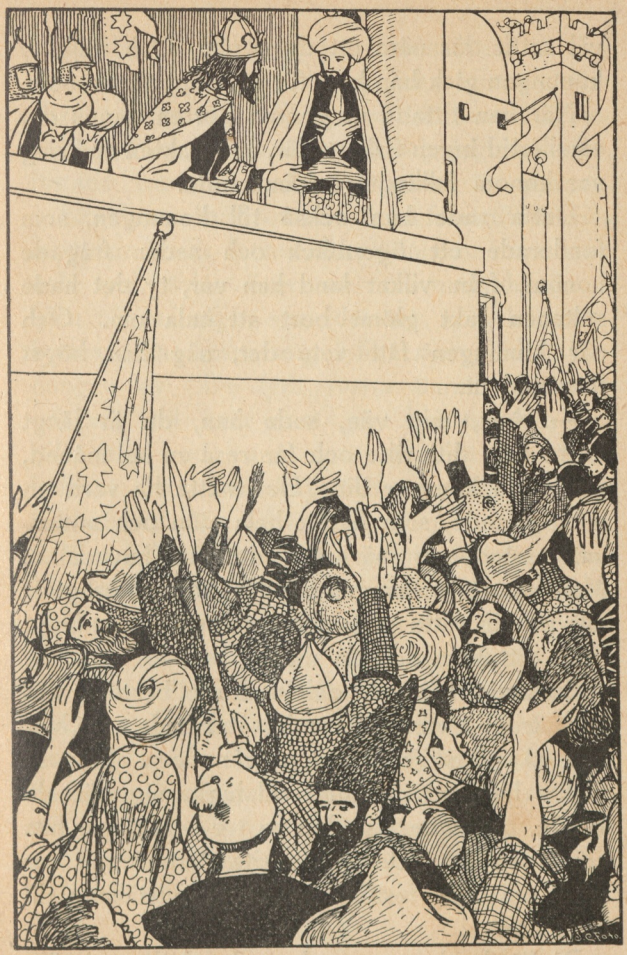

Och när han stod på palatsets balkong, ropade folket nedanför: Hell dig, vår ädle räddare!

väl suttit där nära ett dygn nu. Och följd av konungen gick han bort för att släppa in honom.

När han tittade ut genom porten, fanns det emellertid ingen fiskare där, och trakten omkring var honom fullkomligt främmande.

Detta sade han också till konungen, som funderade ett ögonblick och sedan frågade honom, från vilket land han var, ty det hade sultanen rakt glömt bort att tala om. Och när konungen fått veta det, såg han högst förvånad ut.

— Ack, min vän, sade han, du är långt borta från ditt rike och får resa en hel månad, innan du kommer dit. Det måtte ha varit en mäktig ande, som flyttat hela sjön och undervattensstaden i närheten av din huvudstad. Men när förtrollningen hävdes, kom naturligtvis allt på sin rätta plats igen, och du fördes långt ifrån ditt hem och de dina.

Sultanen häpnade och undrade bestört, vad hans trogna väntande undersåtar hade sagt, när han så plötsligt försvann ifrån dem. Men så tänkte han, att de finge väl lugna sig, bäst de kunde, stannade i godan ro tre hela dagar hos konungen av "De fyra svarta öarna" och var med om alla festligheter, som tillställdes till hans ära.

På fjärde dagen gav han sig slutligen i väg.

Men den unge konungen hade fattat så stor vänskap för honom, att han icke kunde skiljas ifrån honom utan följde med till hans rike, beledsagad av en lysande svit och tjugu kameler, lastade med de dyrbaraste gåvor åt sultanen.

Efter en månad kommo de så fram till dennes huvudstad och funno alla människor i stor sorg och bedrövelse över sin försvunne härskare. Men när de sågo, vem det var, som kom, förbyttes deras stora sorg i lika stor glädje. Konungen av "De fyra svarta öarna" stannade en lång tid kvar som gäst hos sultanen och gifte sig med hans syster för att ytterligare befästa deras vänskapsförbund, och det blev festligheter utan all ända.

Men fiskaren blev icke glömd för det. Han hämtades i förgylld vagn till hovet och fick så mycket guld av konungen av "De fyra svarta öarna", att han kunde köpa sig ett stort hus och leva i överflöd i alla sina livsdagar.

Och det hade han också ärligen förtjänt, ty hade inte han fiskat upp anden i mässingsflaskan och tvingat honom att tjäna sig, så hade väl den unge kungen fått sitta förtrollad på sin marmortron ännu i dag.

Prins Achmed och feen Paribanu,

I Indien ägde en gång en god härskare, som i långa tider styrt sitt land med mildhet och vishet. Och även hans tre söner Hussein, Ali och Achmed voro ädla och begåvade furstar, så att deras far kunde vara säker på att vilken av dem, som fick riket i arv, skulle regera till sina undersåtars bästa.

Men just emedan de alla voro lika förträffliga, var det en svår sak att avgöra, åt vilken riket skulle lämnas.

Slutligen hittade den gamle sultanen på råd. Han hade en brorsdotter, den sköna och älskvärda prinsessan Narunnihar, som han höll av som en dotter, och med vilken hans tre söner lekt som barn. Den av prinsarna, som älskade

henne, och som hon älskade tillbaka, skulle få henne till gemål och med henne hela riket.

Han tog var och en av sönerna i enrum och frågade dem, hur det stod till med deras hjärta. Men då utröntes det, att de alla tre älskade prinsessan lika högt. Och när sultanen vände sig till Narunnihar för att få reda på hennes känslor, tillstod hon, att hon älskade sina tre fosterbröder så mycket, att hon icke visste, åt vem hon ville giva företrädet.

Vad var nu att göra?

Den gamle sultanen blev ganska bedrövad, ty han kände sin krafter avtaga och hade hoppats att snart få den viktiga frågan om tronföljden avgjord, så att han kunde sluta sina dagar i lugn och ro.

Efter en tids ytterligare funderande fann han emellertid på en ny utväg och kallade en morgon till sig de tre prinsarna.

— Mina älskade söner, sade han, eftersom ni alla tre äro lika högt förtjänta av att erhålla riket och prinsessan, och varken hon eller jag kan avgöra, vilken av er som bör bli den utkorade, så må ni själva bestämma över ert öde. Jag skall giva var och en av er en riklig utrustning och en lika stor summa pengar, och sedan få ni draga åt var sitt håll ut i världen. Men i dag ett år till skola ni åter stå här fram-

för min tron, och den, som då förärar mig den värdefullaste presenten, han skall bli tronarvinge och gifta sig med prinsessan, ty han har då visat sig vara den värdigaste genom att bäst använda sitt förstånd och sina tillgångar. Finner ni icke detta rättvist?

— Jo, svarade alla prinsarna på en gång, i det de böjde knä för sin fader och tackade honom för hans visa domslut.

Och sedan sultanen låtit hämta rika, guldstickade dräkter ur sin skattkammare åt de tre sönerna och givit dem var sin ypperliga ridhäst, var sin kammartjänare, klädd till slav, och var sin börs med fyra tusen guldmynt, omfamnade han dem ömt till avsked och stod sedan i slottsfönstret och såg efter dem, medan de redo ut ur staden.

De tre furstesönerna redo ett gott stycke tillsammans, ty det dröjde om, innan de funno någon korsväg. Men efter ett par timmar kommo de äntligen till ett ställe, där vägen grenade sig åt tre håll, och där stannade de för att taga avsked av varandra.

— Jag rider åt höger, sade Hussein.

— Och jag åt vänster, sade Ali.

— Nå, då rider väl jag rakt fram, sade Achmed.

Därpå omfamnade de varandra, kommo över-

ens om att ett år efteråt träffas vid samma korsväg, så att de tillsammans kunde tåga in i sin faders huvudstad, och begåvo sig så av var och en åt sitt håll.

Prins Hussein, som hade hört mycket berättas om konungariket Bisnagars rikedomar och sevärdheter, styrde sin kosa dit, och

efter en lång resa full av äventyr anlände han även till detta lands förnämsta stad.

Vad han där såg, överträffade verkligen hans förväntningar. När han gick omkring på gatorna och torgen och tittade in i köpmännens butiker, bländades hans ögon av all den lyx, som breddes ut framför honom. De färgrikaste sidentyger, de underbaraste konstsaker, de härligaste smycken frestade honom för vart steg. Men ändå dröjde han att göra sitt val i förhoppning om att finna något ännu skönare.

Slutligen stod han dock i begrepp att tillhandla sig en präktig sabel, översållad av juveler. Men innan han bestämt sig, avbröts han i sitt köpslående av en utropare, som med hög röst skrek, så det hördes vitt omkring:

— Vem vill köpa en matta för tre tusen sekiner?

Och därvid höll han upp i vädret en liten grådaskig, tarvlig matta, på vilken en man knappast kunde sträcka ut sig till sin fulla längd.

Folket trängde sig omkring honom, skrattade åt honom och hånade honom, för att han trodde sig kunna få en sådan oerhörd summa pengar för sin usla mattstump.

Då han strök förbi Hussein, log även denne men tog ändock fast i mattan och frågade skämtande:

— Min gode man, din matta måtte äga några

utomordentliga, förborgade egenskaper, eftersom den är så dyr?

— Ja, sade utroparen, så är det verkligen. Och om ers nåd tänker köpa den, så skall jag uppenbara hemligheten, men icke här bland folkhopen utan någonstädes, där vi kunna vara i fred. Kanske denne ärade köpman tillåter oss att stiga in på hans gårdsplan?

Hussein hade blivit nyfiken och understödde därför utroparens bön till köpmannen, som icke ville vara oartig mot en så fin kund som den unge fursten utan bad de bägge männen stiga in i sitt hus.

När de kommit in på den rymliga gårdsplanen, bredde utroparen ut mattan på marken och pekade på den.

— Nådig herre, sade han, ni behöver endast sätta er på denna matta och önska er till något ställe, lika gott vilket, så är ni där på ett par sekunder.

Detta påstående föreföll dock Hussein så otroligt, att han fortfarande drog på munnen, men utroparen föreslog, att de genast skulle pröva dess sanning.

— Låt oss båda sätta oss på mattan och fara till ert härbärge, bad han, ty efter vad jag förmodar, bär ni icke alla era pengar på er utan måste ändå dit för att hämta dem.

— Gott, sade prinsen, vi skola se, om du talat sanning. Och har du gjort det, så skall jag icke allenast ge dig, vad du begär, utan därtill en vacker gåva på köpet, ty det är klenoden ärligen värd.

De båda männen satte sig på huk ovanpå mattan. Hussein uttalade namnet på det härbärge, där han tagit in, och se — strax höjde sig mattan från marken, och innan prinsen ens hunnit ge till ett utrop av förvåning, satt han på golvet i sitt rum.

Det var klart, att utroparen fick allt, vad han ville ha, och en hel näve guld dessutom. Och när han gått, gnuggade ändå Hussein sina händer i förtjusning över den utomordentligt goda affär, han hade gjort.

Nu skulle han då kunna ge sin far en present, som ingen av hans bröder förmådde uppvisa maken till. Hans var nu prinsessan Narunnihar, och hans var riket!

Men ännu återstodo flera månader, innan året var ute, och dem använde han till att se sig omkring i alla jordens länder. Han behövde bara sätta sig på sin matta och önska sig till någon plats, så var han strax där. Och på det viset blev han helt hastigt och lustigt Indiens mest vittbereste man och skulle ha kunnat bli professor i geografi, om han velat. Men det

Och se — strax höjde sig mattan från marken.

föll honom icke in, för han hade så mycket annat att tänka på. Och det enda, som bekymrade honom, var, att han skulle kunna försumma sig och inte passa på tiden vid mötesplatsen. Men även i det fallet gick honom allt väl. Oaktat han på morgonen samma dag, bröderna skulle mötas vid korsvägen nere i Indien, befann sig uppe hos isbjörnarna på Novaja Semlja, så var han likväl på mötesplatsen före de andra och hann röka två pipor utanför det närbelägna värdshuset, innan någon av dem syntes till.

Prins Ali, som ridit åt vänster, hade emellertid på sin resa kommit till huvudstaden i Persien, utan att han ännu sett något, som kunde vara värt att köpa. Men i denna stora stad fanns fullt upp med dyrbarheter att välja på, och han gick från morgon till kväll omkring i de prunkande basarerna och fröjdade sina ögon åt alla de kostbara skatter, som där voro hopade.

Han ville dock icke förhasta sig i sitt val, ty ännu hade han gott om tid, och han var rädd, att bröderna kunde välja ändå lyckligare än han.

Då hände det en morgon, när han gjorde sin vanliga promenad genom basarerna, att han hörde en utropare bjuda ut ett litet elfenbensrör, långt som en hand och tjockt som en tumme. Det såg ut att vara något slags tittglas, som barn bruka

roa sig med, och priset för denna leksak var tre tusen sekiner.

— Är han galen? frågade Ali de kringstående. Tre tusen sekiner för en sådan småsak!

— Inte var han då galen i går, svarade en av köpmännen. Han är den mest ansedda av alla våra utropare, och förmodligen utmärker sig det lilla röret för någon särskilt ypperlig egenskap, som gör det så dyrt.

Detta utlåtande bestämde Ali för att gå till mannen och titta närmare på hans rör. Denne räckte honom det också helt beredvilligt men viskade med detsamma i hans öra:

— Det är inte någon vanlig skräpkikare, må ers nåd tro, som bara visar en, vad som ligger rakt framför näsan på en. Nej pass! Önska er bara att få se någonting, hur långt borta som helst, så skall ni få se.

Prins Ali satte kikaren för ögonen och önskade sig få se sin fader, sultanen. Och tänk, där såg han ögonblickligen den gamle fursten, rask och glad, sittande mitt bland sina ministrar, rådgörande med dem.

Ali ryggade baklänges av bestörtning och trodde, att det var en synvilla. Men sedan han ännu en gång tittat i röret, nu med den önskan att få se prinsessan Narunnihar, och även varseblivit henne, roande sig i sällskap med sina

hovdamer, märkte han, att röret verkligen var ett underbart ting.

Överlycklig tog han utroparen med sig till sin bostad och gav honom den begärda summan samt dessutom en juvel i present. Mer och inte mindre var den märkvärdiga kikaren värd.

Nu var han då säker på, att ingen av hans bröder kunnat hitta på en bättre present åt sultanen, och, nöjd och belåten i vissheten om att få ärva riket och gifta sig med prinsessan Narunnihar, tänkte han blott på att njuta så mycket som möjligt under återstoden av resan. Men nu behövde han icke trötta sig med något besvärligt spring hit och dit för att få se saker och ting. Han satt bara stilla i sitt rum, drack läskande drycker och tittade i sitt elfenbensrör, så fick han se all världens härlighet, utan att han behövde röra ett finger. Och när så årets slut närmade sig, följde han i sakta mak med en karavan, som skulle hem till Indien, och var den andre på mötesplatsen vid korsvägen. Hussein och han hälsade hjärtligt på varandra, och så sutto de tillsammans och pratade och rökte pipa, medan de väntade på Achmed.

Denne hade vid skilsmässan, som överenskommet var, ridit rakt fram, och efter en tid kom han till den stora staden Samarkand. Där gick det med honom som med hans bröder. Han

vandrade omkring och beså̊g alla dyrbarheter, som bjödos ut i den stora stadens butiker, och blev i valet och kvalet.

Men en morgon, innan han hunnit göra sitt uppköp, passerade en utropare förbi honom, skrikande:

— Köp ett äpple, ett vackert äpple för tre tusen sekiner!

Folket runt omkring skrattade åt den besynnerlige frukthandlaren, och Achmed, som blivit nyfiken, gick fram till honom.

— Låt se på ditt äpple! sade han. Det måtte vara en raritet.

Men när han fick det i handen, såg han, att det var konstgjort, och kände, att det hade en underbar doft.

— Ja, maken till det äpplet får man allt söka efter, sade utroparen. Det är en underdoktor, som har gjort det, och det finns inte den sjukdom, som det inte kan bota. Till och med om den sjuke håller på att draga sina sista andetag, så behöver han bara lukta ett ögonblick på äpplet för att bli frisk som en nötkärna. Nu är emellertid underdoktorn död och kan inte använda det längre, och hans änka behöver sälja det för att få bröd åt sig och sina barn.

Det var en ganska nyttig frukt, tyckte prinsen. Men som han hade svårt för att tro, att en så-

dan mäktig kraft kunde bo i ett konstgjort vaxäpple, ville han icke köpa det utan att ha prövat dess egenskaper. Och det var utroparen med om att han skulle göra.

Man fick snart reda på, att en gammal gubbe låg för döden icke långt därifrån, och prinsen och utroparen begåvo sig strax till honom med hela folkskocken i släptåg.

Stackaren låg och drog tungt efter andan och kunde icke ens se Achmed, när han stod framför honom, men så fort prinsen hållit äpplet under hans näsa, slog han upp ögonen och reste på sig, och nästa sekund stod han upprätt på sina ben, så frisk och sund som han icke varit på många år.

Då blev Achmed utom sig av glädje. Nu skulle han bli sultan över sin faders rike och få gifta sig med sin älskade Narunnihar, ty en sådan present, som han medförde åt sin far, skulle icke hans bröder kunna överträffa med all världens klenoder.

Utroparen fick, vad han begärde, och en pung med guldmynt dessutom. Men Achmed gick ut på vägar och stigar och botade alla sjuka, han träffade på, och över allt följdes han av välsignelser och tacksägelser. Och han dyrkades nästan som en gud.

När tiden nalkades för mötet vid korsvägen, slet han sig emellertid lös från alla sina vänner

och beundrare och reste hem till Indien igen. Något försenad hade han dock blivit, och det var tämligen långt lidet på dagen, då han kom fram till mötesplatsen och såg sina bägge bröder komma emot sig.

Bröderna hälsade varandra och språkade en stund hjärtligt tillsammans, men sedan de nu alla voro församlade, kunde de icke längre behålla sin nyfikenhet för sig själva.

— Ni tycks just inte ha några stora presenter med er! sade Hussein och granskade brödernas packningar.

— Nej, inte du heller, sade Ali. Efter vad jag kan se, har du ju ingenting nytt annat än den där gamla fula mattan, du sitter på.

— Den ja, svarade Hussein. Jag vill våga mitt huvud på, att ingen av er har någonting, som går upp emot den.

Och när de andra skrattade åt honom, kunde han inte låta bli att berätta dem om mattans fördolda kraft, fastän han först tänkt att ingenting säga utan förkrossa dem med att uppenbara hemligheten, först då de alla stodo inför sultanen.

Ali och Achmed sågo halvt häpna och halvt missnöjda ut, men Ali drog snart upp sitt elfenbensrör ur fickan och höll det belåtet framför Hussein.

— Nåja, om det där också skulle vara en

klenod, sade han och pekade på mattan, så har jag allt en här, som inte är en bit sämre. Jag behöver inte besvära mig med att resa själv, jag, när jag vill ha reda på en sak. Jag tittar bara genom det här lilla röret, så ser jag allt, vad jag vill.

— Prat! sade Hussein och tog röret.

Och för att pröva det och komma Ali på skam, önskade han att få se prinsessan Narunnihar, och vad hon hade för sig.

Men knappt hade han satt synglaset till ögat, förrän han blev likblek, kastade det ifrån sig och slog sig för sitt bröst.

— Ack, mina bröder! utbrast han. Vi ha förgäves gjort hela denna resa för att slita tvisten, om vem som skulle bli vår älskade Narunnihars gemål. Om några ögonblick finnes hon icke mera bland de levande. Jag såg henne ligga på sitt sjukläger, medvetslös och vit, och omkring henne stodo sultanen, vår far, och alla hennes slavinnor, gråtande och väntande på att hon skall draga sin sista suck.

Ali tog upp synglaset från marken, och när han kastat en blick igenom det, blev han lika blek som brodern. Stum räckte han elfenbensröret åt Achmed, och även denne satte sitt öga till glaset och såg samma förfärande syn som de andra.

Men han hämtade sig strax från sin bestörtning.

— Om det är, som du säger, sade han till Hussein, att din matta kan förflytta en, dit man vill, på endast ett par sekunder, så tror jag mig kunna rädda vår dyra prinsessa, ty här har jag ett läkemedel, som kan rycka alla sjuka ur dödens gap.

Och han tog fram äpplet och förklarade i största hast dess underbara egenskaper.

Färgen återvände till brödernas ansikten. De intogos åter av förhoppningar.

— Kom! sade Hussein. Låt oss alla tre sätta oss på mattan! Vi få gott rum.

De trängde ihop sig på den lilla mattbiten. Hussein uttalade högt sin önskan att komma till prinsessan Narunnihar. Och innan de visste ordet av, voro de i hennes rum.

Där visade sig allting vara så, som de sett det genom synglaset. De stego upp från mattan, och de gråtande slavinnorna, som icke förstodo, varifrån de kommit, veko häpna undan för dem, så att de obehindrat kunde komma fram, och i nästa ögonblick stodo de ensamma med den gamle sultanen vid den sjukas bädd.

Utan att ens giva sig tid att hälsa på sin fader, böjde Achmed sig ned över Narunnihar, som låg där orörlig och vit med endast en svag

andedräkt fläktande över sina läppar. Darrande av iver och fruktan, att det skulle vara för sent, förde han äpplet under hennes näsa. Men hon hade knappast hunnit andas in dess doft, förrän hon slog upp ögonen. En sprittning gick genom hela hennes kropp, och hon satte sig upp i sängen med förundrade blickar.

— Varför stån I alla här och gråten? frågade hon. Och varför ligger jag här?

Med ett par ord förklarade man saken för henne. Glädjestrålande omfamnade sulta-

nen sina söner, och prinsessan tackade ömt sina kära fosterbröder, som räddat hennes liv.

Men i hela staden blev det en stor fröjd över vad som skett. Fester höllos i alla hus, och de tre prinsarna hyllades med stormande jubel, var de än kommo.

Nästa dag skulle det emellertid avgöras, vem av bröderna, som medfört den bästa gåvan till sin far och som följaktligen skulle få prinsessan Narunnihar och hela riket. Sultanen sammankallade alla sina ministrar i den stora rådssalen, och sedan han själv satt sig på tronen, lät han Hussein, Ali och Achmed träda inför sig.

— Mina älskade söner, sade han. I haven alla hemfört de präktigaste gåvor åt mig, och deras utmärkta egenskaper ha också redan blivit prövade. Men vem kan säga, vilken som är den bästa? Visserligen är det sant, att prinsessan Narunnihar har dig, Achmed, att tacka för sitt tillfrisknande, eftersom äpplet räddade henne från en säker död. Men vad skulle du ha förmått med ditt äpple, om icke Husseins matta kunnat föra dig till henne inom några ögonblick? Hon skulle ha varit död, innan du hunnit fram. Och vad hade ni haft för nytta av både äpplet och mattan, om icke Alis synrör hade underrättat er om den fara, vari prinsessan Narunnihar svävade? Ni hade icke vetat

av den, förrän ni kommit hit och funnit henne död. Således, mina kära barn, är det även denna gång omöjligt för mig att rättvist döma emellan er och säga, vem som mest förtjänat att erhålla prinsessan Narunnihar och riket. Vi måste återigen hitta på ett nytt sätt.

Han höll en stund grubblande sitt huvud i sina händer men såg sedan upp med en ljusning i sitt ansikte.

— Det finns ingen annan råd, sade han, än att vi få anställa pristävlan mellan er. I morgon skola vi allesammans samlas på den stora slätten utanför staden, och där skall jag låta giva er var sin pil och båge. Den, som skjuter sin pil längst, han skall få prinsessan Narunnihar och riket.

Med detta förslag voro även prinsarna nöjda, ty de måste ju erkänna, att ingen av dem hade större rätt än de andra att räknas för den, som hemfört den bästa klenoden.

Morgonen därpå samlades de således alla på den stora slätten. Sultanen med sitt hov satt på en läktare, och en väldig folkmassa hade också dragit ut ur staden för att åse den viktiga prisskjutningen.

Hussein var den, som sköt först. Han spände sin båge med kraftig arm, och hans pil flög

långt över slätten, så att alla trodde, att det skottet icke kunde överträffas.

Sedan kom Ali i tur. Men när hans pil flög i väg, såg man genast på farten, att den skulle gå ännu längre, och mycket riktigt hittades den även ett långt stycke bortom Husseins.

Nu återstod det endast för Achmed att pröva sin lycka. Han spände bågen, och pang — flög pilen upp i luften med ännu större fart, än bröderna förmått giva sina. Men det underliga var, att den aldrig sänkte sig. Så långt människornas ögon kunde följa den, flög den rätt över fältet, och ingen såg, när den slog ner.

Alla, både borgare och bönder, hovmän, ministrar och prinsar, ja själva sultanen, rusade emellertid i väg för att leta efter den. Men fastän den var målad i prinsens färger, rött och guld, och följaktligen borde synas mycket lätt, var det alldeles omöjligt att finna den. Man sökte i flera timmar, men när allt hopp var ute, återvände man slutligen till staden för att, innan dagen var till ända, fira prinsessan Narunnihars bröllop med prins Ali, ty han var nu segervinnaren, eftersom prins Achmeds pil icke kunde komma till rätta. Nog hade var och en sett, att den flugit längre än de andra, men när den var borta, kunde den ju icke tagas med i räkningen.

Han spände bågen och — pang! flög pilen upp i luften.

Och så var det, som det var. Prins Ali fick prinsessan Narunnihar. Det var ödet, som velat så ha det.

Men varken Hussein eller Achmed hade någon lust att vara med om bröllopshögtidligheterna och glädja sig åt den lycka, som gick dem förbi.

Hussein begav sig samma dag upp i bergen till dervischerna och blev en helig man såsom de. Och Achmed satte sig upp på sin häst för att åter bege sig ut i världen.

Vart det bar var honom likgiltigt, blott han slapp stanna kvar i sitt fädernesland, där hans förhoppningar så grymt blivit besvikna. Men så föll det honom in, att han likaväl kunde fortsätta att leta efter sin försvunna pil som att taga sig för någonting annat. Och han lät hästen springa i samma riktning, som pilen tagit, under det hans blickar sökte den runt omkring på marken.

Sedan han ridit hela fältet till ända utan att ha funnit den, kom han till en skog, och ehuru det var ännu otroligare att finna den där, red han likväl fortfarande rakt fram spejande åt alla håll.

Efter en stund befann han sig emellertid helt oförmodat framför en hög bergvägg, och där på den stenbundna mossan låg hans guldröda pil.

Med ett hopp var han ur sadeln, tog upp

pilen och undersökte den. Spetsen var böjd, som om den stött emot något hårt. Säkert hade den studsat mot klippan.

Men så långt hade aldrig en pil flugit förr, avskjuten av människohand. Och Achmed stod länge grubblande över detta underbara skott, då han upptäckte, att i berget funnos en mängd konstiga hålor, som han fick lust att undersöka. Sedan han varit inne i flera utan att ha funnit något märkvärdigt, överraskades han likväl slutligen av att i en av dem träffa på en dörr av järn.

Han sköt på den och märkte då, att den endast stod på glänt. Den öppnade sig till en halvmörk gång, och nyfiken att se, vart denna ledde, steg Achmed in och vandrade fram mot en ljusstrimma, som lyste längst borta i dunklet. Snart var han framme vid strimman och såg, att den trängde ut genom ännu en järndörr, som även stod på glänt.

Men då han stötte upp denna dörr, blevo hans ögon så bländade, att han måste betäcka dem med handen och icke förmådde se upp på flera sekunder.

Då han något vant sig vid ljuset, upptäckte han emellertid, att han befann sig i en lustgård, så härlig, att han aldrig kunnat tänka sig dess like. De höga träden sträckte sitt fina, susande lövverk mot en himmel, som icke hade

någon sol men själv lyste med ett klart, strålande skimmer, som växlade i färg och kastade olika dagrar av skärt, violett och gult över den förtrollande nejden. Undersköna blommor växte långt uppåt trädstammarna och utsände sina ljuvliga dofter med vindarna, och gräset låg som den lenaste sammetsmatta, aldrig trampad av några fötter.

Men det vackraste av allt var ett vitt marmorpalats, som reste sig i en öppning mellan träden. Dess kupoler glimmade som stora månar. Dess spetsar skeno som eldstrålar, och på den breda trappan med balustraderna stod en flock unga flickor i skära, vita kläder.

Medan Achmed förundrad fäste sina blickar på deras luftiga gestalter, veko de emellertid sakta åt sidan, och ur deras mitt trädde en uppenbarelse, som mer än allt det övriga väckte hans häpnad och beundran.

Det var en ung, utomordentligt skön kvinna. Prinsen kunde icke taga sina ögon ifrån henne. Under det hon steg ned från trappan och kom emot honom, var det, som om allt det härliga omkring henne mattades och slocknade, och hon ensam strålade och fanns till.

— Välkommen, prins Achmed! sade hon, i det hon räckte honom handen med ett småleende.

Ännu mera överraskad bugade sig prinsen till jorden.

— Hur vet du mitt namn? frågade han. Vem är du?

— Skulle jag inte veta ditt namn, jag, som känt dig så länge? svarade hon och smålog åter. Ser du inte, vem jag är?

Prins Achmed letade i sitt minne, under det han oavvänt betraktade henne, och allt tydligare förekom det honom, att han sett henne förut.

Jo, nu visste han, att han gjort det. Var natt under en lång tid hade han sett henne i drömmen. Och där stod hon nu livslevande framför honom, långt skönare än Narunnihar, som han drömt om vaken, långt skönare än någon mänsklig varelse kunde danas.

Och en sådan var hon nog inte heller. Såsom hennes kunde ingen människas ögon stråla, så genomskinligt vit och skär var ingen kvinnas hy, och så svävande ingen flickas gång.

— Du är en fe, sade han, i det han föll på knä och kysste hennes kjortelfåll.

— Ja, prins Achmed, jag är feen Paribanu, sade hon. Osynlig har jag följt dig, vart du gick. Det var jag, som lät bjuda ut mattan åt Hussein, synröret åt Ali och det konstgjorda äpplet åt dig. Och det var jag, som fattade

din pil i flykten och gav den fart, så att den flög ända bort till klippan härutanför.

— Och varför gjorde du det? frågade Achmed.

Återigen smålog hon.

— Ser du inte, att jag liksom pilen bär dina färger, rött och guld?

Jo, nu såg Achmed det. Hennes dräkt var som en rosenröd sky, och kring halsen bar hon ett halsband av gyllene stjärnor. Och med detsamma han såg det, smälte sorgen över hans förlorade brud, prinsessan Narunnihar, bort ur hans hjärta. Han mindes henne icke längre.

Men Paribanu tog hans hand och förde honom in i det vita marmorpalatset, medan tusentals silverklockor började ringa, feerna svävade omkring dem, och små flygande andeväsen öppnade dörrarna. De gingo från sal till sal, den ena högre och mera glänsande än den andra. Men till sist kommo de till en, som var helt olik de föregående.

Alla väggarna voro överspunna med ett nätverk av levande rosengrenar, som blommade med härliga ljusröda rosor. Och mitt i taket, dit grenarna sträckte sina vackraste slingor, bildade de liksom en krona. Och i den blommade rosorna rikast och störst.

Under denna krona stannade feen med

prins Achmed, och alla hennes vita tärnor ställde sig omkring dem.

Då lyfte hon hans hand till sitt bröst och frågade honom, om han ville bli hennes gemål och härska med henne över hennes ferike. Och han drog hennes hand tillbaka till sig, lade den på sitt hjärta och svarade "ja", under det hela hans själ uppfylldes av lycka.

Men i sam-

ma ögonblick löste sig alla rosorna ur den grönskande kronan, regnade ned över Achmed och Paribanu och fäste sig vid deras dräkter och hår, utan att en enda föll till golvet. Och översållade av rosor fortsatte de sin väg in i den stora festsalen, där långa dukade bord dignade under guldkandelabrar och präktiga rätter, och den ljuvaste musik tonade bakom palmer och pelarrader.

Så firades deras bröllop i feernas rike.

Men efter den dagen levde prins Achmed lycklig och sorglös hos sin gemål Paribanu. Världen utanför med dess sorger och bekymmer hade han alldeles glömt.

* * *

Hans far, den gamle sultanen, hade däremot icke glömt sin bortreste son.

Achmed var hans älsklingsbarn, och många voro de tårar, han fällde i ensamheten, då han undrade, vad som blivit av sonen, och tänkte på att han kanske aldrig skulle få se honom mer. Hans sorg tilltog för var dag, som gick, så att hans omgivning till sist började frukta för, att den skulle lägga honom i graven.

Då kom storvisiren att erinra sig en gammal trollkvinna, som han hört mycket talas om, och som sades vara bevandrad i hemliga konster.

Kanske hon skulle kunna giva något besked om prins Achmed? Han föreslog sultanen att skicka efter henne och, livad av förhoppningar, lät denne hämta henne redan samma kväll.

Men när den gamla häxan fick höra, vad det var fråga om, sade hon, att hon icke kunde giva något svar, förrän hon fått rådfråga sina trollböcker. Och så gick hon hem till sig och bläddrade i sina luntor från pärm till pärm, och när hon dagen därpå kom tillbaka till sultanen, hade hon nyheter att förkunna.

— Stormäktigaste herre och sultan, sade hon, din son, prins Achmed, lever. Så mycket har jag sett av mina böcker. Men var han är, kan jag icke säga. Det tycks likväl, som om han glömt både sin far, sina bröder, sin hjärtans kär och sitt fädernesland och icke har en tanke på att vända tillbaka.

Vid början av detta tal hade sultanens ansikte klarnat upp, med vid slutet förvred han det i tusen rynkor.

— Skäms du icke, din leda trollpacka, skrek han, att komma och ge mig sådana underrättelser! Lika gärna kunde du då säga mig, att han är död, för det kan vara just detsamma, om jag ändå aldrig får se honom mer. Gå genast hem och tänk ut något medel att få honom hit, annars hugger jag nacken av dig.

Därmed fick trollkvinnan gå. Och hela natten satt hon inne i sin stuga och slog och bläddrade åter i sina trollböcker. Men framåt morgonen gick hon ut och plockade en hand full vissna löv, varefter hon ställde sig vid spiseln och kokade en häxesoppa, som hon sedan stänkte över de torra löven, under det hon frammumlade en lång ramsa med trollformler.

När så tiden var inne för sultanens mottag-

ning, begav hon sig ånyo till honom och lämnade honom de bruna löven, som icke sågo ut att vara annat än vanliga avfallna höstlöv.

— Nu, nådigaste herre och sultan, sade hon, har jag gjort mitt bästa. Om du tar dessa löv och strör dem för himmelens vindar med uppmaning att gå och hälsa din son, så tror jag nog, att något av dem skall hitta honom.

Denna tröst gjorde sultanen mycket glad. Han lät genast giva trollkäringen en tusen sekiner, och därefter gick han ut på den stora slätten utanför staden och öppnade sin hand, vari de torra löven lågo.

— Gån och hälsen min son Achmed och beden honom tänka på sin fader, sade han, i det han böjde huvudet och blåste på bladen.

Först flögo alla löven omkring i en lustig ringdans, men sedan skilde de sig åt, foro fram och tillbaka över marken som vädrande hundar och satte slutligen i väg med en förfärlig fart, vart och ett åt sitt håll.

Ett av dem råkade då in på samma väg som prins Achmed ridit, när han sökte efter sin pil, och som det hade åtskilliga stänk av trollkäringens häxesoppa på sig, så var det ett slugt löv och kunde följa ett spår bättre än den bästa jakthund. Det flög rakt fram till berget, varemot pilen studsat, snodde in i bergshålan med järn-

dörren, och som denna händelsevis åter stod på glänt, listade det sig in genom en springa och trillade fram genom gången, där det lade sig att vänta på tillfälle att komma in.

Och när så en af feerna öppnade den innersta dörren för att köra ut en vilsekommen humla, som förirrat sig in i feernas rike, passade det lilla lövet på att smyga sig in. Ingen såg det, och där rullade det omkring på gräsmattorna, tills det stannade framför prins Achmed, vilken låg utsträckt under två höga träd och betraktade de brokiga fåglarna, som sjungande flögo fram och tillbaka mellan grenarna.

Nästa gång han gjorde en rörelse, rasslade det torra bladet mot hans hand, och förvånad spratt han till, ty något torrt och visset av vad slag som helst fanns icke till i feernas rike.

Han tog lövet mellan sina fingrar och betraktade det. Det påminde honom om den yttre världen, där allting åldrades och dog, och ingenting var evigt ungt som här. Blommor, träd och gräs blomstrade upp och förgicks, och så var det även med djur och människor därute.

Plötsligt kom han att tänka på sin far. Också han blev äldre och äldre och skulle dö en dag. Kanske skulle han aldrig få se honom mer? Och med ens tyckte han, att bladet viskade:

— Min käre son, varför är du så långt borta från mig?

Prins Achmed sprang upp och började gå av och an. Han fick ingen ro för tanken på sin far, och när hans gemål Paribanu kom svävande emot honom över gräsmattan, såg hon genast på hans mörka panna, att något bekymrade honom.

— Det måste ha kommit till dig tankar därutifrån världen, ty här ha vi bara glada tankar, sade hon.

Och då fick prinsen lov att erkänna, att han gick och längtade efter sin far.

— Nå så res då till honom! återtog Paribanu. Jag vill visst inte hindra dig från att träffa dina närmaste. Nämn bara ingenting om mig, och röj icke din vistelseort, ty då vilja de komma hit, och de passa icke här i vårt rike.

Lycklig över att få sin önskan uppfylld tackade Achmed henne på det varmaste. Och morgonen därpå iklädde han sig en av sina präktigaste dräkter och steg upp på en ädel guldbetslad springare, som tillika med ett lysande följe av ferikets innevånare väntade honom utanför klippporten.

Inom en timme hade han ridit ur skogen och sprängde över slätten mot staden och sin faders slott. Men folket, som strömmade till från alla håll vid åsynen av den glänsande skaran, kände

igen honom och uppgav höga jubelrop. Och då hästhovarna stampade på palatsets gård, kom sultanen utskyndande och tryckte darrande av glädje sin älskade son i sin famn.

Stora festligheter tillställdes till hans ära, och man kunde icke ha firat en främmande kejsare på ett värdigare sätt. Men under hela tiden brann sultanen av nyfikenhet att få höra Achmeds historia, varifrån han kom, och vad som hänt honom. På alla frågor svarade han emellertid undvikande, och icke förrän sultanen blev misslynt och anklagade honom för brist på sonligt förtroende, kunde han förmås att giva ett tydligt besked.

Då berättade han om hur han ridit bort för att söka sin försvunna pil, och hur han funnit den med böjd spets nedanför det höga berget, flera timmars ritt från stället, där den skjutits av. Men sedan slutade han hastigt sin berättelse och föll på knä för sin höge fader.

— Begär icke att få veta mer, sade han, ty jag är bunden av ett tysthetslöfte. Och om du vill, att jag åter skall komma hit, så måste du låta mig behålla min hemlighet.

Efter denna förklaring envisades den gamle sultanen icke längre utan nöjde sig med att se sin son hos sig friskare och gladare än förr. Och när Achmed ett par dagar senare tog

avsked, bad han honom komma snart igen och lovade, att han icke vidare skulle bli plågad med några frågor.

Så förflöto åter veckor och månader, under vilka Achmed levde i ostörd lycka hos sin gemål. Men så fort Paribanu såg, att hans panna ånyo fördystrades av längtan efter fadern och hemmet, var hon den första att föreslå ett nytt besök. Detta följdes av andra, och på detta sätt hände det sig allt oftare, att prins Achmed gladde den gamle sultanen med sin närvaro.

Allting skulle också ha varit gott och väl, om icke sultanen haft ett par illvilliga rådgivare vid sin sida. Men storvisiren hade alltid haft ett horn i sidan till Achmed, därför att denne en gång gjort narr av hans långa näsa, och överceremonimästaren tålde icke prinsen, för att han aldrig velat lära sig att bocka sig djupt nog. Och dessa två herrar började nu så småningom att slå sina kloka huvud ihop och tyda ut Achmeds visiter och vänligheter mot sin fader till det värsta. En dag hade de så fått sin historia färdig, och så gingo de till sultanen med den.

— Allernådigste herre och sultan, sade storvisiren, vem vet, vad din son Achmed egentligen vill här med sitt lysande följe? Kanske är det hans mening att ställa sig in hos folket

för att sedan en vacker dag komma och överrumpla dig och ta både ditt liv och ditt rike.

— Ja, han spionerar då bestämt, sade ceremonimästaren. Han måste alldeles säkert ligga på lur någonstans här i närheten, för när han kommer hit med sin svit, finns det icke ett dammkorn på dräkterna, och hästarna äro varken löddriga eller svettiga.

— Å skäms med er, utbrast sultanen, hur vågar ni träda inför mina ögon och svärta ner min egen högtälskade son? Bums in i tornet med er!

Och både storvisiren och ceremonimästaren blevo belagda med skramlande kedjor och låstes in i tornet. Men när sultanen blivit ensam, började han fundera på deras ord, och efter ett par dagar släppte han ut dem igen för att få höra närmare, vad de menat med det de sagt.

Och då kunde de minsann prata. De göto så mycket gift i sultanens öron, att det snart gick honom in i blodet, och han undrade allt mer och mer, om allt detta kunde ha någon grund.

Till sist skickade han åter efter den gamla trollkäringen.

— Hör nu på, din gamla häxa! sade han. Du vet, att jag kan både straffa och belöna. Tag nu dina konster till hjälp och laga, att du kan skaffa mig reda på, var min son Achmed har sin vistelseort, och vad han har för avsikter med

att komma hit så ofta. Lyckas du, skall du få en riklig belöning; lyckas du inte, så låter jag hugga nacken av dig.

Med det beskedet fick trollkvinnan vara nöjd, och hon gick hem och satte sig att titta och slå i sina trollböcker hela nätterna och halva dagarna också. Ingenting hittade hon likväl, som kunde hjälpa henne i hennes förehavande, och så beslöt hon sig för att hjälpa sig själv med sitt eget goda förstånd.

Nästa gång, prins Achmed hälsade på sin fader, tog hon reda på, när han skulle fara hem igen, gick så bort till berget, varemot pilen hade studsat, och gömde sig bland bergsskrevorna, ty hon anade, att det var någon hemlighet med den där klippan, eftersom Achmed hade slutat berättelsen om sina äventyr, just när han funnit pilen, som flugit så otroligt långt, att den stannat vid klippans fot. Hon hade skaffat sig en sådan bra plats, att hon kunde se åt alla håll runt omkring sig utan att själv bli sedd, och där låg hon nu och bidade timme efter timme.

Äntligen fick hon också lön för sin möda. Hästtramp hördes allt närmare, och snart sprängde Achmed med sin ryttarskara fram mellan träden och red ända intill klippan.

Trollkvinnan sträckte fram halsen ur sitt gömställe för att riktigt noga taga reda på,

vart de togo vägen, men som i en blink voro de alla försvunna.

Då smög hon sig ut och började undersöka klipphålorna. Det hade förekommit henne, som om ryttarna försvunnit i en av dem, och hon synade uppmärksamt varenda en, men förgäves. Icke ett spår såg hon av varken hästar eller folk. Och det var helt enkelt därför, att järnporten var så beskaffad, att den icke kunde ses av kvinnoögon.

Hon måste gå hem igen och berätta sultanen det lilla, hon fått reda på, men försäkrade honom på samma gång, att hon icke skulle sluta sina efterforskningar, förrän hon kände till hela hemligheten. Och sultanen blev så belåten, att han som en liten uppmuntran skänkte henne en stor diamant. Prins Achmed hade emellertid nu börjat besöka sin fader regelbundet en gång i månaden. Trollkvinnan visste därför, vilken dag han skulle anträda sin nästa färd och begagnade sig därav för att bygga upp en förslagen plan.

Samma morgon, hon väntade, att han skulle komma, begav hon sig åter bort till klippan, varigenom hon sett honom rida in, och satt tålmodigt och väntade, tills hon hörde ljudet av hästtrav och röster. Då kastade hon sig ned mitt över stigen, där de ridande skulle fram, och upphävde det ena jämmerropet efter det andra.

Vad hon hoppats på, inträffade också. Achmed, som red i spetsen för sin trupp, stannade, när han fick se den jämrande kvinnan, som vred sig vid hans fötter. Och som han alltid var snar till medlidande, steg han av hästen, reste upp henne och frågade, vad som fattades henne.

— Oj, oj, oj! kved hon och låtsades, som om hon knappt kunde stöda på fötterna. Jag skulle gå till staden och köpa lin, men jag hade inte gått halvvägs, förrän jag blev så sjuk, så sjuk, så sjuk så . . . Och här finns inte en stuga att komma in i . . .

Genast gick Achmed helt beskedligt i fällan.

— Min goda kvinna, sade han, du är inte så långt från skydd och hjälp, som du tror. Försök att hålla dig uppe, så skall en av mina tjänare taga dig bakom sig på hästen och föra dig till ett ställe, där du skall bli väl vårdad och snart känna dig kry igen.

Hon vacklade och ställde sig fortfarande som mycket sjuk. Men Achmed lät lyfta upp henne på en av hästarna och vände tillbaka med henne in i hålan, genom gången och så in i själva feriket, där Paribanu genast kom emot honom, överraskad att få återse honom så snart.

— Min älskade gemål, här kommer jag till dig med en stackars sjuk kvinna, som höll på att dö härutanför, sade Achmed.

Och han bad henne taga vård om henne, ty han visste ju, att fedrottningen ägde förmågan att återkalla vem hon ville till hälsan och livet.

Paribanu log och befallde två av sina tärnor att taga hand om den gamla kvinnan, men sedan de gått, höjde hon fingret halvt hotfullt, halvt skämtsamt mot Achmed.

— Jag har ju varnat dig för att släppa någon från yttervärlden hitin, sade hon. Denna gamla gumma kommer att vålla dig obehag, var säker på det. Men var lugn, jag skall nog göra, vad jag kan, för att hjälpa dig.

Därmed lät hon Achmed åter vända om, och han for i sporrsträck till sin faders slott.

Men under tiden låg den gamla trollpackan på en bädd av sidenkuddar i ett av fepalatsets vackra gemak, låtsade sig vara mycket sjuk och lät traktera sig med livsvatten av de två tärnorna.

När hon så druckit sitt tredje glas, klippte hon till med ögonen och reste sig upp, alldeles som om hon helt hastigt blivit bättre. Och så började hon tacka sina vårdarinnor och språka om allt möjligt.

Hon kunde inte nog prisa det präktiga slottet och skulle ha reda på vem dess härskarinna

vore och om prins Achmed verkligen var hennes gemål.

Och hur hon lade sina ord, så fick hon verkligen besked om så mycket hon ville veta, och hon vandrade till och med omkring i sällskap med de två tärnorna och beså omgivningen kring palatset.

— Ack, ack, ack! sade hon och krumbuktade sig för sina följeslagerskor. Vad här är vackert! Det är ju som i riktiga paradiset! Men nog är det bra litet! Hur kan ett så fint herrskap som prins Achmed och drottning Paribanu nöja sig med ett så obetydligt rike?

— Å, vilja de ha större, så skaffa de sig nog, sade tärnorna, som visste, att deras härskarinna kunde göra allt, vad hon ville.

Trollkvinnan kastade en vass blick på dem, och elak och ond som hon var, uttydde hon deras ord på sitt eget sätt.

— Ja, nog vet jag, hur de ämna bära sig åt för att få det större, tänkte hon.

Och så låtsade hon sig vara rask och frisk som en nötkärna, tackade så gruvligt mycket för sig och bad att bli utsläppt igen.

Tärnorna öppnade genast dörren till gången för henne, följde henne genom den och stötte även upp järnporten. Hon stod åter ute i det fria, och när porten smällde igen bakom henne,

Vad här är vackert! Det är ju som i riktiga paradiset!

såg hon ingenting annat än kala klippväggarna, vart hon än vände sina ögon. Men utan att förlora någon tid skyndade hon hem till staden och gick upp och bad att få tala i enrum med sultanen och hans rådgivare, storvisiren och ceremonimästaren.

För dem dukade hon upp sin historia och slutade med att tala om hur litet feriket var och vad tärnorna sagt om sin härskarinnas makt att göra det större, närhelst det behagade henne.

Då började storvisiren och ceremonimästaren att se på varandra med stora ögon. De fingo genast samma misstankar som trollkvinnan.

— Vad var det vi sade! ropade de till sultanen. Nu kan man då tydligt och klart se, vad prins Achmed har för avsikt med sina täta besök. Hans fina gemål, den där feen, har naturligtvis övertalat honom att ställa sig in hos folket och lägga ut en fälla för dig för att beröva dig ditt rike och göra sitt större.

Sultanen blev förskräckt. När de där kloka herrarna trodde så säkert på att han var utsatt för förräderi, så vad skulle han göra annat än tro så med? Och han bad dem helt ängsligt att finna på något råd, vad han skulle taga sig till.

— Prinsen är lyckligtvis här nu. Slå honom

i järn och sätt honom i tornet! sade de båda rådgivarna.

Men då upphov trollkvinnan sin röst och bad att få säga ett ord.

— Allernådigste herre och sultan, sade hon, jag ber dig betänka, att, om du fängslade prins Achmed, så måste du även taga hans följeslagare till fånga, så att de icke rida med bud till sin härskarinna. Men de äro andar och kunna i vilken stund som helst göra sig osynliga och vända tillbaka dit, varifrån de kommit. Paribanu måste i alla händelser få veta, vad som skett, och hennes hämnd kunde bli fruktansvärd. Nej, då vet jag ett bättre sätt att befria dig från prinsen. Säg honom, att du känner till hans förhållanden, och bed honom, att han, som bevis på sin gemåls övernaturliga makt, uppfyller vissa önskningar, som du har att förelägga honom. Men de önskningarna måste vara så svåra, att det blir omöjligt för Paribanu att uppfylla dem, och då skäms prinsen att komma tillbaka med oförrättat ärende, och på så sätt blir du honom kvitt.

Detta förslag behagade sultanen utomordentligt väl, ty om hans son också vore brottslig, ville han ogärna göra honom något ont. Han gav trollkvinnan en riklig belöning för hennes tjänster och satte sig sedan tillsammans

med storvisiren och ceremonimästaren att hitta på några riktigt ovanliga önskningar, som till och med den allra skickligaste fe icke skulle kunna uppfylla.

Efter några timmars överläggningar trodde han sig också ha funderat ut något bra och lät kalla till sig sin son Achmed.

— Mitt kära barn! började han. Du har icke velat anförtro mig något om ditt nuvarande liv, och eftersom du önskat vara hemlighetsfull, så har jag icke vidare frågat dig om dina angelägenheter. Men nu är det så, att jag i alla fall från säkraste håll fått reda på hur du har det. Och det gläder mig mycket, att du är gift med en så mäktig och god fe, som din gemål Paribanu säges vara. Emellertid kan jag ju icke vara fullt säker på att hon är så utmärkt, som det sägs, ty jag har ju icke sett något bevis på det. Och jag ville därför be dig att stilla min faderliga oro för dig genom att utbedja mig, att hon ger mig ett prov på sin makt och välvilja och uppfyller ett par små önskningar, som jag tänker framställa.

Achmed blev både bedrövad och förargad, ty han märkte nog, hur det förhöll sig, och att trollkvinnan skvallrat, men han behärskade sig dock, och eftersom hans fader nu en gång fått

veta, att han var gift med en fe, så bad han honom framkomma med sina önskningar.

— Då ville jag för det första, att du skaffar mig en kruka med livsvatten, för det andra att du ger mig ett tält, som är så stort, att hela min krigshär kan rymmas uti det, men ändå så litet, att jag kan hålla det i min flata hand, och för det tredje, att du i ditt följe för med dig en dvärg, som blott är en aln lång, men har ett trettio alnar långt skägg och en promenadkäpp av järn, som väger fem hundra skålpund.

Det var icke litet begärt det där, och Achmed blev ännu dystrare i hågen än nyss. Men han var en vördnadsfull son och kunde därför icke säga sin far, huru orimliga och opassande dennes önskningar voro.

Han steg endast upp, tog avsked och sade, att han skulle framföra budskapet till sin gemål och komma tillbaka med hennes svar, om hon hade något att ge. Det var allt, vad han kunde göra. Men när han åter satt hemma hos Paribanu, skämdes han så över sin fars djärvhet, att han icke kunde få fram ett ord, så fort han skulle börja att omtala hans önskningar.

— Säg ut, jag ser ju, att du har något på hjärtat! sade till sist hans gemål, som kunde läsa alla hans tankar.

Och så berättade han äntligen alltsammans, ehuru med ängslan, att den goda feen skulle vredgas på hans far.

Men hon bara log, när han bad henne icke vara ond på honom.

— Asch! det är inte din far, som har hittat på det här, svarade hon. Eftersom jag kan göra mig osynlig, så får jag lätt reda på mer än andra, och jag kan säga dig, att det är hans elaka rådgivare, som bära agg till dig och därför ha tänkt ut alltsammans för att förödmjuka dig, så att du inte skall komma tillbaka till hovet. Men vänta bara, det blir kanske de, som få stå där med skammen!

Achmed gav till ett utrop av glädje och förvåning. Var det verkligen möjligt, att hon skulle kunna uppfylla alla de orimliga önskningarna? Hur hög tanke han än haft om sin gemål, hade han likväl icke trott henne äga en sådan makt.

— Å, det är ju en småsak, sade hon. Av livsvatten har jag ju en hel springbrunn full. Och sådana där tält, du talar om, ligga dussinvis i min förrådskammare. Svårare hade det blivit att få tag i en dvärg, som inte var mer än en aln lång, hade ett trettio alnar långt skägg och begagnade en promenadkäpp av järn, som vägde fem hundra skålpund. Men till all lycka har

jag just en bror, som uppfyller alla dessa villkor, och jag skall strax kalla hit honom.

Hon steg upp och tog i sin hand en silverhammare, som med en tjock guldkedja var fästad vid väggen, slog sju slag i muren och stod sedan och väntade.

— Han bor hundra mil djupare in i berget än vi, återtog hon, och är mycket människoskygg. Därför har du inte sett honom ännu. Men han kommer alltid, när jag vill honom något.

Knappt hade hon uttalat dessa ord, förrän hela palatset började skälva. Ett åsklikt dån hördes närma sig, och på en gång delade sig den stora väggen.

— Vad vill du mig? frågade en liten varelse, som stod mitt i öppningen och på pricken motsvarade beskrivningen av den dvärg, sultanen ville se i Achmeds följe.

Men hans ögon rullade vilt, när han fick se Achmed, och han höjde sin järnstång, som om han velat slå till honom.

— Var inte rädd! sade Paribanu till prinsen. Min käre bror Schaibar är litet häftig till lynnet, men bara man inte retar honom, så är han from som ett lamm.

Därpå sade hon Schaibar, att Achmed var hennes gemål, och då blev denne strax blid

och steg helt fryntligt in i rummet, under det väggen slöt sig bakom honom av sig själv.

De satte sig nu alla tre tillsammans och började på att tala om Achmeds angelägenheter och sultanens önskningar. Och de båda svågerarna blevo snart goda vänner.

Schaibar lovade, att han gärna skulle följa med prinsen för att visa sig för sultanen och dessutom läsa lagen både för honom och de andra.

Dagen därpå satte sig sålunda Achmed upp på sin präktiga guldbetslade hingst och sprängde bort genom skogen, följd av en ryttarskara, som var dubbelt så stor och dubbelt så lysande som den, han annars brukade föra med sig till sin faders hov. På ena sidan om honom red en tjänare med krukan, innehållande livsvattnet, och på den andra sidan en annan tjänare, hållande det hopvikna tältet.

Men bakom honom, instucken bland ryttarna, travade Schaibar på sin lilla häst, så väl gömd, att ingen förbigående kunde se honom.

Utkomna på fältet behövde de emellertid icke rida ända in i staden, ty strax utanför den satt sultanen på en läktare, omgiven av hela sitt hov och oräkneliga folkskaror. Det var nämligen så, att det var en stor festdag, den gamle sultanens egen namnsdag, och alla

trupperna skulle defilera förbi honom ute på den stora slätten för att ära och hylla honom.

Då Achmed kom galopperande med sina följeslagare, veko likväl soldaterna åt sidan, och han stannade alldeles under läktaren, där hans fader satt.

Denne reste sig helt överraskad. Han hade knappast trott sig få se honom mer, och så kom han till på köpet så här snart! Den gamle mannen blev så förlägen, att han inte en gång visste, hur han skulle ta emot honom.

Men Achmed talade i hans ställe.

— Här, dyre fader, har du livsvattnet, sade han.

Livsvattnet bars fram i sin kruka och ställdes bredvid sultanen, som fick bråttom med att prova det på några döda flugor, som lågo strödda på marken. Och se, flugorna ristade på sig och flögo muntert omkring. Det var således ingenting att kinka på den saken.

— Och här har du tältet, fortsatte Achmed.

Tjänaren nummer två kom fram med den hopvikna lilla tingesten och lade den i sultanens hand. Denne vecklade upp den och såg, att det mycket riktigt var ett litet tält, som kunde stå i hans flata hand. Han började draga på det, och se, det blev allt större och större. Generalerna måste fram och hjälpa honom, och

när det kom ner på marken, togo hovherrarna också uti var och en i sin kant. Och se, det lät töja sig hur mycket som helst! Snart var det alldeles tillräckligt för hela krigshären, och ändå var det god plats för många därtill.

Alltså var det ingenting att anmärka på det heller.

— Nå, men, sade sultanen och såg sig omkring med en skymt av hopp, att Achmed ändå icke kunnat uppfylla alla önskningarna, men dvärgen, den har du i alla fall inte med dig.

— Har han inte? skrek i detsamma en gäll röst, och med armbågsknuffar till höger och vänster sprang den lille dvärgen upp på trappan.

Och där stod han med sin järnstång i handen och sitt skägg virat varvtals kring midjan och bligade argt på sultanen.

— Det var mig en liten lustig best, sade denne och kunde inte låta bli att skratta.

Schaibar gnisslade med tänderna men lade band på sig och teg.

— Jag undrar, om det här skägget är äkta, sade storvisiren och nöp i det.

Schaibar gnisslade ännu värre med tänderna och rullade med ögonen men teg fortfarande.

— Den där käppen kan då väl åtminstone aldrig vara av järn, sade ceremonimästaren och skulle till att ta på den.

Men då var det slut med Schaibars tålamod.

— Jo, det är den, du! Känn bara, ska du få känna, skrek han.

Och därmed lyfte han järnstången och slog till ceremonimästaren, så att huvudet trillade av honom.

— Och du kan gärna känna, du med, sade han åt storvisiren.

Och fastän denne sprang och ropade, att han inte alls hade någon lust att känna på käppen, petade Schaibar till honom, så att också hans huvud trillade av.

Men sedan hade han heller inga fler att peta huvudena av, ty hela hovet med sultanen i spetsen hade tagit till fötter och skingrats som agnar för vinden.

— Nu kan du bli sultan, när du vill, sade Schaibar till Achmed och bjöd honom stiga upp på tronen.

Achmed hörde dock icke på honom. Han gick och sökte upp sin far, försäkrade honom, att han ingenting hade att frukta och förde honom tillbaka igen.

Men den gamle mannen hade förlorat all håg för att regera längre och tyckte som Schaibar, att Achmed gärna kunde taga riket, ty med en så mäktig gemål som Paribanu skulle han nog styra det bra.

Sedan hade han heller inga fler att peta huvudena av, ty hela hovet hade tagit till fötter och skingrats som agnar för vinden.

Detta behagade likväl icke Achmed. Han var mera belåten med sitt ferike, än kan skulle varit, om han ägt herraväldet över hela världen, och dessutom hade ju Ali en gång blivit utsedd till tronföljare av Indien.

Ali var det, som skulle bli sultan, och Ali och Narunnihar blevo hemkallade från en avlägsen provins, där Ali varit ståthållare. Och hans tronbestigning blev firad med en sådan pomp och ståt, att folk aldrig sett maken.

Men av alla de förnäma personer, som voro med på festen, var ingen så ståtlig som prins Achmed och ingen så skön som hans gemål Paribanu, ty hon hedrade även festen med sin närvaro.

Och hon var klädd i sin rosenröda tyllklänning med halsbandet av guldstjärnor för att visa alla människor, att hon bar prins Achmeds färger. Och ingen tvivlade på att prins Achmed var den lyckligaste prins, som någonsin hade levat.

Trollhästen.

Vid persiska hovet i Schiras firades en en gång en stor fest för den inbrytande våren. Alla upptänkliga lustbarheter höllos, och på en vid slätt i närheten av huvudstaden satt konungen själv på sin tron mitt ibland allt folket och omgiven av sin familj, sin hovstat och alla rikets furstar.

En och var hade fritt tillträde till honom, kunde framföra sina klagomål eller bedja om en ynnest, och särskilt nådigt blev den emottagen, som kunde framvisa något nytt prov på yrkesskicklighet eller någon sinnrik uppfinning.

Då hände det sig, att en illfundig kinesisk man, som på grund av sin konstförfarenhet kallades den kinesiska trollkarlen, även trädde fram inför konungen och bad att få förevisa ett mästerverk, som han förfärdigat. Det var en präktigt sadlad och betslad häst, så lik en levande, att alla väntade sig få höra honom gnägga, då han blivit framledd och stod mitt för konungen.

Men den kinesiska trollkarlen visade stolt på hästen.

— Allernådigaste konung och herre, sade han; utan att skryta vågar jag påstå, att du aldrig i ditt liv har skådat ett underbarare konstverk än denna häst.

— Åhå, svarade konungen och strök sig om skägget, visserligen är denna konstgjorda häst förvillande lik en levande, men det vore väl ändå icke omöjligt, att någon annan kunde göra en likadan.

— Det betvivlar jag alls inte vad det yttre beträffar, återtog kinesen. Men det är icke däruti hans värde består utan i hans förborgade egenskaper. Om jag sätter mig upp på honom, kan jag höja mig i luften och över land och sjö begiva mig till vilket ställe jag behagar. Sätt mig på prov, o herre konung, så skall du genast få se, vad min häst duger till!

Konungen nickade och log, fastän han nog icke trodde mycket på det utlovade undret. Men kinesen satte sig upp i sadeln och frågade, vart han skulle rida.

— Rid till berget därborta och hämta mig ett blad av det sällsynta palmträdet, som växer vid dess fot, sade konungen och pekade mot randen av den stora slätten, där man såg det omtalade berget höja sina toppar.

— Som du befaller, sade trollkarlen, vred om en skruv vid sadelknappen, och ögonblickligen steg han med hästen upp i luften och flög blixtsnabbt i riktning mot berget.

Alla de närvarande följde honom förundrade med ögonen, och när han efter en kvarts timme kom tillbaka med palmbladet i handen och lade det på trappsteget till tronen, bröt ett hejdlöst jubel ut från den stora folkmassan.

— Du har verkligen bestått ditt prov alldeles förträffligt, sade konungen. Din häst är ett underverk, och jag vill köpa den av dig, om den är till salu.

Då bugade sig kinesen smilande till jorden.

— Nådigaste herre och konung, svarade han, jag är din tjänare, och allt, vad som är mitt, är ditt, och jag skulle gärna giva dig hästen som gåva, om jag icke vore bunden av ett heligt löfte att varken sälja eller skänka den

åt någon. Den kan endast bytas bort och det blott mot ett särskilt föremål, som jag knappt vågar nämna.

Konungen hade emellertid intagits av ett allt större begär att äga hästen, och han uppmuntrade nådigt trollkarlen att säga, vad han önskade. Om det också vore ett slott eller en hel stad, så skulle hans åstundan beviljas.

Trollkarlen kastade sig till hans fötter.

— O, min härskare och konung, sade han, det är din dotter, prinsessan, jag önskar.

Vid denna orimliga begäran storskrattade hela hovstaten. Men prins Guri, tronarvingen, skrattade icke, ty han fruktade, att hans far, till skam för sig själv och sin familj, ändå till sist skulle gå in på det förnedrande villkoret, om handeln icke kunde uppgöras på annat sätt. Han började också göra sin far föreställningar, men denne svarade undvikande och föreslog, att prinsen själv skulle sätta sig upp på hästen och övertyga sig om dess förtjänster, innan man underhandlade vidare.

Till detta samtyckte även både prinsen och den kinesiske trollkarlen, den senare med största nöje, ty han var säker på, att prinsen skulle bli så förtjust i hästen, att han skulle hjälpa honom att få prinsessan. Han visade honom, hur han skulle sitta i sadeln, men innan han

hunnit inviga honom i mekanismens alla hemligheter, vred prins Guri på skruven vid sadelknappen, som han sett trollkarlen göra, då denne for bort, och strax höjde sig hästen genom luften, och den unge prinsen var snart så långt uppe, att man knappt kunde se honom.

Då kastade sig kinesen, full av ängslan, på sitt ansikte och bad konungen om nåd.

— Ni har själv sett, allernådigaste konung, sade han, att prins Guri var så ivrig att giva sig av, att jag icke hann visa honom, hur han skulle styra hästen. Värdigas nu icke göra mig ansvarig, i fall någon olycka händer honom!

Men då kungen genom dessa ord fick klart för sig sin sons fara, överväldigades han av vrede och sorg och befallde, att man skulle fängsla den kinesiska trollkarlen. Om prins Guri icke återkommit frisk och sund inom tre månader, skulle den vederstygglige häxmästaren dö. Detta var hans dom, och därmed begav han sig hem till sitt palats för att sörja över sin försvunne son.

Under tiden for prins Guri fram genom luften allt högre och allt längre bort. Denna svindlande färd roade honom. Det var lustigt att se sig omkring. Allt där nere på jorden tog sig smått ut. De största palats liknade leksakshus, floderna slingrade sig som smala, ljusa band genom

Allt där nere på jorden tog sig smått ut.

fälten, och själva skogarna sågo icke ståtligare ut än några knippor nässelstånd. Men sedan han förlustat sig länge nog åt sin luftiga ritt, började han tänka på hemfärden och vred motsols på skruven, ty han tänkte, att det måste vara rätta sättet att komma ner, när man skulle vrida medsols för att komma upp.

Denna uträkning slog dock fel. Ju ivrigare prinsen vred på skruven, ju hastigare rusade trollhästen i väg, uppåt och framåt. Han vred skruven åt båda håll och runt omkring. Ingenting hjälpte. Hästen steg och steg, som om han tänkte fara ända upp till solen.

Då blev prinsen rädd och trodde sig förlorad. Men i stället för att överlämna sig åt maktlös förtvivlan tog han sig för att noggrant undersöka sin springare. Han tittade honom i munnen, letade i manen, kände på hals och bringa och hittade slutligen en ny skruv bakom vänstra örat. Då han vred på denna, sänkte hästen sig genast till hans stora förtjusning, och då han vred på en annan skruv, som han upptäckte bakom högra örat, kunde han styra antingen åt höger eller vänster.

Nu kände han mekanismens hemlighet och kunde fara vart han ville. Men det hade blivit natt, och han förstod, att han var mycket långt hemifrån, varför han sänkte sig rätt ner.

Framför honom låg ett präktigt palats.

Då han nått marken, befann han sig i en trädgård. Framför honom låg ett präktigt palats, och han gick genast uppför den breda trappan för att söka gästfrihet. Innan han öppnade dörren, hörde han emellertid snarkningar som av sovande människor, och när han gick in, såg han vid skenet av en hänglampa, att han stod i en vaktsal, kring vars väggar de tjänstgörande väktarna sutto inslumrade med var sin sabel vid sin sida.

Prins Guri vågade likväl icke väcka dem, ty han var rädd, att de, yrvakna, skulle rusa upp och genast hugga honom i stycken. Därför höll han andan, så att han icke skulle störa dem, gick tyst vidare och lyfte upp det tjocka sidenförhänget till närgränsande rum. Där brann även en lampa, och hans ögon möttes av en verkligen kunglig prakt. Men på en upphöjd vilobädd låg där bland svällande, guldstickade kuddar en skön flicka, som att döma efter hennes dyrbara dräkt icke kunde vara något annat än en prinsessa.

Den unge mannen knäböjde vid bädden och förde hennes nedhängande klänningsärm till sina läppar i hopp, att hon skulle vakna.

Detta gjorde hon också, och förskräckelse målade sig i hennes drag, då hon såg en främmande man i sitt rum. Men den unge prinsens

ädla ansikte och värdsamma, ridderliga hållning intog henne genast, så att hon behärskade sig och kvävde det rop, som svävade på hennes läppar.

— Nådigaste prinsessa, sade prinsen och böjde djupt sitt huvud inför henne, jag vet, att jag förverkat mitt liv genom att inträngа till Er, men det är ett underbart äventyr, som fört mig hit ända ifrån Schiras, där min fader, konungen av Persien, bor, och där jag befann mig ännu i går. Vill Ni skänka mig Ert beskydd samt gästfrihet över natten, skall jag i morgon berätta Er hela min historia.

Prinsessan smålog vänligt emot honom och bad honom icke oroa sig, ty han hade kommit till ett land, där man lika väl kände till gästfrihet och artighet som i Persien. Detta land hette Bengalen, och palatset hörde till en lantgård, som hon, prinsessan Pantra, fått av sin fader, konungen av Bengalen.

Därmed kallade hon på sina kammartärnor, som sovit i närheten och redan väckts av prinsens och prinsessans röster, befallde dem sörja för hans bästa och sade honom godnatt med ett nytt småleende.

Kammartärnorna tände vaxljus och följde honom in i ett lysande gemak, där de ställde fram förfriskningar och redde honom en präktig bädd. Sedan han ätit, kastade han sig också dödstrött på bädden och sov långt in på dagen, vaknade frisk och utvilad och begav sig strax till prinsessan Pantra, som låtit hälsa honom, att hon väntade honom i trädgården, där man dukat fram en festmåltid.

Han fann henne ännu vackrare än dagen förut, och i allt vad hon sade, framlyste klokhet och älskvärdhet. Å sin sida upptäckte prinsessan, att prins Guri var den ståtligaste och skönaste unge man, hon någonsin sett. Hon intresserade sig livligt för hans äventyr, ställde till festligheter för honom, höll honom

kvar dag efter dag, och det dröjde icke länge, förrän de båda kungabarnen lovade att älska varandra i liv och död.

Då kom emellertid prinsen plötsligt att tänka på, att hans far kunde vara orolig för honom. Han måste med det snaraste resa hem. Men han kunde icke skiljas från prinsessan Pantra, ty han var rädd att kungen av Bengalen, som lovat henne åt en annan, skulle gifta bort henne under hans frånvaro, och så övertalade han henne att följa honom på trollhästen hem till hans land. Där skulle de genast gifta sig, och sedan skulle de nog få hennes fars förlåtelse och samtycke.

Prinsessan Pantra gjorde först invändningar men gav så vika, och i dagbräckningen nästa morgon, då alla människor sovo, begåvo de sig ut på terrassen, där trollhästen stod och väntade dem. Prins Guri satte prinsessan framför sig i sadeln, höll henne väl fast med sin ena arm och vred så på den stora skruven vid sadelknappen.

Genast svingade de sig i höjden och foro av i ilande fart, men nu kunde prins Guri styra, och på tre timmar var han redan hemma i sin faders rike och såg tornspetsarna i staden Schiras sticka upp över slätten.

Han sänkte sig likväl icke ned i själva staden utan framför ett palats i dess närhet, vilket till-

hörde honom själv. Dit in förde han prinsessan, överlämnade henne i slottsfogdens vård och red ensam in i huvudstaden för att hälsa sin fader och förbereda honom på prinsessans ankomst.

Ryktet om att han kommit tillbaka spred sig under tiden med blixtens snabbhet och gick före honom. Folk strömmade till, och när han steg av vid det kungliga slottet, stod hans fader på trappan och tog emot honom med öppna armar och med glädjetårar på kinderna.

Alla människor lade av sorgkläderna, som de burit för den försvunne prinsens skull. Kungen befallde i sin stora glädje, att kinesen skulle släppas lös och få sin trollhäst tillbaka, och i salar och kök, på gator och torg blev det ett stök och ett liv, ty man måste rusta sig på det allra bästa för att taga emot prinsessan av Bengalen, som satt därute i lantpalatset och väntade på att bli hämtad till staden och få hålla bröllop med den unge prinsen.

Slutligen var då allting i ordning. I spetsen för alla trupperna redo prinsen och kungen, klädda i lysande rustningar, och vid betslet förde prinsen en vit guldsadlad gångare, som prinsessan Pantra skulle rida, då hon följde dem tillbaka.

Då de närmade sig palatset, föreföll dem emellertid allting så öde och dystert. Ingen

tog emot dem på gården, och prinsen, som sprungit av hästen, letade förgäves efter prinsessan i alla rummen. Hon stod ingenstädes att finna och icke heller slottsfogden. Men till sist kröp den senare fram ur en vrå och kastade sig ned framför prinsen och kungen, vilken likaledes suttit

av för att hjälpa sin son att söka efter prinsessan.

— Tag mitt liv! ropade han. Jag förtjänar det, ty jag har illa vaktat prinsessan, ehuru jag icke, förrän det var för sent, insåg, vilken dåre jag varit. För en stund sedan kom den otäcka kinesiska trollkarlen hit på sin trollhäst och sade, att han fått i uppdrag av prins Guri att hämta prinsessan Pantra. Utan att misstänka något svek lät jag henne stiga upp på hästen, men så fort den höjt sig i luften, såg jag, att kinesen styrde bort ifrån staden i stället för mot den, och prinsessan, som märkt detsamma, vred sina händer. Döda mig, döda mig, ty jag är en dålig tjänare!

Knappt hade han sagt dessa ord, förrän folket utanför ropade: Se, se! Och när kungen och prinsen störtade ut, sågo de trollhästen sväva över deras huvuden, och i sadeln satt kinesen med prinsessan i sin famn. Han hade vänt om för att riktigt njuta av sin hämnd mot dem, som hållit honom i fängelse, och han hånskrattade, där han satt oåtkomlig i luften och hörde alla förbannelserna därnerifrån. Men den stackars prinsessan sträckte armarna mot himlen och anropade den om hjälp utan att likväl bli bönhörd, ty efter ett par ögonblick vinkade kinesen med handen till avsked åt kungen och

styrde bort över skogen, så att man snart icke såg dem mer.

Då ville kungen döda den försumlige slottsfogden, men prins Guri bad om nåd för honom och önskade därefter att bli lämnad ensam med sin sorg, varför kungen och hans svit, tysta och nedslagna, återvände till staden för att förkunna den sorgliga nyheten.

Först stod prinsen som förlamad av smärta, men så hämtade han sig och bad slottsfogden skaffa honom en pilgrimsdräkt utan att dock omtala för någon, vem som skulle ha den.

Då han fått dräkten, tog han den på sig, fattade en stav i handen och gick ut på vandring för att söka sin tro-

lovade. Om han också skulle gå till världens ände, så skulle han finna henne.

Emellertid red kinesen över land och hav med prinsessan. Men till slut blev hon så trött, att hon sjönk tillsammans och höll på att falla av hästen. Då insåg trollkarlen, att hon måste vila, och sänkte sig ned i en skog, där han trodde sig skyddad för främmande blickar. Han redde ett läger åt prinsessan och lät henne sträcka ut sig, varefter han gav henne mat ur det förråd, han haft med sig, och hungern kväljde henne så, att hon måste taga emot födan ur hans avskyvärda händer. Men då hon vilat sig och han åter ville, att hon skulle stiga upp på hästen, nekade hon, och när han ville tvinga henne, skrek hon, så mycket hon förmådde.

Nu var händelsen den, att skogen verkligen icke var så öde, som trollkarlen trott. Sultanen av Kaschmir jagade just i närheten, hörde prinsessans rop och skyndade, följd av sitt folk, till stället, där hon och kinesen befunno sig.

Full av undran frågade sultanen, vad som stod på, och kinesen, som icke anade, vilken hög herre det var, som stod framför honom, svarade näsvist:

— Ingenting alls. Jag har bara haft en liten

tvist med min hustru om någonting, som ingen behöver lägga sig i.

Men då böjde sig prinsessan djupt för sultanen.

— Höge herre, sade hon, hav medlidande med en olycklig kungadotter, och tro icke denna förskräckliga människa, som rövat bort mig på sin trollhäst samma dag, som jag skulle

hålla bröllop med prinsen av Persien! Detta odjur är icke min man utan en avskyvärd trollkarl.

Som detta också var någonting, som var och en kunde se, så trodde sultanen henne och lät genast hugga huvudet av kinesen, varefter han återvände till sitt palats, medförande prinsessan och trollhästen. Hästen, vilkens underbara egenskaper han icke förstod sig på, lät han sätta in i sin skattkammare, men åt prinsessan lät han ställa i ordning en rad av lysande gemak och gav henne tjugu slavinnor till uppassning. Hon tackade honom även på det varmaste och välsignade honom som sin räddare.

Men sultanen var icke så ädelmodig, som hon ansåg honom. Då han följande dag kom in till henne, och hon väntade, att han skulle tala om att skicka henne tillbaka till hennes brudgum, underrättade han henne i stället om, att han själv ämnade hålla bröllop med henne, och det redan samma kväll.

Alla hennes invändningar slog han bort med skämt, och på hennes böner lyssnade han icke. Snart började också hela palatset genljuda av de bullrande tillrustningarna för bröllopet, ty det skulle bli en glänsande fest. Berusande musik klingade överallt, och slutligen kommo de beställsamma slavinnorna med dyrbara kläder

och kostliga smycken för att pryda prinsessan till högtidligheten.

Men prinsessan, som icke kunnat tro, att sultanen menat allvar, blev vid denna syn så bestört, att hon svimmade och föll till golvet.

Slavinnorna upphävde rop av förskräckelse, och själva sultanen kom då inrusande för att höra, vad det var. Han hjälpte kvinnorna i deras försök att återkalla henne till medvetande, och efter mycket bemödande lyckades de även däri. Prinsessan Pantra slog upp ögonen, men med detsamma fick hon ingivelsen att begagna sig av en list för att undgå det förhatliga giftermålet.

Hon såg sig omkring med förvirrade blickar, mumlade osammanhängande ord och ställde sig som vansinnig, så att alla trodde, att hon blivit det av sorg.

Bröllopet måste uppskjutas, och sultanen efterskickade landets förnämsta läkare för att bota henne, ty han kunde ju icke gifta sig med henne, så länge hon icke hade sina sinnens fulla bruk. Men allt, vad man gjorde, var förgäves. Prinsessan höll ut med sin förställning i veckor och månader.

Då kom en dag en främmande läkare till palatset. Han hade långt hår och skägg och såg mycket vördnadsbjudande ut. På hans be-

gäran förde man honom till sultanen, och denne fick genast ett sådant förtroende för hans utseende och sätt, att han ledsagade honom till prinsessan, för att han skulle försöka bota henne.

Den främmande läkaren företog även genast åtskilliga strykningar på hennes huvud. Men då han lutade sig ned över henne, viskade han sakta:

— Visa ingen förvåning! Jag är prins Guri. På mina vandringar för att söka dig fick jag höra talas om din hitkomst tillsammans med kinesen och trollhästen och att sultanen ville gifta sig med dig. Jag förstår, att det är därför du ställer dig vansinnig. Men jag skall rädda dig.

Då han såg sig obemärkt, lyfte han också en smula på det stora lösskägget, så att prinsessan kände igen honom. Men hon behärskade sig och förrådde sig varken genom ord eller rörelser, ehuru hennes hjärta klappade högt.

— Ja, sade den förklädde prinsen till sultanen, den stackars prinsessan är mycket illa angripen. Men jag tror mig dock om att bota henne. Hon kom hit på trollhästen, som Ni förvarar i Er skattkammare, och det är den, som förtrollat henne genom sina magiska ryckningar. Endast den kan återställa henne genom vissa andra hemliga ryckningar, vilka jag lyckligtvis är i stånd att framkalla.

Sultanen blev ytterst förtjust över dessa upplysningar och förklarade sig villig att göra allt, vad den främmande läkaren fordrade, för att kuren skulle kunna utföras.

Trollhästen hämtades ut ur skattkammaren, och prins Guri lät ställa den på stadens största torg, ty alla människor ville se på, när undret skulle göras. Läktare byggdes upp, för att sultanen och hans hov skulle ha riktigt bra utsikt, och prinsen gick och pysslade kring hästen, såg efter att seltygen voro i ordning och lät sätta en mängd rökelsekar runt omkring honom.

Till sist var då allting färdigt. Sultanen och hans uppvaktning hade

intagit sina platser, och prinsessan trädde ut ur palatset, följd av sina slavinnor, som ledde henne fram till hästen och hjälpte henne stiga upp i sadeln.

Då tände prins Guri på rökelsekaren, som började bolma, först sakta och sedan allt starkare och starkare. Men då röken blev så tjock, att man icke längre såg något varken av hästen, honom eller prinsessan, kastade han sig upp i sadeln bakom prinsessan och vred på skruven vid sadelknappen. Ögonblickligen stego de i luften, och sultanen, hovet och folket beskådade dem med gapande munnar, ty de kunde icke förstå denna syn.

Så fort röken något lagt sig, och de varseblevo den tomma platsen, där hästen stått, insågo de likväl, att allt icke stod rätt till, i synnerhet som prinsen kastade av sig sitt löshår och lösskägg och visade sitt stolta unga ansikte.

Sultanen knöt handen åt honom i vanmäktigt ursinne. Det var allt, vad han kunde göra, och sedan fick han försöka lugna sig.

Men prinsen och prinsessan redo på sin lufthäst i susande fart hem till Schiras, och några dagar därefter firades deras bröllop med en sådan prakt, att det talades därom hundra år efteråt.

INNEHÅLL.

	Sid.
Sagoberätterskans egen saga. Med 3 teckningar ...	3
Alladdin och den underbara lampan. Med 24 teckningar	10
Fiskaren och anden. Med 10 teckningar	116
Prins Achmed och feen Paribanu. Med 8 teckningar	162
Trollhästen. Med 8 teckningar	216

Svenska
Barnboks-
Institutet
STOCKHOLM

EN-KRONAS-BÖCKER

FÖR BARN och UNGDOM

hava utkommit på Svensk Läraretidnings Förlag till ett antal av 31, nämligen:

1. Svenska Folksagor. Första samlingen.
2. Robinson Kruse.
3. Tusen och en natt. Första samlingen.
4. Onkel Toms Stuga.
5. Jorden runt.
6. Medeltidssagor.
7. Svenska Folksagor. Andra samlingen.
8. Tusen och en natt. Andra samlingen.
9. Trojanska kriget.
10. Gullivers underbara resor.
11. Styrman Hurtig.
12. Franska Sagor.
13. Hunden Tipp.
14. Den unge Boerhjälten.
15. Gula Vargen.
16. Sagor och Berättelser.
17. Bröderna Grimms sagor.
18. Hittebarnet.
19. Tomteberättelser.
20. Svenska Sägner.
21. Kapten Grants barn.
22. Tomtesagor.
23. Östan och Västan.
24. Selim och Kalulu.
25. Tomtefars Sagor.
26. Ja och nej.
27. Två års ferier.
28. Silvertornet.
29. Riddarsagor.
30. Vildmarkens Sagor.
31. I Hönslösa och Halmåkra.

☞ Varje bok, rikt försedd med originalillustrationer, kostar endast 1 kr. i pappband (önskas klotband, är priset 1 kr. 25 öre). Fullständig förteckning å dessa böcker gratis efter rekvisition från förlaget. Böckerna kunna erhållas genom varje välförsedd bokhandel eller ock rekvireras genom postanvisning direkt från

SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAG, STOCKHOLM, C.

Stockholm 1909. Kungl. Hofboktr. Iduns Tryckeri-A.-B.

SAGA

3.

TUSEN
OCH
EN NATT

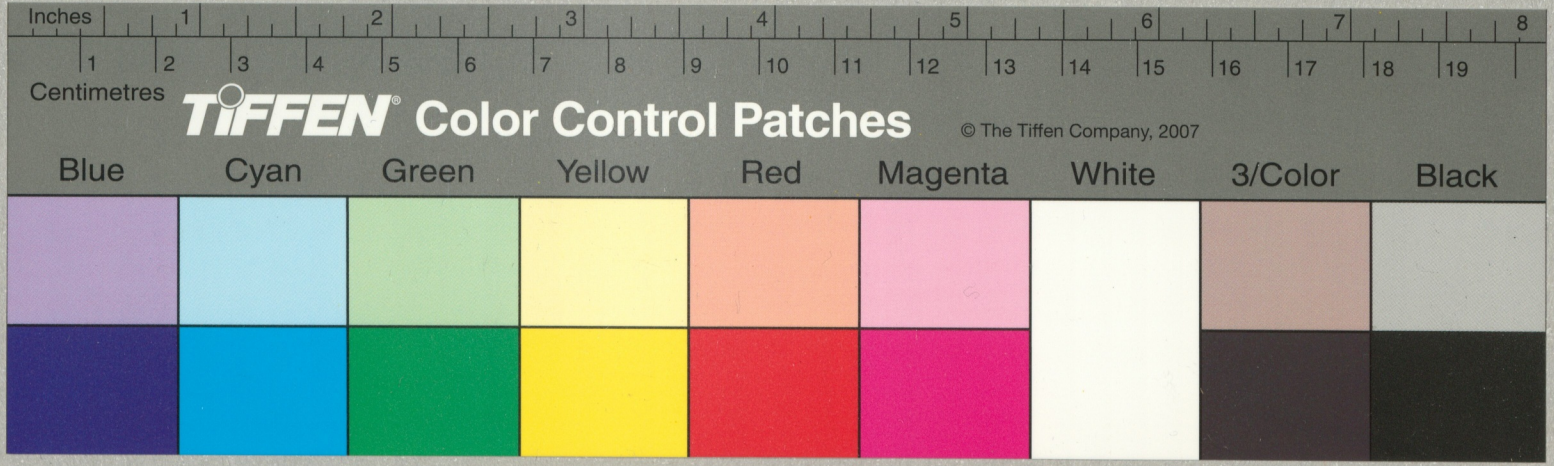
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black